

Jaarverslag 2020

fier!

2020 was in alle opzichten een bijzonder jaar. De coronamaatregelen zetten onze maatschappelijke opdracht onder druk: zorgdragen voor de veiligheid en ontwikkeling van kinderen, jongeren, volwassenen en gezinnen. Het is verontrustend dat de instanties waar huiselijk geweld en kindermishandeling traditioneel worden gemeld – Veilig Thuis en de politie – evenals verwijzende instanties geen toename van de cijfers zien terwijl De Kindertelefoon, Chat met Fier en een organisatie als de Luisterlijn substantieel vaker te maken krijgen met kinderen en volwassenen die te maken hebben met geweld of zich zorgen maken om mensen in hun omgeving.

De coronapandemie en alle maatregelen die daarmee samenhangen hebben op veel van de kinderen, jongeren en volwassenen die bij Fier in behandeling zijn een behoorlijke impact: stress, spanning maar ook verergering van klachten doordat er steeds minder mogelijk is en klachten en problemen hierdoor weer centraler komen te staan. Het evenwicht is weg.

Het was steeds zoeken naar een evenwicht om de risico's te beperken en toch ons werk te kunnen doen. Vanwege onze maatschappelijke opdracht - een veilige plek zijn waar mensen terecht kunnen, hulp krijgen en kunnen verblijven – blijven we ook 'open' in deze tijd van corona. We volgen de richtlijnen van het RIVM, we gaan daar verstandig mee om en zoeken daarbij naar de mogelijkheden die de richtlijnen bieden om de zorg, het onderwijs en deelname aan de leerbedrijven zo min mogelijk te laten stagneren. Dit is niet alleen belangrijk voor cliënten, maar ook voor onze professionals: contact blijven houden met je collega's. Je wordt verwacht, ziet mensen en blijft in een sociaal verband werken.

NIEMAND GAF OP

Als Raad van Bestuur willen we hier ook stilstaan bij de mooie dingen. Onze medewerkers toonden zich van hun mooiste kant, ook al stonden ze op sommige momenten zwaar onder druk. Zij bleven doen waar ze goed in zijn, namelijk de best mogelijke zorg bieden aan slachtoffers, getuigen en plegers van geweld. Met elkaar zochten we naar manieren om cliënten toch te blijven zien en te ondersteunen – hoe ingewikkeld dat in het begin ook was. De digitale hulpverlening nam een vlucht, we kregen handigheid in het produceren van mondkapjes in ons L.A.P. Atelier en onze gebouwen werden snel coronaproof ingericht, zodat cliënten konden blijven komen. Niemand gaf op. Omdat we het samen deden, elkaar steunden en de één het oppakte als de ander het even niet meer wist. Dit geeft hoop. Wij hebben veel respect en grote waardering voor al onze medewerkers die het toch allemaal maar gedaan hebben! Dank daarvoor.

Voor 2021 geven we iedereen mee: pas goed op jezelf én op elkaar. En vergeet niet: samen kunnen we de wereld aan!

Linda Terpstra Voorzitter Raad van Bestuur
Anke van Dijke Raad van Bestuur

INHOUD

In 2020 heeft Fier het CBF-keurmerk gekregen. Dit betekent dat het jaarverslag dit jaar is opgedeeld in twee onderdelen:

- Zorg van Fier
- Kennis en innovatie van Fier

Zorg van Fier gaat over de bedrijfsonderdelen die gefinancierd worden vanuit de reguliere zorg-geldstromen. Kennis en innovatie van Fier betreft bedrijfsonderdelen die gefinancierd worden vanuit fondsen, bedrijven en particulieren en dus vanaf nu onderhevig zijn aan de richtlijnen voor de verantwoording die gelden voor NGO's en conform de voorwaarden van het CBF.

Fier in het kort	4
ZORG VAN FIER:	
2020 in vogelvlucht	5
Highlights uit 2020	6
Vooruitblik: prioriteiten in 2021	8
Fier als landelijke specialist	9
Residentiële hulp jeugd	10
Residentiële hulp jeugd - herkomstgemeenten	11
Residentiële hulp moeder en kind	13
Ambulante hulp	14
Multidisciplinaire aanpak ++ (MDA++) Friesland	16
Centrum Seksueel Geweld (CSG) Friesland	17
Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE): behandelcentrum	19
Aanmeldingen, advies en consult	20
De cliënt centraal	23
Duurzaamheid inspireert	25

Kwaliteit	29
Communicatie en publiciteit	31
Financiële bedrijfsvoering	34
De professionals van Fier	35
Ondernemingsraad	38

KENNIS EN INNOVATIE VAN FIER:

Kennis delen	39
Online hulpverlening - de Digitale Veste & Chat met Fier	40
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM)	46
Meten is weten: de onderzoeksgroep van Fier	52
Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE)	54
Leren en meedoen: educatie & participatie	56
Samenwerken als specialisme	64
Dankbaar	66
Financiers	69

FIER IN HET KORT

FIER IS ER VOOR:

- kinderen, jongeren en volwassenen
- slachtoffers, getuigen én plegers van geweld

ONZE OPDRACHT:

- geweld stoppen
- geweld voorkomen
- hulp bieden bij de gevolgen van geweld

ONZE SPECIALISATIES:

- huiselijk geweld
- kindermishandeling
- seksueel geweld
- eengerelateerd geweld, achterlating en huwelijksdwang
- mensenhandel/loverboyproblematiek
- vroegkinderlijke traumatisering en complex trauma
- conflictscheidingen/hoog-risicoscheidingen
- radicalisering
- ouderenmishandeling

MISSIE:

Fier wil hulp bieden aan iedereen die te maken heeft (gehad) met geweld in een afhankelijkheidsrelatie. We kijken hierbij naar de mens als totaal: naast zorg en behandeling zetten we in op familie, vriendschappen, sport, onderwijs en werk. Bij Fier ligt het accent op de toekomst.

FIER BIEDT:

- beschermde en veilige opvang- en behandelgroepen
- voorlichting en advies
- Chat met Fier: voor een luisterend oor en/of advies
- onderzoek, deskundigheidsbevordering en advies aan professionals
- ambulante hulp (bij cliënten thuis en/of bij Fier)
- online behandeling

ONZE SPECIALISTEN:

• Kinder- en jeugdpsychiaters	• Verpleegkundig specialisten	• Klinisch psychologen
• Psychiaters (volwassenen)	• Weerbaarheidstrainers	• Eerspecialisten
• Psychotherapeuten	• Sociaal psychiatrisch verpleegkundigen	• Mensenhandelspecialisten
• Systeemtherapeuten	• Pedagogen	• Zorgprogrammaspecialisten
• Vaktherapeuten (beeldend, drama, psychomotorisch)	• Orthopedagogen	• Duidingsexperts extremisme
• Ervaringsdeskundigen	• Psychologen	• Jobcoaches
• Maatschappelijk werkers	• Gz-psychologen	• Leermeesters
		• Vakdocenten

OPVANGVOORZIENINGEN:

- **ASJA:** voor meiden die gedwongen in de prostitutie hebben gewerkt of risico lopen hierin terecht te komen
- **ZAHIR & REZA:** voor meiden die te maken hebben (gehad) met eengerelateerd geweld en andere schadelijke traditionele praktijken
- **METTA:** voor meiden met ernstige trauma's of dubbele diagnoseproblematiek
- **GAJA:** beschermd wonen voor jonge vrouwen (als tussenstap naar zelfstandig wonen)
- **BLIJF PLUS:** voor vrouwen (en hun kinderen) die op de vlucht zijn voor geweld
- **EVI:** voor tienersmoeders en hun kinderen
- **RENA:** voor buitenlandse slachtoffers van mensenhandel en anderstaligen (en hun kinderen) bij wie sprake is van geweld in afhankelijkheidsrelaties
- **RAJA:** crisisopvang voor moeders en hun kinderen
- **ASMI:** langerdurend verblijf voor moeders en hun kinderen
- **RAVI:** voor jongens die te maken hebben (gehad) met misbruik, geweld en bedreiging

OOK ONDERDEEL VAN FIER:

- **CENTRUM TEGEN KINDERHANDEL EN MENSENHANDEL:** lobby, onderzoek, publicaties en projecten in de strijd tegen mensenhandel
- **CENTRUM SEKSUEEL GEWELD FRIESLAND:** hulp aan slachtoffers van acut seksueel geweld. In samenwerking met Medisch Centrum Leeuwarden
- **MDA++ FRIESLAND:** multidisciplinair samenwerkingsverband voor een systeemgerichte en specialistische aanpak van ernstig, acut en langdurig geweld. Partners zijn Veilig Thuis, politie, OM, Medisch Centrum Leeuwarden, GGZ Friesland en Verslavingszorg Noord Nederland
- **LANDELIJK STEUNPUNT EXTREMISME (LSE):** begeleiding, hulpverlening en advisering aan families en professionals die geconfronteerd worden met radicalisering en extremisme

2020 IN VOGELVLUCHT

IN 2020 BODEN WE HULP AAN 1941 CLIËNTEN

Dat is een afname (-362) ten opzichte van 2019. Deze afname is te verklaren door de sluiting van Fier in Den Haag en de komst van het coronavirus in Nederland.

753 minderjarig		1188 meerderjarig	
507 ♀	246 ♂	1011 ♀	177 ♂

RESIDENTIËLE EN AMBULANTE HULP

Totaal*:	1941
Residentieel:	464
Kinderen die samen met hun moeder zijn opgenomen:	257
Ambulant:	1412

* Totaal is het unieke aantal cliënten. Sommige cliënten uit de opvang zijn ook ambulant in behandeling geweest.

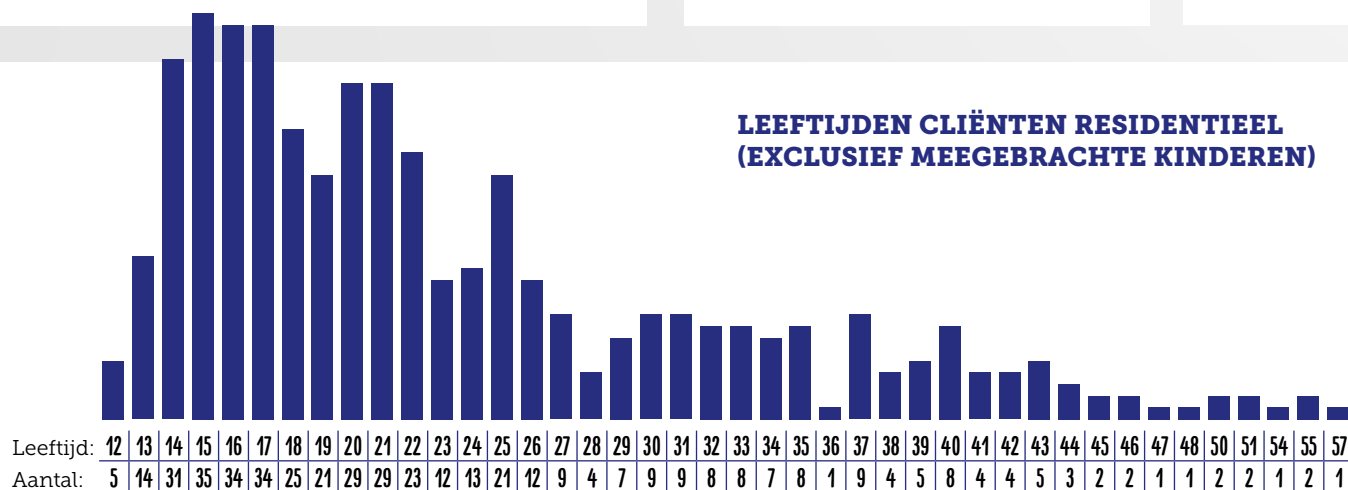
LEEFTIJD CLIËNTEN AMBULANT

	aantal	%
0 t/m 4 jaar:	47	3%
5 t/m 10 jaar:	142	10%
11 t/m 17 jaar:	216	15%
18 jaar en ouder:	1007	72%

CHAT MET FIER

In 2020 heeft Chat met Fier ongeveer **19.927** chat-gesprekken gevoerd.

LEEFTIJDEN CLIËNTEN RESIDENTIEEL (EXCLUSIEF MEEGEBRACHTE KINDEREN)

ZIJ HADDEN O.A. TE MAKEN MET (PRIMAIRE PROBLEMATIEK):

- binnenlandse mensenhandel/loverboyproblematiek
- buitenlandse mensenhandel
- huiselijk geweld
- conflictscheidingen
- eengerelateerd geweld
- sexting/sextortion
- kindermishandeling
- kwetsbaar ouderschap
- partnergeweld
- psychotrauma
- radicalisering
- risicogedrag
- seksueel geweld
- vroegkinderlijke traumatisering

LANDELIJKE FUNCTIES: WAAR KWAMEN ONZE CLIËNTEN VANDAAN?

In totaal werden bij Asja, Metta, Zahir, Reza en Ravi 240 cliënten aangemeld uit 12 provincies.

HIGHLIGHTS UIT 2020

Hieronder noemen we een aantal belangrijke hoogtepunten uit 2020.

KEURMERK CBF

Fier krijgt regelmatig giften en geld van fondsen, bedrijven en particulieren. Daarom wilden we graag een CBF-erkenning. Alleen goede doelen die aan strenge kwaliteitseisen voldoen, kunnen de erkenning krijgen. Het CBF houdt toezicht op Erkende Goede Doelen: *‘Zo kun je ervan uitgaan dat Erkende Goede Doelen daadwerkelijk bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met elke euro, verantwoording afleggen en zich onafhankelijk laten controleren.’* In 2020 heeft Fier het CBF-keurmerk gekregen.

Dit betekent dat het jaarverslag dit jaar is opgedeeld in twee onderdelen: Zorg van Fier en Kennis en innovatie van Fier. Zorg van Fier gaat over de bedrijfsonderdelen die gefinancierd worden vanuit de reguliere zorg-geldstromen. Kennis en innovatie van Fier betreft bedrijfsonderdelen die gefinancierd worden vanuit fondsen, bedrijven en particulieren en dus vanaf nu onderhevig zijn aan de richtlijnen voor de verantwoording die gelden voor NGO's en conform de voorwaarden van het CBF.

CORONA GEEFT IMPULS AAN DIGITALISERING EN E-HEALTH

In 2018 schreef Fier de businesscase 'De Digitale Veste'. Met de Digitale Veste wil Fier hulp in het digitale tijdperk naar een nieuw level brengen. De Digitale Veste geeft een eigentijds antwoord op digitaal geweld én op de vermenging van online en offline geweld tegen kinderen, jongeren en volwassenen. De coronapandemie heeft een impuls gegeven aan het denken over online hulp en de digitalisering van de zorg.

- We zagen de behoefte aan (anonieme) chatcontacten sterk

toenemen als gevolg van de coronapandemie. We hebben daarom de openingstijden van de chat verruimd.

- Fier verzorgt vanaf 2020 de chatcontacten voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG).
- We hebben medewerkers ondersteund om gebruik te maken van online behandelmodulen, zodat online behandelen een vanzelfsprekend en integraal onderdeel wordt van behandeling.

OPLEVERING VAN VEILIGE VESTE ROTTERDAM-RIJNMOND

In december werd de tweede Veilige Veste opgeleverd, in Capelle aan den IJssel. Dit is een belangrijke mijlpaal omdat schaars landelijk specialisme daarmee beter verspreid is over het land en zo beter bereikbaar wordt voor mensen die de hulp van Fier nodig hebben. De Veilige Veste kan zo'n zestig meisjes, moeders en hun kinderen bescherming, hulp en behandeling bieden op jaarbasis. Daarnaast is het ambulante psychotraumateam gehuisvest in de Veilige Veste. Verder biedt de Veilige Veste onderdak aan onze sociale ondernemingen en aan onderdelen van het expertisecentrum van Fier: het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, de onderzoeksgroep en projectleiders die zich bezighouden met methodiekontwikkeling etcetera. De Veilige Veste Rotterdam-Rijnmond heeft de ambitie om uit te groeien tot een broedplaats van ontwikkeling, vernieuwing en innovatie. Daarbij nodigen we expliciet onze partners in de zorg, de wetenschap en de NGO-wereld uit om samen met ons op te trekken. Immers, ontwikkelen en vernieuwen doe je samen!

DUURZAAMHEID

Ook in 2020 heeft Fier stevig ingezet op energiebesparende maatregelen bij ons eigen vastgoed, zoals LED-verlichting, zonnepanelen etcetera. Ook de Veilige Veste in

Rotterdam-Rijnmond is volledig duurzaam verbouwd. Meer hierover lees je in het hoofdstuk 'Duurzaamheid'. Hieronder geven we de energiebesparing die we in 2020 hebben gerealiseerd weer in CO2 reductie. CO2 is één van de belangrijkste broeikasgassen. Bomen halen CO2 uit de lucht en vormen die om tot zuurstof en plantmateriaal. Om bijvoorbeeld 1 ton CO2 te compenseren zijn er gemiddeld 38,5 bomen nodig.

- Pand 1: het verbruik is afgenomen met 38 MWh; dit is een reductie van 13.376 kg CO2 per jaar (= + 669 bomen per jaar).
- Pand 2: het verbruik is afgenomen met 25 MWh; dit is een reductie van 8.800 kg CO2 per jaar (= + 440 bomen per jaar).
- Pand 3: het verbruik is afgenomen met 2,75 MWh; dit is een reductie van 968 kg CO2 per jaar (= + 48 bomen per jaar).

Vanaf 2017 is er een besparing gerealiseerd van gemiddeld 23.144 kg CO2 per jaar, wat gelijk staat aan meer dan 1100 bomen per jaar!

ERKENNING ASJA

'De commissie is zeer onder de indruk van de zorgvuldige wijze waarop getracht is de inhoud, aanpak en onderbouwing van de interventie Asja weer te geven.'

Het zorgprogramma Asja is opnieuw erkend door de Erkenningscommissie Interventies Jeugd. Asja is onze opvang- en behandelvoorziening voor meiden die via dwang, misleiding en geweld in de prostitutie terechtgekomen zijn of dreigen hierin terecht te komen.

De vernieuwde beschrijving van het zorgprogramma Asja is weer erkend als goed onderbouwd en effectief. Dit bevestigt de plek van het zorgprogramma in de databank Effectieve Jeugdinterventies. Deze databank bevat goed onderbouwde en effectieve jeugdinterventies in Nederland en biedt inzicht in de kwaliteit, uitvoerbaarheid en effectiviteit ervan.

We hebben ons zorgprogramma Asja vernieuwd, omdat we continu kijken naar wat beter kan en wat we geleerd hebben. Alle nieuwe ontwikkelingen en inzichten hebben we verwerkt in het vernieuwde zorgprogramma.

VIJF JAAR LANDELIJK STEUNPUNT EXTREMISME: WAT EEN REIS!

Het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) bestond in 2020 vijf jaar. Het begon met een idee en een overtuiging. Het idee dat er steun zou moeten komen voor de omgeving van personen die radicaliseren evenals een aanpak om 'spijtpantanten' individueel te begeleiden uit het extremisme.

Op verzoek van de Nationaal Coördinator Terrorisme-bestrijding en Veiligheid heeft Fier vervolgens het Landelijk Steunpunt Extremisme opgezet. In 2015 begon de reis. Het was een enerverende reis, met hobbels en bochten, maar met een vergezicht over wat het LSE zou kunnen zijn. Daarbij pasten we voortdurend onze werkzaamheden aan op de ontwikkelingen in de samenleving en in dit werkveld. Zo werd er verbreed naar het adviseren van andere professionals, het valideren van werkwijzen en methodieken, en de kennis- en expertisefunctie. Waar de focus in de begintijd op jihadisme lag, zet het LSE zich nu in om hulp en ondersteuning te bieden bij alle vormen van extremisme.

Sinds de oprichting in 2015 neemt het LSE een steeds duidelijkere rol en positie in als kennis- en expertise-instituut op het gebied van extremisme en deradicalisering. Het LSE biedt advies, hulp en zorg bij de omgang met personen die radicaliseren of geradicaliseerd zijn bij alle vormen van extremisme. Het multiculturele en multidisciplinaire team bestaat uit hulpverleners met kennis van extremisme, islamologen/theologen, onderzoekers en adviseurs.

EXPERTISE VERBINDEN

Fier is niet alleen een behandelcentrum maar ook een expertisecentrum. Als expertisecentrum werken we op verschillende manieren samen met diverse lectoren en hoogleraren en/of met hun onderzoeksgroepen of onderzoeksinstituten. Een mooie en inspirerende uitdaging is de verbinding tussen wetenschappelijke kennis en praktijkkennis en het werken met concepten als 'Evidence Based Practice' en 'Practice Based Evidence'.

- Peer van der Helm: lector Residentiële Jeugdzorg; hoofd onderzoek van het cluster Social Work en Toegepaste Psychologie van Hogeschool Leiden; wetenschappelijk adviseur t.b.v. de onderzoeksgroep van Fier;
- Ron Scholte: bijzonder hoogleraar Effectiviteit en Professionalisering van de Jeugdzorg aan de Radboud Universiteit en directeur van onderzoeksinstituut Praktikon;
- Janine Janssen: bijzonder hoogleraar Rechtsantropologie aan de Open Universiteit; lector Veiligheid en Geweld in Afhankelijkheidsrelaties aan Avans Hogeschool; hoofd onderzoek landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd Geweld van Politie Nederland;
- Arno van Dam: bijzonder hoogleraar Antisociaal gedrag, psychiatrie en maatschappij aan Tilburg University; onderzoekscoördinator Landelijk Steunpunt Extremisme;
- Francien Lamers: emeritus bijzonder hoogleraar Preventie en Hulpverlening inzake Kindermishandeling aan de Vrije Universiteit; wetenschappelijk adviseur t.b.v. de onderzoeksgroep van Fier;
- Eric van Furth: bijzonder hoogleraar Eetstoornissen bij het Leids Universitair Medisch Centrum; directeur Centrum Eetstoornissen Ursula van GGZ Rivierduinen.
- Majone Steketee, bijzonder hoogleraar Intergenerationele overdracht van geweld in gezinnen aan de Erasmus Universiteit en wetenschappelijk directeur van het Verwey Jonker Instituut.

VEEL MEDIA-AANDACHT

Het afgelopen jaar zagen wij een enorme toename in het aantal mediaverzoeken aan Fier, het LSE en het CKM. Fijn om te ervaren dat de landelijke en regionale pers ons weet te vinden op de juiste thema's en expertise. In het hoofdstuk over communicatie meer hierover.

VOORUITBLIK: PRIORITEITEN IN 2021

In 2021 gaan we verder op de ingeslagen weg. Drie punten in het bijzonder hebben onze aandacht en zijn prioriteit:

- Ten eerste, de positionering van de landelijke functies van Fier. Met de komst van een nieuw kabinet lijkt er weer ruimte te ontstaan voor het gesprek hierover.
- Ten tweede, in 2019 hebben we een ontwikkeling in gang gezet om een aantal ondersteunende diensten beter toe te rusten op de eisen rondom registratie, administratie en verantwoording in een vergaand versnipperd zorgstelsel. Het Bedrijfsbureau is gesplitst in een afdeling HR & Services en een afdeling Finance & ICT. Net zoals vorig jaar zal ook in 2021 intensief gewerkt worden aan het verder optimaliseren van beide afdelingen zodat we zowel tegemoet kunnen komen aan de vragen van onze externe stakeholders als aan de ondersteunings- en informatiebehoefte van medewerkers, teamleiders en managers.
- Ten derde vraagt de coronacrisis grote alertheid. In de eerste plaats gaat onze aandacht uit naar cliënten en medewerkers. Hun gezondheid staat vanzelfsprekend op de eerste plaats, evenals doorlopende zorg en onderwijs voor de kwetsbare kinderen, jongeren en volwassenen waar Fier mee werkt. Dit neemt niet weg dat we oog moeten houden voor de zakelijke kant van deze crisis. Dat Fier omzetverlies lijdt is een feit. Het vraagt al onze aandacht om dit verlies zo beperkt mogelijk te houden en – indien mogelijk – gebruik te maken van compensatiemaatregelen die de overheid, gemeenten en zorgverzekeraars in het leven roepen. Om zorginhoudelijk, financieel en vanuit gezondheidsoogpunt goed op deze crisis te kunnen inspelen heeft Fier een crisisberaad ingesteld dat twee keer per week bij elkaar komt en zo nodig vaker. De afdeling Communicatie heeft een cruciale rol in de communicatie over alle maatregelen.

FIER ALS LANDELIJKE SPECIALIST

HIGH INTENSIVE CARE & HIGH SAFETY

Onze corebusiness is geweld en trauma. Actueel geweld, maar ook geweld dat eerder in het leven van kinderen of volwassenen heeft plaatsgevonden. Met geweld bedoelen we niet alleen fysieke mishandeling of seksueel misbruik, maar ook verwaarlozing. Want groot worden in een onveilige omgeving zet een negatieve spiraal in werking die moeilijk te doorbreken is. De combinatie geweld en onveilig opgroeien lijkt één van de meest beschadigende en ontwrichtende fenomenen te zijn die (jonge) kinderen kan treffen. Kenmerk van dit proces is revictimisatie: steeds opnieuw slachtoffer worden. Eerst thuis. En later ook op school en in de buurt. Het cumulatieve effect - de opeenhoping van alle negatieve jeugdervaringen - heeft doorgaans een desastreus effect op (vrijwel) alle ontwikkelingsgebieden. De impact van onveiligheid en geweld is groter naarmate het kind jonger is, het geweld een structureler en ernstiger karakter heeft, het geweld in de leefomgeving van het kind plaatsvindt (waar het zich veilig en geborgen zou moeten voelen) en de pleger dichterbij het kind staat (ouders die het kind zouden moeten beschermen bijvoorbeeld).

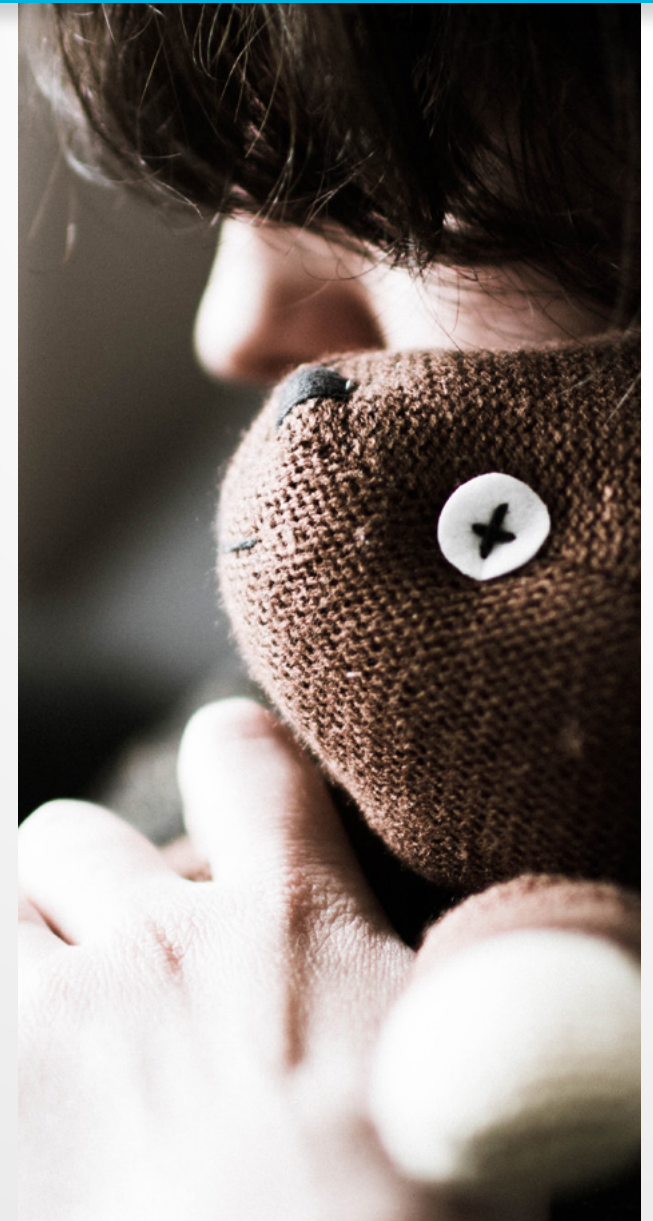
Het geweld en de verwaarlozing staan een veilige hechting in de weg, waardoor veel van deze kinderen (later) niemand meer vertrouwen en 'slecht zijn' in relaties. Daar komt nog bij dat kinderen die met structurele verwaarlozing en geweld te maken hebben gehad, signalen van onveiligheid niet herkennen. Onveiligheid is onderdeel van hun socialisatie, van hun wereldbeeld. Ze zijn gewend dat er geweld is, dat er over hun grenzen heen wordt gegaan; ze hebben niet geleerd zich daar tegen te beschermen en te verdedigen.

Het is een sluipend proces. Veelal onopgemerkt. Of wel opgemerkt, maar niet aangepakt. Daarom noemen we deze kinderen 'onzichtbare kinderen'. Vaak komen de problemen pas naar buiten in de vroege puberteit. Maar dan zijn de problemen ook direct ernstig en gecumuleerd. Dan zien we

deze kinderen: de meiden die zich van geen volwassene wat aantrekken; de ettertjes die de buurt onveilig maken. Een groot deel van de kinderen en jongeren in de (hoog) specialistische jeugdhulp hebben een achtergrond waarin geweld en trauma een rol spelen. Vaak wordt actuele problematiek in stand gehouden door onderliggende ervaringen met geweld en verwaarlozing. Hoe jonger de problemen zijn begonnen, hoe ernstiger de schade. Hoe eerder we er bij zijn, hoe beter.

Onze aanpak kenmerkt zich daarom enerzijds door 'high intensive care', gericht op de onderliggende en in standhoudende problematiek en op de actuele bovenliggende problematiek. Anderzijds door 'high safety'; we kunnen alleen behandelen als het geweld gestopt is en kinderen (en hun ouders) zich veilig voelen. Daarbij moeten 'onze' meiden en jongens niet alleen tegen derden beschermd worden, maar ook tegen zichzelf, zodat ze niet teruggaan naar diegenen die hen bedreigen. Het high intensive care & high safety-concept hebben we ontwikkeld voor onze residentiële jeugdzorg en onze klinieken voor kinder- en jeugdpsychiatrie. Bescherming en veiligheid zijn op hetzelfde niveau als van veel Jeugdzorg-Plus instellingen, maar worden op een kindvriendelijke manier vormgegeven: relationele beveiliging. We sluiten niemand op en we dragen zorg voor een veilig en ontwikkelingsgericht leefklimaat.

Het high intensive care & high safety-concept gaan we de komende jaren ook ontwikkelen voor de hoog specialistische ambulante hulp. Voor de - nu vaak nog - onzichtbare kinderen in zeer kwetsbare gezinnen. Ons motto: it's easier to raise strong children than to repair broken (wo)men.

RESIDENTIËLE HULP JEUGD

Residentieel Jeugd omvat de opvang- en behandelvoorzieningen Asja, Metta, Ravi, Reza, Zahir en Gaja; voorzieningen voor meiden van 11 tot en met 23 jaar. Onze zorgprogramma's Asja, Reza, Zahir en Metta zijn erkend als landelijk specialistisch aanbod. Politie, Openbaar Ministerie en (huis)artsen mogen direct verwijzen naar Fier. Asja, Reza, Metta, Zahir, Ravi en Gaja zijn opgenomen in het Landelijk Transitie Arrangement Jeugd en het Landelijk Transitie Arrangement Volwassenen. We bieden high intensive care, high safety & high education: intensieve gespecialiseerde zorg en een hoog niveau van veiligheid en bescherming, zonder een gesloten setting te zijn.

ASJA

Asja is een kleinschalige veilige behandelsetting voor meiden van 11 tot en met 23 jaar, die te maken hebben gehad met (dreigend) seksueel geweld. Het gaat hier om meiden die via dwang, misleiding en geweld in de prostitutie terechtgekomen zijn of dreigen hierin terecht te komen. Asja biedt een pedagogisch basisklimaat, een dagprogramma, onderwijs, dagbesteding, begeleiding, behandeling (ggz), systeemgesprekken, veiligheid en bescherming. Fier heeft vijf Asja-groepen, waarvan vier in Leeuwarden en één in Rotterdam.

 106 cliënten, waarvan **73** minderjarig

RAVI

Ravi is een opvang- en behandelgroep voor jongens van 12 tot en met 23 jaar die slachtoffer zijn van seksueel geweld en/of seksuele uitbuiting. Deze jongens zijn veelal gemanipuleerd, geronseld, bedreigd, mishandeld, gebruikt, misbruikt en zitten enorm in de knel. Eenmaal gevangen in een circuit van loverboys, mensenhandelaren, pedoseksuelen, eerge-relateerd geweld of criminaliteit (drugs) is het moeilijk

om hier uit te komen. Deze jongens worden vaak ernstig bedreigd, waardoor het lastig is om van het foute netwerk los te komen. Ook zorgt de schaamte ervoor dat jongens, die slachtoffer zijn, hier niet over praten. We bieden deze jongens een veilige en gestructureerde opvang met begeleiding en behandeling. Ravi biedt een pedagogisch basisklimaat, een dagprogramma, onderwijs, begeleiding, intensieve behandeltrajecten, systeemgesprekken, veiligheid en bescherming.

 12 cliënten, waarvan **9** minderjarig

METTA

Metta is een behandelgroep (specialistische ggz) voor meiden van 12 tot en met 23 jaar, die te maken hebben gehad met seksueel geweld en ernstig trauma hebben. Ze hebben naast gedragsproblematiek veelal ook psychiatrische problemen. Metta biedt een pedagogisch basisklimaat, een dagprogramma, onderwijs, begeleiding, intensieve (ggz) behandeltrajecten, systeemgesprekken, veiligheid en bescherming. Fier heeft twee Metta-groepen.

 36 cliënten, waarvan **31** minderjarig

ZAHIR

Zahir is een kleinschalige veilige (crisis)opvang- en behandelvoorziening voor meiden van 12 tot en met 23 jaar, die te maken hebben met eerge-relateerd geweld of de dreiging van eerwraak. Zahir biedt een pedagogisch basisklimaat, een dagprogramma, onderwijs, begeleiding, behandeling (ggz), veiligheid, bescherming en, waar mogelijk, systeembehandeling of bemiddeling met ouders/familie.

 34 cliënten, waarvan **19** minderjarig

REZA

Reza biedt (kortdurende) veilige opvang, begeleiding en behandeling aan (anderstalige) meiden in de leeftijd van 12 tot en met 23 jaar. Ze hebben te maken gehad met buitenlandse mensenhandel of komen uit eerculturen en zijn op de vlucht vanwege problemen rond eer en twijfelen of ze terug naar huis willen.

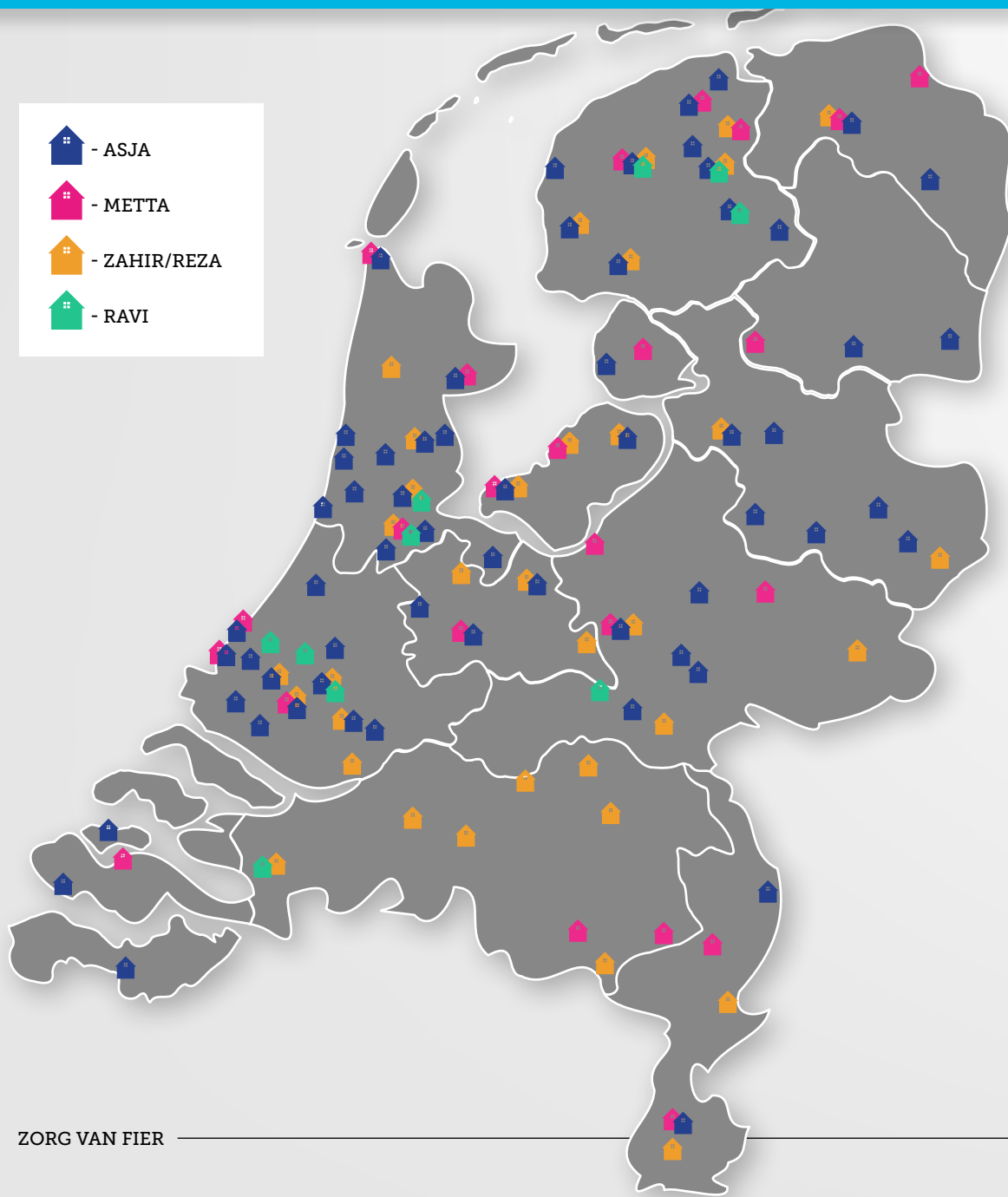
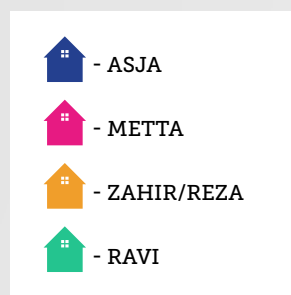
 24 cliënten, waarvan **11** minderjarig

GAJA

Gaja biedt (intensieve) ondersteuning aan meiden vanaf 13 jaar. Het aanbod van Gaja bestaat uit Gaja Begeleid Wonen en Gaja (intensief) Beschermd Wonen. De meiden die hier verblijven hebben al in een 24-uursopvang of -behandelsetting gewoond. Ze zijn toe aan een volgende stap, maar zelfstandig wonen, kamertraining of terug naar de ouders lukt nog niet. Deze vorm van beschermd wonen biedt een tussenstap, waarbij re-integratie en het aanleren van nieuw gedrag belangrijk zijn. Gaja heeft een locatie in Leeuwarden en een locatie in Rotterdam.

 49 cliënten, waarvan **15** minderjarig

RESIDENTIËLE HULP JEUGD - HERKOMSTGEMEENTEN

ASJA

Herkomstgemeente	18-	18+
Almelo	1	-
Almere	3	1
Amersfoort	1	-
Amsterdam	5	1
Apeldoorn	1	-
Arnhem	1	-
Beekdaelen	1	-
Beuningen	-	1
Brielle	1	-
Capelle aan den IJssel	1	-
Dalfsen	-	1
Dantumadiel	2	-
De Fryske Marren	1	1
Delft	1	-
Den Helder	2	-
Dronten	-	1
Edam-Volendam	2	-
Ede	-	1
Emmen	1	-
Groningen	2	2
Haarlem	1	-
Harlingen	-	1
Heemskerk	1	-
Hendrik-Ido-Ambacht	2	-
Hengelo	1	-
Hilversum	1	-
Hoogeveen	-	1
Hoorn	2	-
Leeuwarden	3	14
Leiderdorp	-	1

Nieuwegein	-	1
Nissewaard	1	-
Noardeast-Fryslân	1	-
Noord-Beveland	1	-
Olst-Wijhe	1	-
Ooststellingwerf	1	-
Opsterland	1	-
Ouder-Amstel	1	-
Papendrecht	2	-
Purmerend	-	1
Rijssen-Holtten	1	-
Rijswijk	1	-
Rotterdam	4	1
's-Gravenhage	4	-
Smallingerland	3	1
Súdwest-Fryslân	1	-
Terneuzen	-	1
Tytsjerksteradiel	-	1
Uithoorn	1	-
Urk	1	-
Veendam	1	-
Velsen	1	-
Venlo	1	-
Vlissingen	1	-
Westervoort	2	-
Westland	1	-
Woerden	1	-
Zaanstad	1	-
Zandvoort	1	-
Zuidplas	1	-
Zwolle	-	1
Totaal	73	33

METTA

Herkomstgemeente	18-	18+
Achtkarspelen	2	-
Almere	2	-
Amstelveen	1	-
Asten	1	-
Beekdaelen	1	-
Dantumadiel	2	-
Delfzijl	1	-
Den Helder	2	-
Ede	1	-
Goes	1	-
Groningen	1	-
Hoorn	1	-
Leeuwarden	1	4
Lelystad	1	-
Meppel	2	-
Nieuwegein	1	-
Noordoostpolder	1	-
Peel en Maas	1	-
Putten	1	-
Rotterdam	1	-
's-Gravenhage	3	1
Waalre	1	-
Westland	1	-
Zutphen	1	-
Totaal	31	5

ZAHIR/REZA

Herkomstgemeente	18-	18+
Achtkarspelen	1	-
Almere	-	1
Amersfoort	1	-
Amstelveen	1	-
Amsterdam	-	1
Bergen op Zoom	-	1
Capelle aan den IJssel	-	1
Cranendonck	-	1
De Fryske Marren	1	-
Delft	-	1
Dordrecht	1	-
Dronten	-	1
Ede	-	1
Enschede	-	1
Groningen	-	2
Heerhugowaard	1	-
Hendrik-Ido-Ambacht	1	-
Leeuwarden	9	6
Lelystad	2	-
Nijmegen	-	1
Oost Gelre	1	-
Oosterhout	2	-
Oss	1	-
Purmerend	-	1
Roermond	1	-
Rotterdam	3	3
's Hertogenbosch	-	1
Smallingerland	1	1
Stichtse Vecht	1	-
Súdwest-Fryslân	-	1

Tilburg	-	1
Uden	1	-
Valkenburg a/d Geul	1	-
Veenendaal	-	1
Zwolle	-	1
Totaal	30	28

RAVI

Herkomstgemeente	18-	18+
Amstelveen	1	-
Amsterdam	1	-
Bergen op Zoom	1	-
Krimpen a/d IJssel	1	-
Lansingerland	1	-
Leeuwarden	2	-
Leidschendam-Voorb.	-	1
Neder-Betuwe	1	-
Opsterland	1	-
Smallingerland	-	2
Totaal	9	3

RESIDENTIËLE HULP MOEDER EN KIND

Onze residentiële voorzieningen bieden opvang, begeleiding en behandeling aan vrouwen en hun kinderen. Het gaat om de voorzieningen Blijf van m'n Lijf plus, Rena, Evi, Beschermd Wonen, Raja en Asmi.

BLIJF VAN M'N LIJF PLUS

Blijf van m'n Lijf plus is een veilige (crisis)opvang waar we naast begeleiding ook behandeling bieden aan vrouwen en kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld, eergereleerd geweld, vrouwenhandel en bedreiging uit criminele circuits.

 60 cliënten en **93** meegebrachte kinderen

RENA

Rena is een behandelgroep (specialistische ggz) waar kwetsbare anderstalige (aanstaande) moeders met hun kinderen worden opgevangen en behandeld. Vaak is er sprake van mensenhandel en/of moderne slavernij en zijn zij vroegkinderlijk en chronisch getraumatiseerd. Deze vrouwen (en hun kinderen) zijn te kwetsbaar of hebben te complexe problematiek voor de reguliere zorg zoals de Beschermd Opvang, het asielzoekerscentrum, de ggz of de maatschappelijke- en de vrouwenopvang.

Er vindt diagnostiek en behandeling van de moeders plaats en zo nodig van hun kinderen. Naast de behandeling van het trauma staat de hechting tussen moeder en kind centraal. Ook wordt intensief ingezet op participatie en dagbesteding.

 21 cliënten en **22** meegebrachte kinderen

EVI

Evi is een behandelgroep voor (aanstaande) jonge moeders tot en met 23 jaar en hun kind(eren) die intensieve begeleiding en behandeling nodig hebben. De jonge moeders hebben thuis of in hun relaties geweld ervaren en hebben te maken met meervoudige en complexe problematiek. Bij Evi worden de jonge moeders en hun kind(eren) voorbereid op een zelfstandig en actief bestaan in de maatschappij. Belangrijk hierbij is hechting tussen moeder en kind. Er vindt diagnostiek en intensieve begeleiding en behandeling van de moeders plaats en zo nodig ook van hun kinderen. Er is veel aandacht voor scholing, het behalen van een startkwalificatie en participatie voor de (aanstaande) moeders.

 46 cliënten en **45** meegebrachte kinderen

BESCHERMD WONEN

Beschermd Wonen is voor vrouwen (en hun kinderen) die behoefte hebben aan intensieve ambulante begeleiding. Ze hebben niet meer 24/7 de nabijheid van hulpverlening nodig, maar kunnen hier wel op terugvallen. Het is een tussenstap naar volledig zelfstandig wonen en volgt meestal na een residentiële opname. Beschermd Wonen bestaat uit een aantal zelfstandige wooneenheden (appartementen). Het verblijf is in principe maximaal een jaar en is gekoppeld aan intensieve hulpverlening en zo nodig nog ambulante behandeling.

 15 cliënten en **20** meegebrachte kinderen

RAJA

Raja is een veilige crisisgroep voor kortdurende opvang van moeder en kind in Rotterdam. Hier verblijven vrouwen met hun kinderen die te maken hebben gehad met huiselijk geweld. De verblijfsduur is maximaal acht weken. Er wordt 24/7 begeleiding geboden.

 103 cliënten en **98** meegebrachte kinderen

ASMI

Asmi is een beschermde opvanggroep in Rotterdam voor langer durend verblijf voor (jonge) vrouwen en moeders en hun kinderen die te maken hebben met geweld in afhankelijkheidsrelaties. Ze hebben onder andere te maken gehad met huiselijk geweld en kindermishandeling, seksueel- en eergereleerd geweld. Er wordt 24/7 begeleiding geboden.

 11 cliënten en **20** meegebrachte kinderen

MENSENHANDELGROEP

Deze groep in Rotterdam biedt opvang en behandeling voor buitenlandse slachtoffers van mensenhandel en hun kinderen.

 12 cliënten en **4** meegebrachte kinderen

AMBULANTE HULP

PSYCHOTRAUMACENTRUM FIER AMBULANT

Fier Ambulant biedt vanuit het psychotraumacentrum (face-to-face en online) advies, crisisinterventie, diagnostiek, behandeling, begeleiding en opvoedingsondersteuning. Dit wordt gedaan in situaties van huiselijk geweld, kindermishandeling, loverboyproblematiek, eengerelateerd geweld, seksueel geweld, complexe scheiding, mensenhandel en ouderenmishandeling. Fier biedt ambulante hulp vanuit het psychotraumacentrum in Friesland, Groningen en Rotterdam-Rijnmond.

Wanneer de veiligheid voor cliënten in de thuissituatie is geborgd, bieden we systeemgerichte hulp. We werken nauw samen met verwijzers, wijkteams, (gespecialiseerde) zorgaanbieders, politie, welzijnsorganisaties en onderwijs.

TOEKOMSTGERICHT

Werken aan trauma, trots en toekomst doen we door geweld te thematiseren, trauma's te behandelen en de weerbaarheid van iedere individuele cliënt en/of zijn (gezins)systeem te vergroten. Er wordt gewerkt vanuit integrale teams met een regionale focus. Naast deze teams, zijn er in Friesland een aantal ambulante teams met een specifieke doelgroep: Team Asielzoekers en Statushouders, het Diagnostisch Centrum, Team Crisis en Spoed en Team Intensieve Trauma Behandeling (ITB).

INTEGRALE TEAMS

In de integrale teams is veel expertise beschikbaar. De expertise is gericht op kinderen en jeugdigen (met hun ouders/opvoeders) en volwassenen die te maken hebben (gehad) met geweld in afhankelijkheidsrelaties of hoog risico lopen om in een dergelijke situatie terecht te komen.

In deze situaties speelt onder meer huiselijk geweld en/of een conflictscheiding, dreiging van uithuisplaatsing van kinderen,

dreiging van jeugdigen en volwassenen om af te glijden richting prostitutie en andere uitbuitingsrelaties of hier al mee te maken hebben (gehad), eerwraak problematiek, ontwijking van het dagelijks leven door PTSS of complex trauma.

Naast ambulante outreachende zorg gericht op ondersteuning, is er ggz-expertise gericht op diagnostiek en behandeling van ernstige psychische problematiek bij kinderen, jeugdigen, volwassenen en ouderen. Er is nadrukkelijk aandacht voor scholing en participatie. De hulp die vanuit een integraal team wordt geboden - waar behandeling en begeleiding nauw op elkaar zijn afgestemd - is gericht op ontwikkelingsmogelijkheden en het versterken van competenties, weerbaarheid en constructief gedrag. De behandeling bestaat onder andere uit EMDR, ITB, cognitieve gedragstherapie, schematherapie, vaktherapieën en systeembehandeling. Ervaringsdeskundigheid is belangrijk bij Fier. De ervaringsdeskundigen werken direct met cliënten, in de voorlichting en bij maatschappelijke participatie.

De aanmeldingen worden onder meer gedaan door de wijk- en gebiedsteams, de huisarts, de Rechtbank, het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid en Veilig Thuis. Bij ieder traject staat veiligheid voorop.

PSYCHOTRAUMACENTRUM FRIESLAND

Aantal mannen/jongens:	165
Aantal vrouwen/meisjes:	675
Totaal:	840
waarvan:	
• 5 % in de leeftijd van 0 t/m 4 jaar	
• 15 % in de leeftijd van 5 t/m 10 jaar	
• 20 % in de leeftijd van 11 t/m 17 jaar	
• 60 % in de leeftijd van 18 jaar en ouder	

Team Crisis en Spoed

Team Crisis en Spoed is het hulpaanbod bij acute situaties van huiselijk geweld in Friesland. Een hulpverlener legt binnen 24 uur na aanmelding contact met het gezin, maakt samen met het gezin een veiligheidsplan en regelt vervolghulp om geweld in de toekomst te voorkomen. De hulp is outreachend en voor alle gezinsleden. Omdat er bij deze gezinnen vaak sprake is van complexe problematiek, werkt het Team Crisis en Spoed nauw samen met organisaties als Veilig Thuis, verslavingszorg, ggz/forensische poli, Veiligheidshuis, politie, justitie en gemeenten. Fier biedt deze hulp ook in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod en is hiervoor ook buiten kantooruren bereikbaar. De aanmeldingen worden gedaan door Veilig Thuis, politie en de wijk- en gebiedsteams.

Aantal nieuwe cliënten in 2020:	191
Aantal huisverboden:	49
Aantal cliënten in de flat:	4

PSYCHOTRAUMACENTRUM GRONINGEN

Fier Groningen biedt specialistische hulp op maat aan kinderen, jongeren, volwassenen en (multi-probleem) gezinnen die te maken hebben (gehad) met geweld, conflict-situaties, misbruik en trauma's. Het kan gaan om: kindermishandeling, pesten, loverboyproblematiek, eengerelateerd geweld, seksueel geweld, complexe scheiding, mensenhandel en ouderenmishandeling.

Het team werkt nauw samen met verwijzers, WIJ-teams, welzijnsorganisaties en (gespecialiseerde) zorgaanbieders, omdat het belangrijk is dat ernstige en complexe problematiek zo snel mogelijk gezien en erkend wordt. De hulp die we vanuit een integraal team bieden - waar behandeling en begeleiding nauw op elkaar zijn afgestemd - is gericht op

ontwikkelingsmogelijkheden en het versterken van competenties, weerbaarheid en constructief gedrag. De behandeling bestaat onder andere uit EMDR, cognitieve gedragstherapie, schematherapie, vaktherapieën en systeembehandeling.

Aantal mannen/jongens:	17
Aantal vrouwen/meisjes:	132
Totaal:	149
waarvan:	
• 3 % in de leeftijd van 0 t/m 4 jaar	
• 12 % in de leeftijd van 5 t/m 10 jaar	
• 25 % in de leeftijd van 11 t/m 17 jaar	
• 60 % in de leeftijd van 18 jaar en ouder	

PSYCHOTRAUMACENTRUM ROTTERDAM-RIJNMOND

Het ambulante team in Rotterdam-Rijnmond biedt specialistische hulp aan volwassenen en hun gezinnen die te maken hebben (gehad) met geweld binnen afhankelijkheidsrelaties en hierdoor zijn vastgelopen op meerdere levensgebieden. Veiligheid staat daarbij voorop; waar nodig bestaat de start uit het opstellen van een veiligheidsplan. De hulp die vanuit een integraal team wordt geboden is gericht op het doorbreken van de vicieuze cirkel van geweld en de overdracht daarvan van generatie op generatie. We richten ons ook op het vergroten van ontwikkelingsmogelijkheden, het versterken van competenties, opvoedondersteuning, hulp bij schulden (toeleiding naar juiste instanties hiervoor) en het vergroten van de weerbaarheid. Binnen dit team wordt gewerkt met verschillende disciplines; waaronder allround hulpverleners, systeemtherapeuten, een orthopedagoog, gedragswetenschappers en vaktherapeuten.

Naast het ambulante begeleidingsteam heeft Rotterdam het psychotraumacentrum. Dit team is gespecialiseerd in het diagnosticeren en behandelen van klachten die voortkomen uit nare ervaringen, geweldservaringen en trauma's. Behandeling kan onder andere bestaan uit traumaverwerking (zoals EMDR, Imaginaire exposure) en inzichtgevende- en activerende therapie (zoals psycho-educatie, cognitieve gedragstherapie, schematherapie, emotieregulatietherapie). Daarnaast kan vaktherapie en systeembehandeling ingezet worden.

Aantal mannen/jongens:	10
Aantal vrouwen/meisjes:	187
Totaal:	197
waarvan:	
• 100 % in de leeftijd van 18 jaar en ouder	

FORENSISCHE ZORG

Fier biedt forensische zorg en behandeling binnen de kaders van geweld in afhankelijkheidsrelaties en traumagerelateerde problemen. De behandeling wordt opgelegd vanuit een justitieel kader en is niet alleen gericht op het delict en de risicofactoren, maar ook op de onderliggende problematiek die maakt dat er een delict heeft plaatsgevonden. Welke ervaringen vanuit de jeugd en puberteit zijn van belang? En is er sprake van intergenerationele overdracht? Om de verstoorde relaties te kunnen herstellen wordt – indien mogelijk – het netwerk betrokken bij de behandeling om te kunnen komen tot herstel van de verstoorde relaties. De aanmeldingen voor deze systeemgerichte behandeling worden door verschillende reclasseringsorganisaties gedaan.

Fier heeft in 2020 aan 3 cliënten forensische zorg verleend.

MULTIDISCIPLINAIRE AANPAK ++ (MDA++) FRIESLAND

Huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld betreft complexe en vaak hardnekkige problematiek. Elke gemeente kent gezinnen waar meerdere problemen spelen: verslaving, schulden, verwaarlozing van kinderen, geweld tussen ouders. Als de politie op de stoep staat, vormt het gezin een gesloten blok: 'Niets aan de hand'. Hoe doorbreek je dit patroon dat vaak van generatie op generatie doorgaat?

De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) is hierin een veelbelovende werkwijze. Deze biedt een afgestemde, geïntegreerde aanpak voor individuen en gezinnen die, door de beperkingen van elk systeem en elk beschikbaar standaard behandelplan, tussen wal en schip vallen. MDA++ brengt psychosociale-, ggz-, medische-, forensische- en justitiële specialisten samen om kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld aan te pakken. Het team richt zich op de meest complexe mishandelingszaken in Friesland. Een team van deskundigen doet gecoördineerd en gefaseerd onderzoek, biedt hulp na acuut ernstig (seksueel) geweld, maakt een gezamenlijke analyse en een plan van aanpak om herhaald en structureel geweld te stoppen. De betrokkenen en hun gezinsleden beslissen mee.

De uitvoering van de zorg wordt gedaan door wijk- en gebiedsteams en de gespecialiseerde zorg. Wie dat zijn, is afhankelijk van wat er moet gebeuren. Het MDA++ team denkt

mee, adviseert en stuurt bij. Het team bewaakt de afspraken en resultaten, waar nodig langdurig. Want als je te vroeg loslaat, bereik je uiteindelijk niets. We laten dus niet los voordat het geweld is gestopt en het patroon is doorbroken.

De ambitie van MDA++ is het (achtereenvolgens) realiseren van:

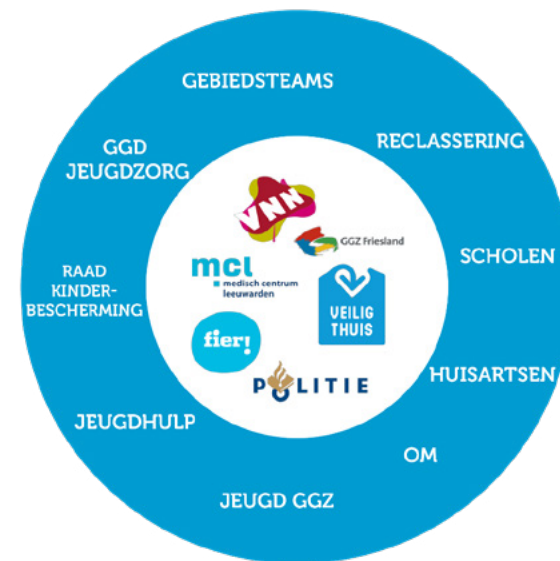
- 1) directe veiligheid;
- 2) stabiele of structurele veiligheid in de relaties;
- 3) herstel (van trauma's) en ontwikkelkansen;
- 4) participatie (toekomst) en kwaliteit van leven voor kinderen en volwassenen.

RESULTATEN 2020

In 2020 heeft het MDA++ Friesland ruim 120 casussen behandeld. Dit is een toename ten opzichte van 2019. Er is veel vraag naar ons aanbod van specialistische hulp. Het afgelopen jaar hebben we de casussen met huisverboden opgenomen als doelgroep waarbij het MDA++ betrokken is. Daarnaast hebben we een landelijk vernieuwende vorm van ketensamenwerking ontwikkeld. Binnen die samenwerking worden gegevens tussen de ketenpartners beter uitgewisseld, in het belang van de cliënt. Bij voorkeur wisselen we die informatie uit samen met de cliënt, maar waar nodig kan dit ook zonder medewerking van de cliënt.

Onze aanpak staat als één van de voorbeeldmethodes bij intergenerationeel geweld in het landelijk Geweld Hoort Nergens Thuis programma. Daar zijn we erg trots op. Maar het grootste compliment gaat uit naar de teamleden van het MDA++ die, zelfs tijdens de strengste lockdown maatregelen, actief in contact met de cliënten zijn gebleven en op de meest creatieve manieren zijn doorgegaan met monitoring in gezinnen. Juist omdat die gezinnen extra kwetsbaar zijn in een lockdown-periode.

SAMENWERKING BINNEN MDA++

AMBITIE 2021

Omdat MDA++ als voorbeeldaanpak dient voor het landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis, wordt veel van onze opgebouwde expertise opgenomen in plannen voor andere regio's. Tevens werken we hard aan het includeren van cliënten voor wetenschappelijk onderzoek om te staven hoe effectief de aanpak is en wat de werkzame factoren zijn. Het betreft zowel kwantitatief onderzoek (Verwey-Jonker Instituut in samenwerking met de onderzoeksgroep van Fier) als kwalitatief onderzoek (onderzoeksgroep Fier, gefinancierd door ZOnMw). Verder gaan we de veiligheidsplanning methodisch versterken en kunnen we, als landelijk koploper, een pilotrol vervullen in een nieuwe vorm van gegevensuitwisseling.

CENTRUM SEKSUEEL GEWELD (CSG) FRIESLAND

CIJFERS SEKSUEEL GEWELD NEDERLAND

Uit de prevalentie monitor huiselijk geweld en seksueel geweld, uitgevoerd door het CBS in opdracht van het WODC, blijkt dat 11% procent van de bevolking van zestien jaar en ouder in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer werd van een vorm van seksueel geweld. Dit zijn omgerekend 1,6 miljoen personen. Lang niet alle slachtoffers melden zich bij een CSG.

De factsheet CSG geeft aan dat:

- het risico op een posttraumatische stressstoornis (PTSS) na een verkrachting hoog is;
- zonder therapie twee op de drie slachtoffers opnieuw seksueel geweld meemaken.

CSG

Het CSG is dé plek voor kinderen en volwassenen geworden die korter dan zeven dagen geleden een aanranding of verkrachting hebben meegemaakt. In deze periode liggen kansen voor het slachtoffer die door de nauwe samenwerking tussen politie, (forensisch) artsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers en psychologen optimaal worden benut. Doel van het CSG is het bieden van laagdrempelige integrale hulp vanuit één plek, zodat iedereen die slachtoffer is van seksueel geweld weet waar hij/zij terecht kan. Deze toegankelijkheid veroorzaakt dat slachtoffers zich gemakkelijker dan voorheen melden en de hulp krijgen die nodig is. Hierdoor worden medische en psychische problemen verminderd of voorkomen en dit verkleint bovendien het risico op herhaald slachtofferschap. Tenslotte wordt de aangiftebereidheid vergroot door de mogelijkheid van laagdrempelig contact met de politie.

Het CSG garandeert een geïntegreerde aanpak:

- acute medische zorg gericht op preventie van zwangerschap en besmetting met SOA/HIV en behandeling van letsel;
- acute psychologische zorg om herstel te bevorderen ter preventie van het ontstaan van psychische stoornissen, met

name posttraumatische stressstoornis (PTSS);

- forensisch-medisch onderzoek voor het veiligstellen van sporen en letselduiding;
- de aanpak is systeemgericht.

De betrokken professionals hebben hun werkwijze zorgvuldig op elkaar afgestemd waardoor het medisch/(forensisch) onderzoek geïntegreerd verloopt, zodat het slachtoffer niet vaker dan echt nodig is zijn/haar verhaal hoeft te doen. De psychologische ondersteuning start op dag 0 of dag 1. Het slachtoffer is betrokken bij deze afstemming; er gebeurt niets zonder zijn of haar toestemming.

In Nederland zijn zestien CSG's, er is sprake van een landelijk dekkend netwerk. Slachtoffers kunnen 24/7 bellen met het landelijke nummer **0800-0188**. Zij worden vervolgens direct verbonden met het CSG in de regio waar zij op dat moment zijn. Vanuit dat CSG wordt de hulp meteen opgestart. Slachtoffers en betrokkenen vinden informatie over het CSG op de website [centrumseksueelgeweld.nl](https://www.centrumseksueelgeweld.nl). Via de website is er voor slachtoffers die de stap naar het CSG (nog) niet kunnen maken tevens de mogelijkheid om anoniem te chatten. <https://www.centrumseksueelgeweld.nl/chatmethetcentrumseksueelgeweld>

CSG FRIESLAND

Het CSG Friesland valt onder verantwoordelijkheid van het Medisch Centrum Leeuwarden (MCL) en Fier, in nauwe samenwerking met de politie Noord-Nederland, GGD Friesland, Regiecentrum Bescherming en Veiligheid (VT) en Slachtofferhulp Nederland. De CSG telefoon wordt binnen het samenwerkingsverband opgenomen door medewerkers van Fier. Ze nemen de telefoon op met 'CSG Friesland'. De gespecialiseerde werkwijze CSG Friesland is geïntegreerd in de MDA++ visie en aanpak.

Cijfers CSG Friesland 2020

Er zijn in 2020 maar liefst 150 zaken binnengekomen bij CSG Friesland. Van deze zaken kwamen 69 zaken binnen in de acute fase, het geweld had minder dan 7 dagen geleden plaatsgevonden, en de hulpverlening kon direct opgestart worden. Nog eens 14 zaken kwamen ook binnen in de acute fase, maar deze slachtoffers wilden alleen advies. Daarnaast kwamen er 67 zaken binnen die langer dan 7 dagen geleden hadden plaatsgevonden, de niet-acute fase. Ook bij deze zaken heeft CSG Friesland advies en/of hulpverlening gegeven.

150 zaken waarvan 69 in de acute fase (≤ 7 dagen)

Geslacht:

Man: **7%** Vrouw: **93%**

Leeftijd:

<18 jaar: **55%** >18 jaar: **45%**

Eerder seksueel misbruik:

Ja: **51%** Nee: **28%** Onbekend: **22%**

Forensisch medisch onderzoek (FMO) ondergaan:

Ja: **41%** Nee: **59%**

Acute medische zorg ontvangen (al dan niet als FMO):

Ja: **72%** Nee: **28%**

Aangifte gedaan/contact met politie:

Ja: **48%** (Nog) niet: **52%**

Casemanagement ontvangen:

Ja: **96%** Nee: **4%**

Aandachtspunten

- Naast acute zaken zien we dat het CSG gebeld wordt voor niet-acute zaken. Het betreft slachtoffers van eerder seksueel geweld, betrokkenen en professionals*. In 2020 waren dit 67 zaken.
- Steeds meer mensen (slachtoffers en professionals) weten het CSG in de acute fase te vinden:
2016: 27 slachtoffers acuut seksueel geweld
2017: 40 slachtoffers acuut seksueel geweld
2018: 47 slachtoffers acuut seksueel geweld
2019: 65 slachtoffers acuut seksueel geweld
2020: 69 slachtoffers acuut seksueel geweld
- Daarnaast zijn er slachtoffers, betrokkenen en professionals die bij het CSG advies vragen in de acute fase.
- We zien een terugloop in het aantal acute zaken in het 2e en 4e kwartaal, mogelijk als gevolg van de maatregelen tegen het coronavirus. Het lijkt niet aannemelijk dat er door de maatregelen minder seksueel geweld plaatsvindt. Het zou wel kunnen zijn dat door de maatregelen slachtoffers minder mogelijkheden hebben om zich te melden bij een CSG, dan wel om hun ervaringen te bespreken met professionals.
- Het CSG Friesland heeft fors ingezet op (online) communicatie om kenbaar te maken dat het CSG er is. Dit leidt in elk geval tot zichtbaarheid van het CSG.
- Doel voor 2021 is om nog meer slachtoffers en hun omgeving attent te maken op het CSG en aan steeds meer slachtoffers de directe hulp te verlenen. Doel is tevens om steeds meer professionals in Friesland bekend te maken met het CSG, en hen te informeren over de impact van – en hulpmogelijkheden bij – seksueel geweld.

* Het gaat hier specifiek over de contacten via het CSG-telefoonnummer. Fier wordt als expertise- en behandelcentrum op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties ook via het algemene telefoonnummer bereikt.

- Een hoog percentage slachtoffers deed in 2020 aangifte: 48%. Van de slachtoffers die (nog) geen aangifte deed had een groot deel wel een informatief gesprek bij de zedenpolitie.
- Een zeer hoog percentage slachtoffers, 96%, kreeg psychologische ondersteuning in de eerste 4 weken na het seksueel geweld. Wanneer slachtoffers al in hulpverlening zijn vindt de ondersteuning plaats in afstemming met de bestaande hulpverlening.
- Wanneer traumaklachten na die 4 weken niet zijn afgenomen wordt traumabehandeling geboden; er is geen wachtlijst hiervoor. Slachtoffers (en hun omgeving) ervaren dat als bijzonder zinvol.
- Slachtoffers van seksueel geweld kunnen tijdelijk hun verplicht eigen risico van de zorgverzekeringswet vergoed krijgen. De tijdelijke regeling is op initiatief van de ministeries van Justitie en Veiligheid, en Volksgezondheid, Welzijn en Sport, in samenwerking met het Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM). Ze willen hiermee onderzoeken of het vergoeden van het eigen risico het voor slachtoffers gemakkelijker maakt om hulp te zoeken. De regeling geldt van 1 september 2020 tot en met 31 augustus 2021. De tijdelijke wettelijke regeling maakt het mogelijk dat slachtoffers een vergoeding kunnen aanvragen voor de kosten van het eigen risico. Dit geldt voor volwassen slachtoffers die binnen zeven dagen na het meemaken van seksueel geweld hulp ontvangen van het CSG. De financiële drempel wordt door deze pilot weggenomen en we hopen dat de stap om hulp te zoeken hierdoor makkelijker wordt. De resultaten van de pilot worden in het najaar van 2021 bekend gemaakt. Vanaf september hebben negen volwassenen hier gebruik van gemaakt.

Centrum **Seksueel Geweld**
Friesland

LANDELIJK STEUNPUNT EXTREMISME (LSE): BEHANDELCENTRUM

Het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) is gespecialiseerd in de omgang met personen die geradicaliseerd zijn en hun omgeving. Zo draagt het LSE bij aan de leefbaarheid en veiligheid in Nederland.

Het behandelteam van het LSE is ontstaan vanuit een behoefte bij de doelgroep aan psychologische en/of psychiatrische behandeling. Het gaat hierbij om mensen die betrokken zijn bij extremistische netwerken en hun familieleden. Het behandelteam bestaat uit een psychiater met expertise in intercultureel werken, (GZ-) psychologen met expertise in persoonlijkheidsproblematiek en kind- en jeugdpsychiatrie en een klinisch psycholoog (hoogleraar) met expertise in forensische psychiatrie.

Vanuit het behandelteam wordt er met cliënten gesproken wanneer er in de lopende begeleidingstrajecten vermoedens zijn van psychopathologie. Diagnostiek kan een onderdeel zijn van het aanbod. Het behandelteam kan op drie manieren betrokken worden:

- door mee te denken tijdens het multidisciplinaire overleg over de lopende trajecten.
- mediërend, waarbij de casemanager verantwoordelijk is voor de uitvoering en bilateraal met een behandelaar afstemt.
- in duo of triple benadering naast de casemanager(s), waarbij de cliënt psychologisch gescreend wordt en advies krijgt over geïndiceerde behandeling. De behandeling zelf kan lokaal of door het behandelteam van het LSE opgepakt worden.

Naast het behandelen wordt ook (PhD)onderzoek verricht om meer zicht te krijgen op de mate waarin psychopathologie voorkomt onder de doelgroep en hoe radicalisering en psychopathologie zich verhouden tot elkaar.

In 2020 zijn er bij 11 trajecten behandelingen verzorgd. Bij 30% van de trajecten speelt het behandelteam een mediërende rol en het behandelteam denkt wekelijks mee in het multidisciplinaire overleg over alle lopende casussen.

AANMELDINGEN, ADVIES EN CONSULT

Fier heeft op het gebied van loverboyproblematiek, mensenhandel, eerdergerelateerd geweld en complex trauma/psychotrauma een landelijke advies- en consultfunctie die is erkend door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Professionals uit heel Nederland kunnen een beroep doen op Fier, wanneer zij met vragen zitten over deze onderwerpen.

Ook in 2020 zijn we regelmatig benaderd door professionals voor casusoverleg en gevraagd om aan te sluiten bij zorgoverleggen. Daarnaast kwamen er opnieuw meer aanmeldingen vanuit de Antillen. Ook kwamen er opvallend veel crisisaanvragen binnen het afgelopen jaar.

Veelvoorkomende vragen gingen over:

- seksueel misbruik
- loverboyproblematiek
- huiselijk geweld, multiproblematiek
- psychiatrische problematiek
- cliënten met een licht verstandelijke beperking (lvb)
- huwelijksdwang of eerdergerelateerd geweld
- veiligheids- en vluchtadviezen.

WIE NEEMT CONTACT OP MET AANMELDING & ADVIES

- Gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en reclassering
- Schoolmaatschappelijk werk/middelbare scholen
- Wijkteams
- Maatschappelijke opvang
- Welzijnsorganisaties
- Jeugdinrichtingen en gevangenissen
- Veilig Thuis
- Leger des Heils
- (Jeugd) GGZ-instellingen
- COA/azc
- Cliënten, familie, vrienden
- Politie/LEC
- Locaties voor (anonieme) vrouwenopvang
- Huisartsen
- Psychiaters
- Instellingen voor cliënten met een verstandelijke beperking.

ZORGCOÖRDINATIE MENSENHANDEL FRIESLAND

Fier is verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie voor slachtoffers van mensenhandel in de provincie Friesland. Het gaat hierbij zowel om Nederlandse slachtoffers als om buitenlandse slachtoffers, die bijvoorbeeld op de asielzoekerscentra (azc's) in Friesland verblijven of in de Veilige Veste van Fier. De zorgcoördinatoren zijn verantwoordelijk voor de afstemming van het strafrechtelijke traject, verblijfsrechtelijk traject (buitenlandse slachtoffers) en het hulpverleningstraject. De zorgcoördinator onderhoudt de contacten met de betrokken organisaties en met het slachtoffer zelf. Hij/zij zorgt voor de onderlinge afstemming van de verschillende trajecten en komt op voor de belangen van het slachtoffer.

Binnen Fier hebben de zorgcoördinatoren daarnaast een adviesfunctie met betrekking tot verblijfsrechtelijke kwesties voor alle cliënten die bij Fier verblijven. Dit gaat dus niet alleen om slachtoffers van mensenhandel, maar ook eerge-relateerde problematiek en huiselijk geweld. Ook hebben de zorgcoördinatoren een belangrijke advies- en voorlichtingsfunctie met betrekking tot mensenhandel in Friesland.

Zorgcoördinatie tijdens corona

Ook voor zorgcoördinatie is 2020 een vreemd jaar geweest door de coronacrisis. Tijdens de eerste golf in het voorjaar viel een deel van de werkzaamheden op de azc's weg en werd gepoogd dit op te vangen met videobellen. Helaas bleken ketenpartners op de azc's niet altijd op de hoogte te zijn van telefoonnummers van hun bewoners waardoor contact leggen met nieuwe cliënten soms lastig was. Ook het opbouwen van vertrouwen met nieuwe anderstalige cliënten werd bemoeilijkt doordat contact in persoon niet mogelijk was. Tijdens de tweede golf waren azc's meer toegerust op een veilige manier van contact, bijvoorbeeld doordat telefoonnummers veel meer bekend waren en alle spreekruimtes

waren voorzien van spatschermen. Het werk op locatie kon daardoor redelijk doorgaan.

Aanpak mensenhandel

In 2020 is samen met Sociaal Domein Fryslân en de Gemeente Leeuwarden een overleg geïnitieerd om te komen tot een nieuw provinciaal plan van aanpak mensenhandel. Vanuit de opbrengst van Serious Request 2019 met het thema mensenhandel is een project gestart genaamd 'Mensenhandel (niet) op school'. Het Rode Kruis, CKM en Fieracademy hebben samen een training ontwikkeld die wordt gegeven aan docenten op middelbare scholen met het doel docenten meer te leren over wat mensenhandel inhoudt, hoe zij mensenhandel kunnen signaleren en hoe zij vervolgens kunnen handelen. Met de trainingen is een start gemaakt in 2020 en deze worden grotendeels verzorgd door de zorgcoördinatoren.

TEAM PROSTITUTIE EN MENSENHANDEL

Prostitutie in Friesland

In de provincie Friesland zijn er vier gemeenten met vergunde prostitutie-inrichtingen. Naar schatting zijn er dagelijks 200 vergunde werkplekken beschikbaar. Er zijn ook aanwijzingen voor incidentele prostitutie in de provincie, bijvoorbeeld op campings en rondom azc's. Daarnaast zijn er aanwijzingen voor een groeiende illegale prostitutiesector, in de vorm van escort, thuisprostitutie en andere illegale vormen van prostitutie.

In Friesland zijn er voornamelijk vrouwen werkzaam die afkomstig zijn uit de Dominicaanse Republiek (in het bezit van een Spaans paspoort) en Oost-Europa. Zij hebben veelal geen vast adres en spreken geen Nederlands. Deze groep heeft vaak geen toegang tot het sociale zekerheidsstelsel en ook

verblijfsrechtelijk is hun positie niet altijd zeker. De grootste groep Oost-Europese vrouwen is van Bulgaarse, Roemeense en Hongaarse afkomst. De Oost-Europese vrouwen zijn over het algemeen tussen de 21 en 30 jaar. De Zuid-Amerikaanse vrouwen zijn gemiddeld ouder dan 30 jaar.

PROSTITUTIE MAATSCHAPPELIJK WERK (PMW)

Het prostitutie maatschappelijk werk (PMW) biedt hulp ten behoeve van mannen en vrouwen, die in de prostitutie werkzaam zijn (geweest). De begeleiding is gericht op het versterken van mannen en vrouwen zodat ze onafhankelijk(er) kunnen worden en in staat zijn om de keuzes te maken die passen bij de manier waarop ze hun leven willen inrichten. De hulpverleners bieden hulp op alle levensgebieden, zoals hulp bij psychosociale problemen en praktische zaken. Daarnaast bieden de hulpverleners outreachende hulp in het prostitutiegebied van Leeuwarden en bezoeken ze seksinstellingen in Friesland. De hulpverleners informeren en geven uitvoering aan het uitstapprogramma voor prostituees (RUPS).

Waarom is er ondersteuning nodig om uit de prostitutie te stappen?

Uit onderzoek is bekend dat de ruime meerderheid van vrouwen in de prostitutie verwachten over vijf jaar niet meer in de seksbranche te werken.* Ook geeft een meerderheid

* Bleeker, Y., et al. (2014). *Sekswerkers aan het woord: de sociale positie van sekswerkers in Nederland in 2014*. Amsterdam: Regioplan.

Zie ook: Dekker, H., Tap, R. en Homburg, G. (2006). *Evaluatie opheffing bordeelverbod, de sociale positie van prostituees*.

Amsterdam: Regioplan.

van de vrouwen aan in het verleden al eens gestopt te zijn met sekswerk. Bijna een kwart van degenen die eerder gestopt zijn, zijn vier keer of vaker gestopt en weer begonnen met sekswerk. Circa één op de drie die ooit stopten, zijn binnen een half jaar weer begonnen. Dit onderschrijft de noodzaak aan ondersteuning bij het uitstappen uit de prostitutie. Zelfstandig lukt dit vaak niet (of niet meteen), omdat er problematiek speelt op meerdere levensgebieden.

Wat doen we?

Fier zet in, met steun van de RUPS-subsidie en gemeentelijke gelden, op het wegnemen van de drempels om uit de prostitutiesector te stappen en het bieden van alternatieven voor prostitutie: een toekomst buiten de sector en de mogelijkheid om een andere weg in te slaan in het leven.

- Het team maakt het uitstapprogramma bekend door het bezoeken van mannen en vrouwen op de werkplekken, het versturen van online berichten, en door contact te leggen met samenwerkingspartners.
- Het team biedt ambulante hulpverlening gericht op alle levensgebieden, zodat mannen en vrouwen een leven buiten de prostitutie kunnen opbouwen.
- Informatie- en steunpunt Xenia in het prostitutiegebied van Leeuwarden is een gezamenlijk project van Fier, Leger des Heils en de GGD. Het speelt in op de kracht van het in contact brengen van prostituees uit regio Friesland met de hulpverlening en versterken van de positie van de prostituees die nog in de sector werkzaam zijn middels praktische hulpverlening.
- Team Leren en Meedoen van Fier zet zich in voor de toeleiding naar een opleiding en een baan, via onder andere een jobcoach en de sociale ondernemingen.

Uitdagingen

Het jaar 2020 is in alle opzichten een uitdagend jaar geweest voor team Prostitutie Maatschappelijk Werk. Er is een drietal

belangrijke ontwikkelingen die hier invloed op hebben gehad:

1. De coronacrisis.
2. De wijziging van de algemene plaatselijke verordening in Leeuwarden, die vrouwen nu verplicht zich in te schrijven in de basisadministratie en de Kamer van Koophandel.
3. De sluitingen van verschillende bordelen in Friesland, vanwege het feit dat de exploitanten bij aanvraag van een nieuwe vergunning de BIBOB toets niet hebben doorstaan.

Deze ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat er een toenemend beroep is gedaan op het prostitutie maatschappelijk werk. We zijn trots op de goede samenwerkingen hierin met partijen als het Rode Kruis, Sociaal Domein Fryslân (SDF), de gemeenten, de politie, het Leger des Heils en de GGD.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen waar het team trots op is:

- De intensieve samenwerking met team Mensenhandel van de politie in een aantal casussen.
- Het feit dat we met steun van de Gemeente Leeuwarden en SDF een opvangplek konden bieden aan vier vrouwen die door corona in de problemen waren geraakt.
- Het feit dat we als team ook humanitaire en financiële hulp hebben geboden aan de doelgroep, dankzij het maatwerkbudget van de Gemeente Leeuwarden.
- Door corona en sluitingen van bordelen waren er veel wisselingen in de vrouwen die werken in de provincie Friesland. Er is dan ook veel tijd gestoken in het opbouwen van de contacten en de relatie met de betrokken vrouwen.
- De prostitutie maatschappelijk werkers hebben dit jaar voor het eerst twee transgenders in begeleiding.
- Door de coronacrisis, de APV wijziging en sluitingen van bordelen is er veel afstemming geweest met de gemeenten en SDF en is de samenwerking geïntensiveerd.

Cijfers

Aantal cliënten PMW en RUPS:	51
Aantal vrouwen bereikt via ronde Weaze:	25 (maandelijks gemiddelde)
Aantal vrouwen bereikt via maandelijkse provinciale ronde:	10 (gemiddelde per ronde)
Aantal berichten verstuurd via online veldwerk:	> 150

Fier wil de best mogelijke zorg bieden. Dit doen we vanuit een holistische visie: we zien de mens als totaal. Hoe ziet jouw leven eruit en wat heb jij nodig om in je kracht te komen? Dat is waarin we onze hulp nog verder willen doorontwikkelen. De kinderen, jongeren en volwassenen die wij helpen hebben wel een probleem, maar ze zijn niet hun probleem. Ze zijn in eerste plaats mens. Bij Fier stellen we de mens centraal. Bij Fier ligt het accent op de toekomst, op ambities en dromen. We vragen onze cliënten waar ze goed in zijn, waar ze blij van worden en wat hun dromen zijn. Die vragen zijn minstens zo belangrijk als de vraag 'Wat is er aan de hand?'. Positieve ervaringen en succeservaringen bieden een tegenwicht aan klachten en problemen.

INTEGRALE ZORGPROGRAMMA'S

Vanuit onze holistische visie willen we dat onze cliënten, naast het feit dat ze hulpverlening en behandeling krijgen, 'gewoon' naar school gaan, sporten en werken of vrijwilligerswerk doen. Fier ontwikkelt daarom zorgprogramma's waarin (jeugd-)ggz, (jeugd)zorg, vrije tijd, systeemtherapie, sport en onderwijs volledig geïntegreerd zijn en elkaar versterken. Hierbij wordt ingespeeld op de thuissituatie; waar mogelijk moeten de jongeren weer gewoon naar huis kunnen. Binnen Fier werken professionals intensief samen met elkaar. Gezamenlijk nemen zij deel aan een multidisciplinair overleg, waardoor de hulp snel op- of afgeschaald kan worden. We kunnen hierdoor maatwerk leveren en de hulp inzetten die noodzakelijk is. Immers, te lichte zorg is net zo kwalijk als te zware zorg.

PARTICIPATIE

Onze holistische visie is ook de motor achter het (door)ontwikkelen van (participatie) projecten.

INSpraak cliënten

Cliënten kunnen binnen Fier op verschillende manieren invloed uitoefenen op de zorg die zij krijgen. Allereerst wordt uiteraard het behandelplan samen met de cliënt gemaakt. Daarnaast zijn er de volgende mogelijkheden.

Signaalkaarten

Op elke locatie binnen Fier hangt een ideeënbus. Cliënten (en medewerkers) kunnen hier kaartjes in deponeren, waarbij ze kunnen kiezen uit de kaartjes: 'Ik heb een goed idee', 'Hierover ben ik niet tevreden', 'Ik geef een compliment'. De kaartjes worden gebundeld en in een overzicht geplaatst door de ondersteuner van de Cliënten-familieraad, waarna de acties door de teamleiders en managers worden uitgezet. De Cliënten-familieraad en het managementteam van Fier ontvangen van de ondersteuner van de Cliënten-familieraad per half jaar een overzicht van de voortgang. Een aantal voorbeelden van positieve ideeën van onze cliënten (waar gehoor aan is gegeven door Fier):

- Wij hebben wasmachine en droger nodig.
- Hoi allen, het L.A.P. maakt mondkapjes toch? Zou het niet een mooi gebaar zijn de jongeren die weer gaan, of moeten reizen een mondkapje te verstrekken.
- Nieuwe televisie

De punten waar cliënten ontevreden over waren, hadden veelal te maken met regels rondom corona, bedtijden, internet, taken etcetera. Veelal punten waar pubers die niet bij Fier verblijven, óók moeite mee hebben.

CLIËNTEN-FAMILIERAAD

Fier heeft een actieve Cliënten-familieraad. Inspraak van cliënten is noodzakelijk om de best mogelijke zorg te kunnen bieden. Niet alleen voor cliënten, maar ook voor Fier zelf. Het komt de kwaliteit van de dienstverlening ten goede. In 2020 is het reglement gewijzigd naar een

medezeggenschapsregeling, welke voldoet aan de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. De Raad van Bestuur gaat structureel met de Cliënten-familieraad in overleg om de raad mee te nemen in ontwikkelingen en om eventuele adviesaanvragen te bespreken.

TEVREDENHEID CLIËNTEN

We meten de cliënttevredenheid structureel, door middel van:

Onderzoek leef- en leerklimaat

Elke twee jaar wordt bij Fier het leef- en leerklimaatonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek wordt gedaan door de onderzoeksgroep van Fier, in samenwerking met Hogeschool Leiden. Uit het leef- en leerklimaatonderzoek van 2019 bleek bijvoorbeeld dat de hulpverleners en docenten bij Fier erin slagen een positief leef- en leerklimaat neer te zetten op de groepen en in de klassen. De cliënten en leerlingen bij Fier voelen zich in hoge mate gesteund door de pedagogisch medewerkers en docenten. Zij ervaren een lage mate van repressie, een positieve sfeer op de groepen en in de klas en vinden dat ze veel leren. De verschillen met voorgaande jaren zijn klein. Dit betekent dat het leef- en leerklimaat al enige jaren achtereen positief stabiel is. Het onderzoek wordt in 2021 weer uitgevoerd.

CQ-index (kortdurende) ambulante ggz

Middels de CQ-index (uitgevoerd over het kalenderjaar 2020) is gemeten in hoeverre klachten van cliënten, die ambulante ggz-behandeling van Fier krijgen, zijn afgenomen. Dit zijn zowel cliënten die behandeling krijgen binnen de ambulante bedrijfssonderdelen als bij de residentiële bedrijfssonderdelen van Fier (m.u.v. Metta). Het onderzoek gaat uit van de beleving van de cliënten. Het rapportcijfer dat we van de 113 cliënten hebben gekregen voor de behandeling was in 2020 een 8,2.

Volgens de cliënten van Fier zijn dit in 2020 de sterkste punten van Fier:

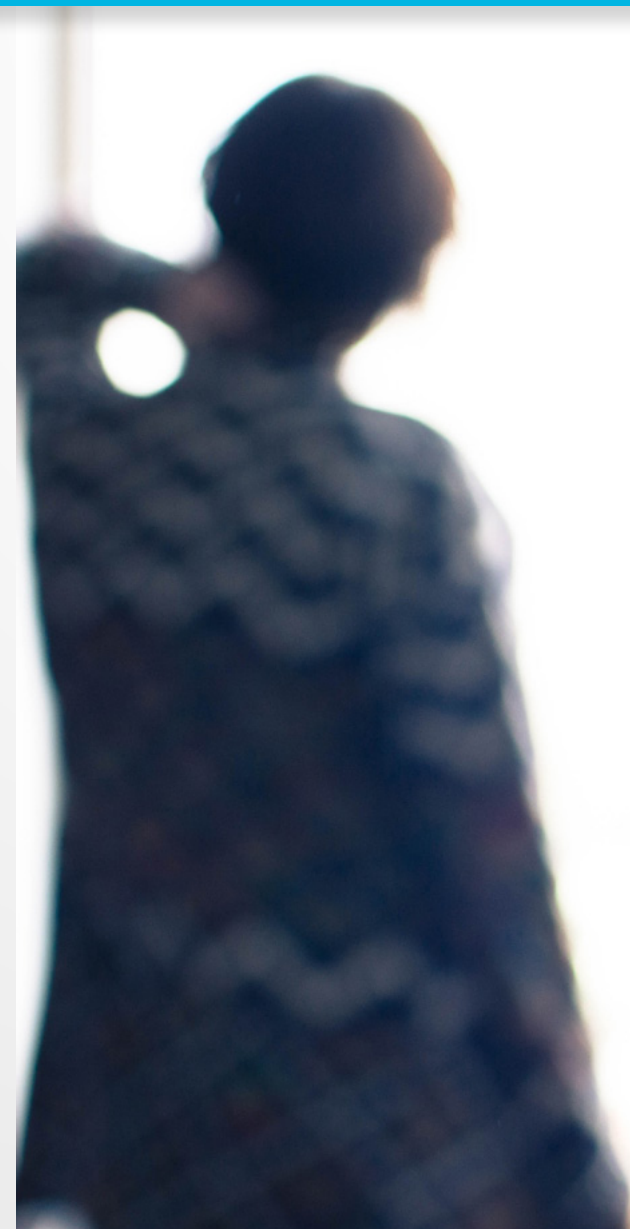
- Bereikbaarheid van de behandelaar
- Bejegening door de behandelaar
- Informatieverschaffing over de behandeling, of dit de juiste aanpak is (geweest) voor de klachten en of de behandeling naar wens is uitgevoerd

Tevredenheidsonderzoek ambulante cliënten

Eén keer per twee jaar laten we een onderzoek doen naar de tevredenheid van ambulante cliënten van Fier. Het onderzoek is in 2019 uitgevoerd door de Hogeschool Leiden in samenwerking met de onderzoeksgroep van Fier en zal in 2021 weer uitgevoerd worden. Uit het onderzoek van 2019 bleek dat cliënten positief zijn over de bejegening van hulpverleners, de bereikbaarheid en de informatieverschaffing. Ook zijn zij over het algemeen tevreden over het advies over veiligheid en het meebeslissen in het behandelplan. Cliënten geven Fier gemiddeld een 8 voor de geboden hulp.

DE VERTROUWENSPERSOON EN KLACHTEN

Wanneer een cliënt een klacht heeft over de hulpverlening of de organisatie dan ziet Fier dit als een kans voor kwaliteitsverbetering. In het klachtenreglement van Fier staat hoe Fier omgaat met klachten van cliënten. Er is een klachtenfunctionaris, een cliëntvertrouwenspersoon en een (externe) klachtencommissie voor cliënten. Om kort weer te geven wat de mogelijkheden zijn binnen Fier is de folder 'Jouw mening telt' ontwikkeld, die door medewerkers aan cliënten kan worden uitgedeeld. Daarnaast staat deze folder op internet, zodat cliënten deze kunnen inzien. In 2020 zijn twaalf klachten bij Fier ingediend, deze zijn allen in behandeling genomen door de klachtenfunctionaris. Er is in 2020 geen enkele klacht bij de klachtencommissie terecht gekomen. In 2020 heeft de vertrouwenspersoon de opvanglocaties waar kinderen/jongeren verblijven structureel bezocht.

DUURZAAMHEID INSPIREERT

Fier is geïnspireerd door duurzaamheid. We zoeken naar écht duurzame oplossingen. Een concreet voorbeeld? Onze Veilige Vestes in Leeuwarden en Capelle aan den IJssel zijn energiezuinig en het CKM gebouw is energieneutraal en waterbesparend. Maar duurzaamheid gaat natuurlijk verder dan duurzame bouw. We investeren ook in duurzame zorg; zorg die werkelijk verschil maakt en effectief is op lange termijn. Ook initiëren we duurzame en effectieve samenwerkingsvormen. Want Fier kan en wil het niet alleen. We bouwen aan een duurzame wereld, dat is onze ambitie. Een wereld waarin mensen het normaal vinden om voor elkaar te zorgen. Een wereld waarin iedereen naast elkaar staat, elkaar steunt, elkaars kracht zoekt. We helpen mensen ontwikkelen en we ontwikkelen onszelf.

DUURZAME ZORG

Fier wil intergenerationele overdracht van geweld doorbreken en langdurige zorgafhankelijkheid tegengaan. Duurzame zorg betekent voor ons onder andere werken met effectieve interventies. Daarom laten we onze zorgprogramma's op effectiviteit beoordelen door een onafhankelijke commissie. Onze onderzoeksgroep meet het effect van onze zorg en werkwijzen onder andere aan de hand van gesprekken met voormalig cliënten. Zijn ze tevreden met

de zorg? Kunnen ze er verder mee? En: gaat het na een paar jaar nog steeds goed met ze? We willen een paradigmashift veroorzaken. Anders denken. Dit is nodig, omdat we in Nederland met het huidige denken niet de hulp bieden die zo hard nodig is en effect sorteert. Een mens is één geheel. Toch zijn zorg, onderwijs en participatie nog steeds sterk gefragmenteerd. We zijn er dus nog niet en hebben hier nog veel in te doen!

Als we deze jongens, meisjes, jonge mannen en vrouwen een toekomst willen geven heeft het geen zin om uitsluitend te focussen op actuele problemen, zoals problemen met gezag, gedragsproblemen en leeftijdsadequate competenties. Het heeft evenmin zin om alleen te focussen op klachten, problemen en stoornissen in het ggz-domein. Dat geldt ook voor onderwijs, werk, vrije tijd en participatie. Immers, de jongens, meisjes en jonge mannen en vrouwen van Fier hebben forse en hardnekkige problemen, of beter uitdagingen, op al deze terreinen. Successen op het ene terrein kunnen maar al te makkelijk onderuit worden gehaald door problemen op het andere terrein. Fier wil daarom integrale topzorg ontwikkelen die al deze terreinen omvat. We willen graag duurzame veranderingen bewerkstelligen. Dat de inspanning van de een de inspanning van de ander versterkt. Sectorgrenzen zijn daarbij niet helpend,

want ze staan integrale zorgconcepten in de weg. We moeten anders denken en we zijn gericht op verbeteringen waar we iedereen in mee willen nemen.

DUURZAME BOUW

Onze Veilige Vestes gebruiken zéér weinig energie door optimale isolatie, kierdichting en zo min mogelijk installaties. De isolatiewaarde is bijvoorbeeld drie keer zo hoog als gangbaar voor nieuwbouw.

Samen met onze partners hebben we met de Veilige Veste Leeuwarden verschillende prijzen gewonnen, zoals de Award Duurzame Architectuur 2012 voor duurzame verbetering, de Passief Bouwen Award 2012 en de Hedy d'Anconaprijs 2014. Bouwgroep Dijkstra Draisma won, mede dankzij de bouw van ons pand, in 2016 de Duurzaam Bouwen Award voor Duurzaamste Bouwpartij. Daar zijn we trots op en het inspireert.

Daarnaast hebben we op al onze gebouwen zonnepanelen geplaatst. Deze panelen hebben een geschatte jaaropbrengst van bijna 88.000 kWh.

1100 BOMEN PER JAAR BESPAARD

Op alle locaties in Leeuwarden zijn we doorlopend bezig om de gebouwen nog duurzamer te maken.

Locatie Blijf

Het verbruik van deze locatie was gemiddeld per jaar 61MWh. In 2018 zijn er zonnepanelen geplaatst en is het bestaande gedeelte voorzien van LED verlichting. Dit heeft ervoor gezorgd dat het verbruik is afgenomen met 38 MWh. Dit is meer dan een halvering van de energiekosten. In CO2 is dit een reductie van: $38 \text{ MWh} \times 352 \text{ kg CO}_2 = 13.376 \text{ kg CO}_2$ per jaar $\times 0,05 \text{ boom} = 669 \text{ bomen per jaar}$.

Locatie Metta, IBW, Gaja

Het verbruik van deze locatie was gemiddeld per jaar 76 MWh. In 2017 is er een groot gedeelte van het pand voorzien van LED verlichting en in 2019 zijn zonnepanelen geplaatst. Dit heeft ervoor gezorgd dat het verbruik is afgenomen met 25 MWh. In CO2 is dit een reductie van: $25 \text{ MWh} \times 352 \text{ kg CO}_2 = 8.800 \text{ kg CO}_2$ per jaar $\times 0,05 \text{ boom} = 440 \text{ bomen per jaar}$.

Veilige Veste Sportcomplex

Het verbruik van deze locatie was gemiddeld per jaar 55MWh. In maart 2020 is alle verlichting vervangen door LED verlichting. Dit heeft ervoor gezorgd dat het verbruik is afgenomen met 2,75 MWh. In CO2 is dit een reductie van: $2.75 \text{ MWh} \times 352 \text{ kg CO}_2 = 968 \text{ kg CO}_2$ per jaar $\times 0,05 \text{ boom} = 48 \text{ bomen per jaar}$.

In totaal is er een CO2-reductie gerealiseerd van 23.144 kg CO2 per jaar, wat gelijk staat aan meer dan 1100 bomen per jaar.

Duurzame gebouwen Leeuwarden

Het jaarlijkse totaalverbruik elektriciteit van Fier in Leeuwarden komt uit op 709.280 kWh. Dit is alle elektriciteit die Fier verbruikt, inclusief huurlocaties en huurappartementen. De jaarlijkse opwekking is 240.000 kWh, dat is 30% van ons totale elektraverbruik. We hebben in totaal meer dan duizend zonnepanelen op onze daken liggen (alle gebouwen in Leeuwarden).

Daarnaast wordt verder gewerkt aan de optimalisatie van de gebouwinstallaties (warmtekrachtkoppelingen, zonneboilers en energie-instellingen) waardoor we op termijn nog minder energie gaan gebruiken.

Duurzame Veilige Veste Rotterdam-Rijnmond

Je kunt met hout bouwen, circulair, met ecologische bouwmaterialen. Maar er is nóg een manier van bouwen en die is nog vele male duurzamer: niet bouwen. Oftewel: gebouwen, die er al lang zijn, beter gebruiken. Dan benut je alle CO2 die al eerder bij de bouw is uitgestoten optimaal. En dat is precies wat we met de Veilige Veste in Capelle hebben gedaan. Een leegstaand kantoorgebouw opnieuw in gebruik nemen. Daarbij hebben we minimaal materiaal weggehaald en zoveel mogelijk hergebruikt.

Daarnaast hebben we het gebouw uiteraard ook duurzaam in gebruik gemaakt. Het was een pand uit de jaren tachtig met een enorm slechte energieprestatie. Door het gebouw aan de buitenkant in te pakken en te isoleren, heeft het nu nog maar een fractie van de energie nodig, die eerder nodig was om te verwarmen en koelen. Op het gebouw wordt de eigen stroom met zonnepanelen opgewekt. Het pand is aangesloten op het warmtenet. Voor de toekomst hebben we de optie open gehouden om eventueel later voor een warmtepomp te kunnen kiezen, mocht blijken dat de energie uit het warmtenet uiteindelijk niet uit een duurzame bron kan komen, zoals eigenlijk de belofte is van warmtenetten. Daarmee hebben we ook een stuk duurzame flexibiliteit opgenomen. Verder zijn alle inbouwmaterialen van lichte materialen. Mochten we ooit aanpassingen moeten doen omdat onze ruimtelijke wensen veranderen, dan kan dat vrij gemakkelijk.

Wat we ook hebben gedaan, is de schaarse grond gespaard. Het bleek mogelijk een extra verdieping op het bestaande pand te realiseren. Hiervoor hoefde dus geen nieuwe grond te worden gebruikt, er hoefden geen palen te worden geslagen en geen extra CO2-uitstotend beton te worden gebruikt.

De isolatie aan de buitenkant heeft ons ook de fantastische kans opgeleverd om een bijzonder mooi gebouw te maken dat helemaal past bij de filosofie van Fier. Maar het is ook echt een aanwinst voor het verder ietwat troosteloze bedrijventerrein. Niet een voor de hand liggende plek om woningen te realiseren. Maar doordat wij er nu met Fier zitten, is er op alle momenten van de dag levendigheid in de buurt, ook wanneer mensen niet aan het werk zijn. En daarmee brengt de Veilige Veste ook sociale duurzaamheid!

Veilige Veste Rotterdam-Rijnmond

FILOSOFIE

NIET LANGER VERSTOPPEN
MAAR PROMINENT
AANWEZIG ZIJN IN DE
MAATSCHAPPIJ

INTENSIEVE GESPECIALISEERDE
ZORG EN INTEGRALE ZORGPROGRAMMA'S:
ASJA, ZAHIR EN METTA

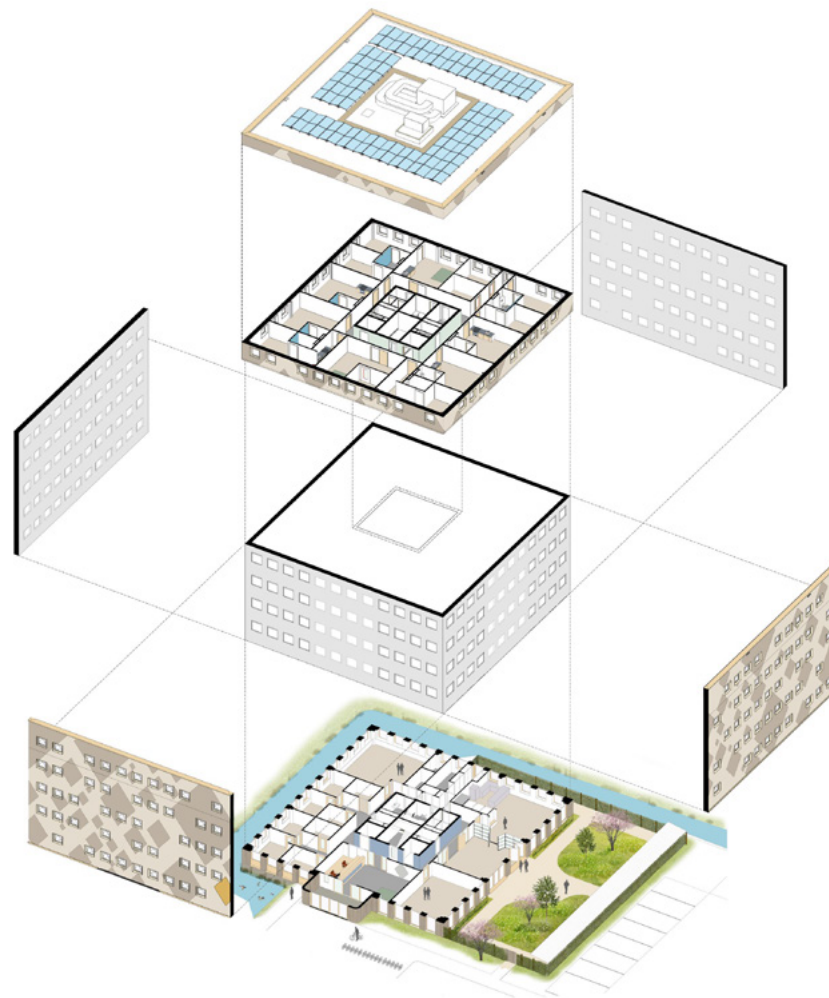
HOOG NIVEAU VAN
**VEILIGHEID EN
BESCHERMING**

ONDERWIJS, JOB COACHING EN
DAGBESTEDING - HET UITPAKKEN VAN
TALENTEN EN DROMEN

GEZONDE **VRIENDSCHAPPEN**,
SPORT, KUNST EN CULTUUR

ENERGIE

HERGEBRUIKEN VAN EEN
KANTOORPAND = **MINDER
MATERIAALGEBRUIK**

LEEGSTAND TEGENGAAN = CIRCULAIR
DOOR **HERBESTEMMING**

VAN LABEL F NAAR A =
**MINDER CO₂
UITSTOOT**

KANTOORGEBIED
VITALISEREN

**GEZONDE EN VEILIGE
LEEFOMGEVING
OP EEN PROMINENTE PLEK**

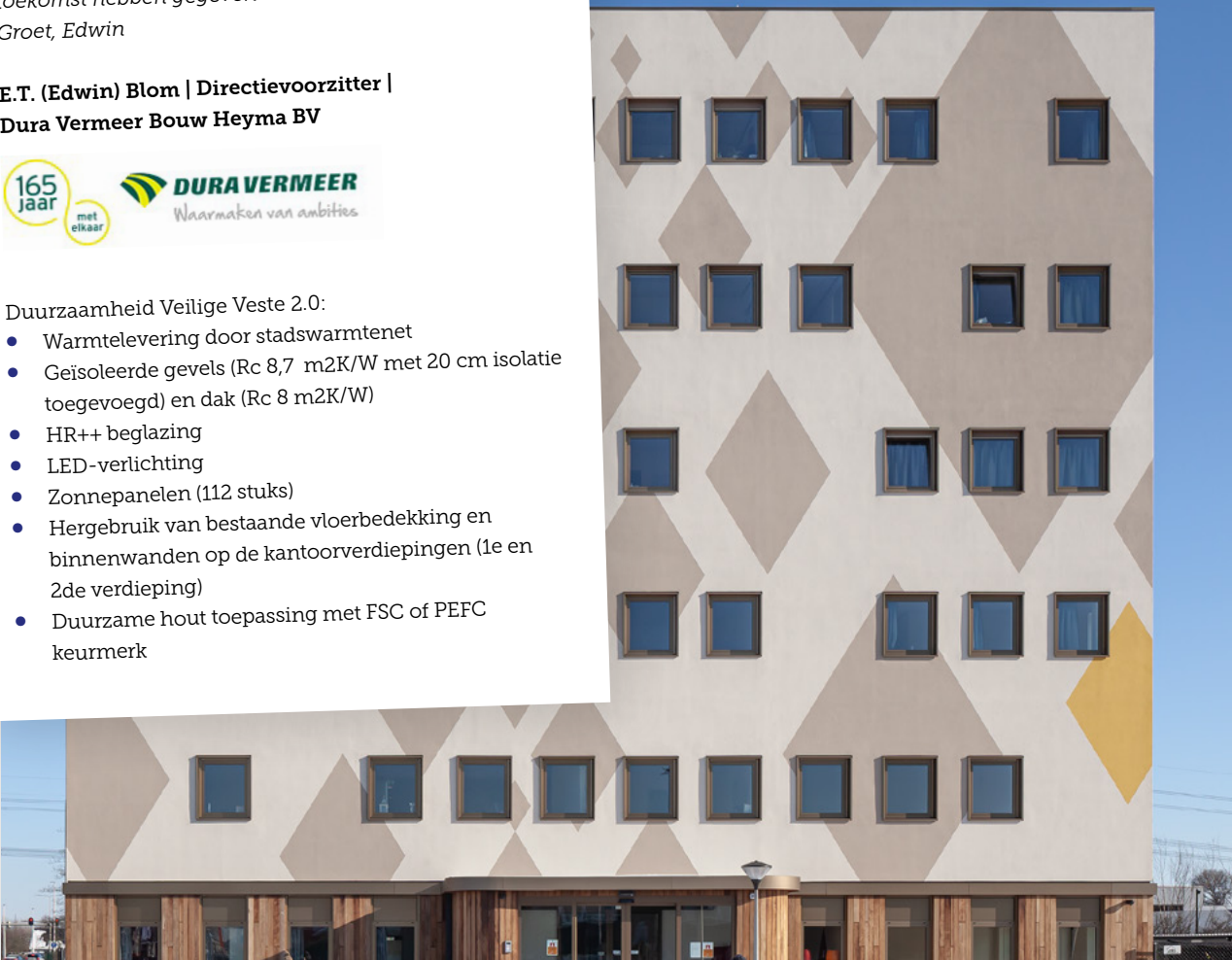
Beste Linda,
Onderstaand een kort overzicht van duurzame
ingrepen. Het aller-duurzaamste is natuurlijk dat we
een oud gedateerd pand weer een stralende nieuwe
toekomst hebben gegeven.
Groet, Edwin

**E.T. (Edwin) Blom | Directievoorzitter |
Dura Vermeer Bouw Heyma BV**

Duurzaamheid Veilige Veste 2.0:

- Warmtelevering door stadswarmtenet
- Geïsoleerde gevels (Rc 8,7 m2K/W met 20 cm isolatie toegevoegd) en dak (Rc 8 m2K/W)
- HR++ beglazing
- LED-verlichting
- Zonnepanelen (112 stuks)
- Hergebruik van bestaande vloerbedekking en binnenwanden op de kantoorverdiepingen (1e en 2de verdieping)
- Duurzame hout toepassing met FSC of PEFC keurmerk

DUURZAME INKOOP

Ook als het gaat om inkoop letten we op duurzaamheid; het is onderdeel van onze leveranciersbeoordeling. Uitgaven van nu moeten een investering zijn voor de toekomst. We zorgen niet alleen voor de toekomst van Fier en onze cliënten maar ook voor die van de wereld om ons heen. We hebben de aarde in bruikleen en dragen samen de verantwoordelijkheid voor het behoud van de leefbaarheid voor volgende generaties. Fier maakt gebruik van duurzame en milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen, we hebben auto's die op aardgas rijden en op het terrein van Fier zijn duurzame speelmaterialen geplaatst.

Maar het kan altijd duurzamer. Zo zijn we in 2017 overstapt op Fairtrade koffie en we vragen onze cliënten in de opvang om zoveel mogelijk biologisch vlees te eten. Daarnaast werken cliënten in onze sociale onderneming het L.A.P. Atelier (zie ook hoofdstuk Leren en Meedoen) met reststoffen aan nieuwe producten. Onze inspanningen hebben ervoor gezorgd dat we in 2018 een Fairtrade-keurmerk van de gemeente Leeuwarden hebben gekregen.

Op verschillende manieren toetsen we de kwaliteit van onze organisatie. Zo doet de onderzoeksgroep van Fier onderzoek naar de kwaliteit van hulpverlening, maar we werken ook mee aan onderzoek van anderen, zoals het onderzoek naar het leefklimaat en het behandeltraject van jongeren in de jeugdzorg. Hierdoor vindt een grondige reflectie plaats op het werk dat we doen en wordt onderzocht waar we inhoudelijk kunnen verbeteren. Naast deze onderzoeken voeren we zelf ook onderzoeken uit ten aanzien van de kwaliteit van hulpverlening, personeelsbeleid, samenwerking ketenpartners, leveranciers etcetera.

In 2020 zijn hiervoor onder andere de volgende onderzoeken uitgevoerd: een Ketenpartnertevredenheidsonderzoek (KPTO), een werkklimaatonderzoek, een onderzoek naar de tevredenheid van stagiairs en de CQ-index GGZ kortdurend ambulant. Naast deze onderzoeken dragen interne audits, externe audits en de signaalkaarten die door cliënten en/of medewerkers worden ingevuld bij aan de doorontwikkeling van kwaliteit. Afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde processen worden geregistreerd, geanalyseerd en afgehandeld, om daarmee verbetering in de zorg en dienstverlening te realiseren. Het kwaliteitsbeleid en de uitvoering daarvan voldoet aan het kwaliteitsmanagementsysteem, aan de wettelijke kwaliteitseisen, het HKZ-certificatieschema Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening, onderdeel Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang, HKZ-certificatieschema Geestelijke Gezondheidszorg en HKZ-certificatieschema Instellingen voor Jeugdzorg.

MELDINGEN EN VERBETERINGEN

Bij een afwijking of verbetermogelijkheid ten aanzien van een proces kan een signalering worden geschreven. De signaleringen worden opgenomen in de kwartaalrapportage. De signaleringen worden op deze manier gerapporteerd

in de voortgangsrapportage aan de Raad van Bestuur en het managementteam ten behoeve van de directiebeoordeling van het kwaliteitsmanagementsysteem. In 2020 zijn er 182 signaleringen geschreven.

INCIDENTEN EN CALAMITEITEN

Incidenten en calamiteiten worden door medewerkers geregistreerd op het formulier 'Incidentenregistratie Fier' in ons automatiseringssysteem. In het formulier is een verbeterplan aanwezig. De kwaliteitsfunctionaris beheert en bewaakt dit systeem. In de driemaandelijkse managementrapportages worden de incidenten gerapporteerd ten behoeve van de directiebeoordeling van het kwaliteitsmanagementsysteem.

INTERNE EN EXTERNE AUDITS

HKZ

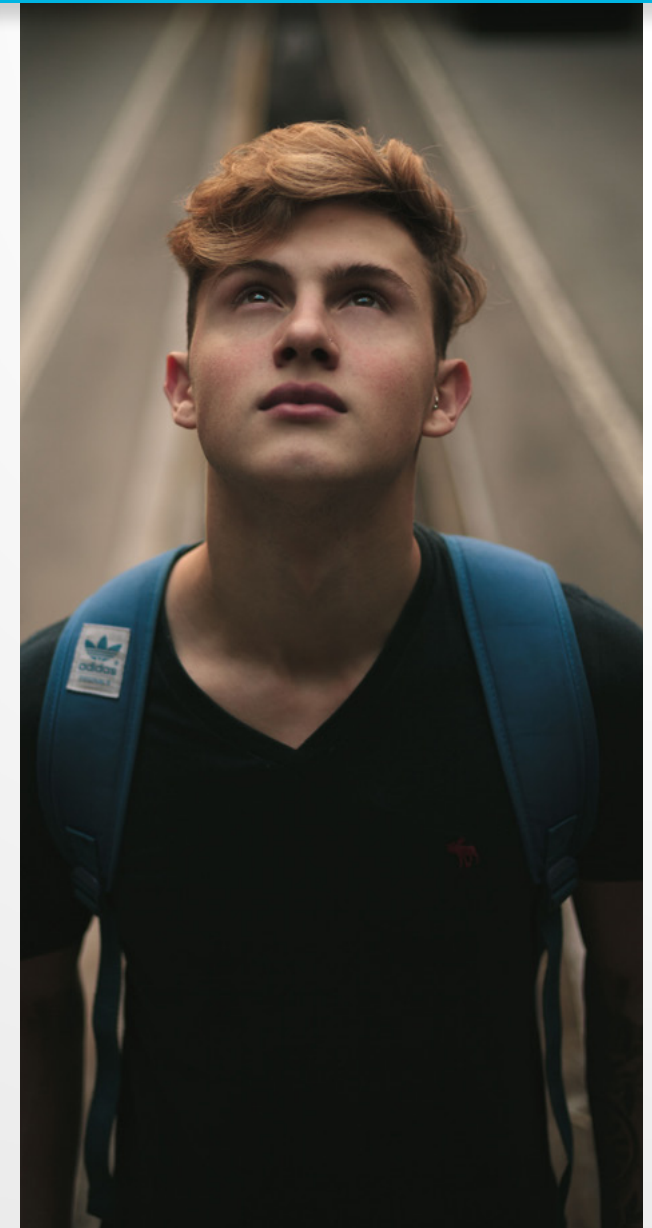
Er heeft weer een externe HKZ-audit plaatsgevonden volgens de nieuwe HKZ-normen. Deze hebben we met een positief resultaat behaald. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd. Uiteraard zijn er mooie verbeterpunten vastgesteld waar we mee aan de slag gaan.

Interne audits

De Interne audits zijn conform auditmeerjarenplanning van Fier uitgevoerd. Dit betekent dat het auditteam van Fier bij een aantal onderdelen een audit heeft uitgevoerd.

VISIE EN BELEID

Omdat we de best mogelijke zorg voor onze cliënten willen, ontwikkelen we onze zorgprogramma's en richtlijnen steeds door. We gebruiken hierbij onder andere input van de cliënten, de in- en externe onderzoeken, de nieuwste richtlijnen en de

interne- en externe audits. Op basis hiervan worden interne kwaliteitskaders, beleid en richtlijnen (door)ontwikkeld.

SUÏCIDE (PREVENTIE)

Suïcidale gedachten kunnen we niet altijd voorkomen. Wel kunnen we de zorg zo organiseren dat de cliënt de best mogelijke hulp krijgt, waarmee de kans op een suïcidepoging wordt verkleind. Dit vraagt iets van de organisatie en van de medewerkers van Fier. Fier faciliteert medewerkers in de vorm van richtlijnen en deskundigheidsbevordering op het terrein van suïcidepreventie. Het vraagt van medewerkers dat zij op de hoogte zijn van de richtlijnen en hiernaar (kunnen) handelen. Gelukkig hebben we binnen onze residentiële voorzieningen de afgelopen jaren niet te maken gehad met suïcides onder onze cliënten. Omdat we continu onze zorg willen verbeteren, hebben we een helder beleidsplan ten aanzien van suïcidepreventie. Op deze wijze houden we het thema op de agenda binnen Fier en dragen we (daar waar nodig) zorg voor verbeteracties.

KWALITEITSKADER VOORKOMEN SEKSUEEL MISBRUIK IN DE (JEUGD)ZORG

Fier heeft een eigen Kwaliteitskader Voorkomen seksueel misbruik in de (Jeugd)zorg. Hierin staan niet alleen de maatregelen die we treffen om misbruik te voorkomen, maar ook wat de stappen zijn die we nemen mocht er sprake zijn van misbruik binnen Fier. Het kwaliteitskader is ook van toepassing op de vrijwilligers die werkzaamheden voor Fier doen.

TEVREDENHEIDSONDERZOEKEN

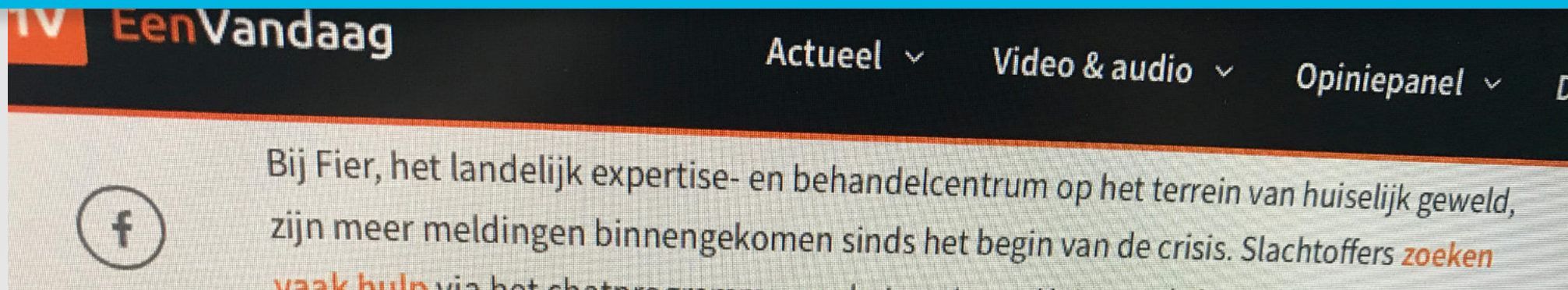
In 2020 hebben we een Werkklimaatonderzoek, een Ketenpartner-tevredenheidsonderzoek, en de CQ-index GGZ kortdurend ambulant uitgevoerd.

TEVREDENHEID KETENPARTNERS

Fier deed in 2020 wederom onderzoek naar de tevredenheid van haar ketenpartners. Doel van dit onderzoek: zicht krijgen op de (on)tevredenheid over de samenwerking met Fier en eventuele 'blinde vlekken'. Er hebben 101 samenwerkingspartners meegewerkt aan het onderzoek. Zij gaven Fier gemiddeld een 7,5 als rapportcijfer.

De ketenpartners waarderen de samenwerking, de deskundigheid/specialisme, de visie en professionaliteit. Op de vraag of een organisatie als Fier toegevoegde waarde heeft in het zorglandschap heeft 85% bevestigend geantwoord.

Continu inspelen op ontwikkelingen in de samenleving en leidend zijn als het gaat om agendasetting, innovaties, professionalisering, onderzoek en het bewerkstelligen van duurzame veranderingen op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dát is waar we als landelijk expertise- en behandelcentrum naar streven. Hierbij is strategische communicatie essentieel.

Om draagvlak en maatschappelijk bewustzijn rondom geweld in afhankelijkheidsrelaties te creëren, om te zorgen voor langdurige, bestendige veranderingen, om het bestaansrecht van de (sterk groeiende) organisatie te legitimeren en om de leidende positie in het speelveld te verstevigen en te behouden.

Dit doen we door gebruik te maken van vele offline en online communicatiemiddelen, zoals ons magazine, de website en social media. Daarnaast publiceren we regelmatig columns en artikelen in vakbladen en op discussiefora en werken we doorlopend mee aan interviews en artikelen in de media (geschreven pers, radio, tv). Dit doen we voor Fier en voor het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, het Landelijk Steunpunt Extremisme en het Centrum Seksueel Geweld Friesland.

FIER IN DE MEDIA

De afdeling communicatie wordt bijna dagelijks benaderd door zowel de landelijke als de regionale pers. Het gaat hierbij om geschreven pers, online media, radio en tv. Het is fijn om te merken dat de media ons goed weten te vinden op de verschillende thema's binnen geweld in afhankelijkheidsrelaties. Wij proberen zoveel mogelijk verzoeken te faciliteren, omdat we het belangrijk vinden om deze problematiek onder de aandacht te blijven brengen. Ook kan hier een preventieve werking vanuit gaan.

Als gevolg van de coronacrisis hebben wij het afgelopen jaar veel aandacht gevraagd voor de mogelijkheid om te chatten met Fier, via www.chatmetfier.nl. Juist tijdens de lockdown, waarin verontrustende signalen kwamen dat kwetsbare mensen nog maar onvoldoende in beeld waren bij de hulpverleners, hebben we geprobeerd om op alle mogelijke manieren proactief te wijzen op de chat.

Verder hebben we onder andere meegewerkt aan het programma 5 Days Inside, waarbij een bekende Nederlander vijf dagen intern bij Fier is verbleven. Dit programma wordt in het najaar van 2021 uitgezonden. Het is een indrukwekkende documentaire geworden, die ook op de betrokken cliënten en medewerkers veel impact heeft gehad. De deelnemende

meiden vonden het fantastisch om anoniem hun verhaal te kunnen doen en zo wellicht iets te kunnen betekenen voor meiden die in hetzelfde schuitje zitten.

Daarnaast waren we veelvuldig te zien in het landelijke nieuws rondom toenemend geweld tijdens de lockdown, en de opmars van complotdenken en anti-overheidssentiment. Ook de gepubliceerde onderzoeken van het CKM konden rekenen op veel media-aandacht.

CRISISCOMMUNICATIE CORONA

Zoals elke organisatie moest ook Fier schakelen toen we te maken kregen met corona. Er is direct een coronacrisis-beraad ingesteld, bestaande uit de Raad van Bestuur, het managementteam, een medewerker van hr en financiën en de afdeling communicatie. De afdeling communicatie verzorgt de interne communicatie over alle ontwikkelingen rondom corona. Er zijn in recordtempo protocollen, posters, flyers en factsheets gemaakt in verschillende talen en twee keer per week gaat er een corona-update de organisatie in en is op Join, het intranet van Fier, de actuele stand van zaken over corona terug te vinden.

Tijdens de eerste lockdown is er een virtuele knuffel gemaakt die rondgestuurd kon worden naar cliënten, collega's en

ketenpartners. Tijdens de tweede lockdown hebben we hier een nieuwe variant op gemaakt.

Verder zijn er heel veel vlogs opgenomen, zowel voor cliënten als medewerkers, met tips over het omgaan met de lockdown, bijvoorbeeld in combinatie met PTSS. Ook waren er vlogs met de Raad van Bestuur over wat de coronacrisis betekent voor de organisatie.

De lijn in de coronacommunicatie is om snel en transparant te informeren. Voor medewerkers is een speciaal e-mailadres ingericht waar zij met al hun coronavragen terecht kunnen.

MAGAZINES

Jaarlijks maakt de afdeling het Fier Magazine, een informatief magazine met interviews en artikelen over geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het magazine is toegankelijk geschreven waardoor het zowel geschikt is voor professionals als voor andere geïnteresseerden.

In de zomer is ook een magazine gemaakt voor het LSE: een eenmalige editie ter ere van het 5-jarig jubileum van het LSE rondom (de)radicalisering en extremisme.

SOCIAL MEDIA

We zijn heel actief op social media. Het afgelopen jaar is ervoor gekozen om hier meer strategisch mee om te gaan. Uit intern onderzoek bleek dat het bereik niet hoger werd van het frequenter posten, maar wel door het gericht en meer thematisch te posten. Deze lijn houden we vast voor 2021, maar natuurlijk blijft er ook ruimte voor ad hoc posts op het moment dat de actualiteit daarom vraagt. We zijn met name actief op Twitter, Facebook, LinkedIn en in mindere mate op Instagram.

Top-5 op Facebook

Bericht	Bereik	Interactie (likes+ comments+shares)
Met spoed op zoek naar warme kleding	69001	1012
Baan gezocht!	47862	581
Maatregelen rondom corona	15077	185
Fier heeft jouw hulp nodig!	11820	149
Spandoek challenge Fierschool	9854	824

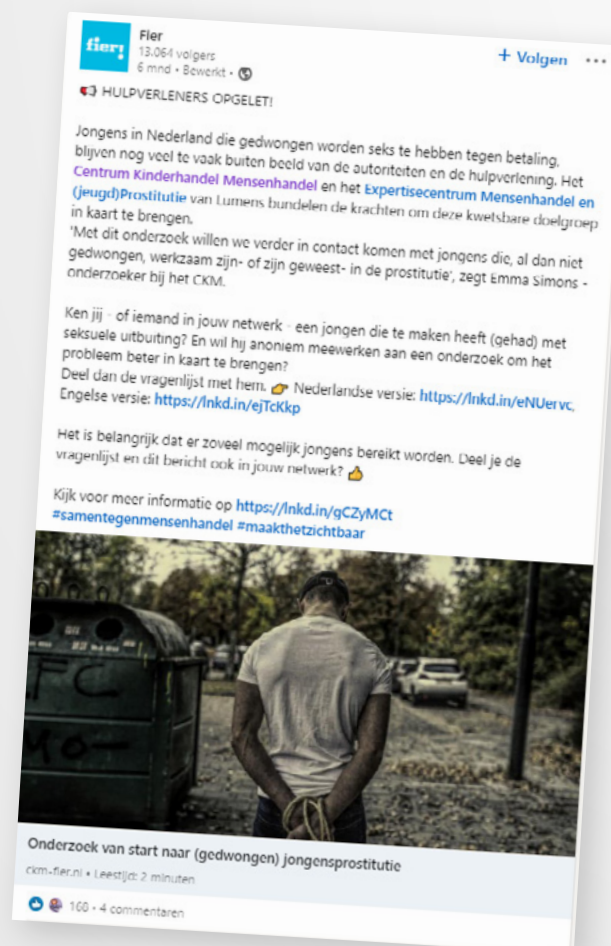
Top-5 op Twitter

Bericht	Bereik	Interactie (likes+ comments+shares)
Spanningen thuiswerken - Chat met Fier	9825	49
Digitale hug politie	7290	27
Artikel femicide op Oneworld	6651	42
Beste Hugu de Jonge - Column FD	5044	42
Kort lontje door spanning thuis? - Chat met Fier	6486	27

Top-5 op LinkedIn

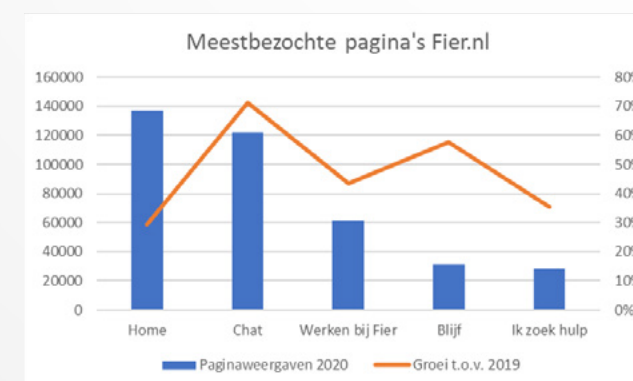
Bericht	Bereik	Interactie (likes+ comments+shares)
Oplevering nieuwe Veilige Veste	18104	292
Blog schoolvakanties	10283	160
Sigrid Boersma op bezoek	13917	131
Onderzoek naar jongensprostitutie	10652	217
Chat met Fier bij RTL	10012	177

WEBSITE

De website wordt doorlopend geüpdatet en aangevuld. Ook in 2020 werd de site veelvuldig bezocht waarbij het opvalt dat, na de homepage, de pagina van Chat met Fier het vaakst wordt bekeken.

Linker y-as is unieke bezoekers op pagina, rechter y-as is het groeipercantage ten opzichte van 2019.

Populairste nieuws/artikelen op website

Artikel	Unieke bezoekers	Categorie
Beste Hugo de Jonge	5707	FD column
Fier opent nieuwe Veilige Veste in Capelle aan den IJssel	1937	Nieuws
PTSS en coronacrisis: hoe kom je deze tijd zo goed mogelijk door	525	Blog
Schoolvakanties waren de hel	489	Blog
Forse stijging aantal slachtoffers van kindermishandeling en seksueel geweld op chat tijdens corona	409	Nieuws

FINANCIËLE BEDRIJFSVOERING

Het financiële beleid van Fier is te typeren als helder, transparant en duidelijk. Uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk financiële middelen naar de zorg gaan. De uitgaven worden goed afgewogen en zo laag mogelijk gehouden. Door dit heldere financiële beleid en door een juiste bedrijfsvoering, is het voor Fier mogelijk om zich zoveel mogelijk te richten op het primaire proces.

Het jaar 2020 werd gekenmerkt door corona. Ook voor de financiële bedrijfsvoering waren er de nodige gevolgen. Het belangrijkste punt was de bedbezetting op de groepen. Deze was beduidend lager dan verwacht. Door het sluiten van scholen, verdwenen kinderen uit beeld en waren er daardoor ook minder verwijzingen. Deze lagere bezetting zorgde voor minder inkomsten dan verwacht. Voor de financiële resultaten verwijzen we naar de definitieve jaarrekening 2020.

UITGAVENPATROON

Eén van de organiseringsprincipes van Fier is het 'huisvrouwen-principe'. We zijn ons bewust dat we voornamelijk met maatschappelijk geld gefinancierd worden en daarom gaan we binnen Fier met het geld om alsof het ons eigen geld is. We zorgen voor lage overhead en blijven zoeken naar mogelijkheden voor externe financiering (bijvoorbeeld subsidies of bijdragen vanuit fondsen). De te maken kosten komen voort uit weloverwogen beslissingen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Fier huurt zo weinig mogelijk externen in (kostenbesparend als gevolg van de doorgaans hogere prijzen ten opzichte van eigen personeel).
- Fier investeert in duurzaamheid (kostenbesparing op de lange termijn).
- Fier zet zich continu in op procesverbetering en efficiency.
- Fier richt zich op het boeien en binden van medewerkers (kennis blijft in huis, efficiencyvoordelen).
- Fier positioneert zich als innovatieve organisatie (initieel

meer kosten, maar op de lange termijn een stevige positie richting financiers)

- Fier houdt zicht op de flexibiliteit van kosten (bij veranderende omstandigheden kunnen meebewegen).

Het uitgavenpatroon binnen Fier moet goed worden beheerst, omdat Fier als organisatie te maken heeft met vaste tarieven (beperkte marktwerking) en er afgerekend wordt op daadwerkelijke productie. In 2020 is er veel aandacht besteed aan de juiste registratie van deze productie. Als gevolg hiervan kon de gemaakte productie ook worden omgezet in inkomsten.

Een ander aspect waar Fier in haar uitgavenpatroon mee te maken heeft, zijn de personeelskosten. Als gevolg van CAO stijgingen, nemen deze kosten toe. Aan de andere kant stijgen de tarieven voor de geleverde zorg echter minder snel mee. Ook worden de financiers veeleisender, wat geen extra inkomsten oplevert, maar waar wel tijd aan moet worden besteed.

FINANCIËLE RISICO'S

Ten aanzien van de financiële risico's verwijzen wij naar de toelichting op de jaarrekening voor de risico's rondom de financiële instrumenten en de beheersing daarvan. Het risico-profiel is besproken door en met de Raad van Toezicht. Het is niet uitgesloten dat deze opsomming op termijn niet volledig blijkt te zijn. Er kunnen risico's zijn waar wij ons op dit moment niet bewust van zijn of risico's die nu nog als beperkt worden geclassificeerd, maar die op termijn effect kunnen hebben.

LIQUIDITEIT EN FACTURATIE

Toenemende aandacht is er voor het liquiditeitsbeleid. Het liquiditeitsbeleid van Fier staat beschreven in het Treasury-statuut. Naast een sterke reservepositie vindt Fier het ook belangrijk dat de kasstroom op orde is en sterk is ten behoeve

van de continuïteit in de bedrijfsvoering. In deze roerige tijd waar corona een grote impact heeft en de marges onder druk staan, is een goed liquiditeitsbeleid essentieel voor een stabiele bedrijfsvoering. De facturatie bij Fier vindt doorlopend plaats. Voorafgaand aan de facturatie zorgt Fier ervoor dat er maandelijkse afsluitingen van de zorgregistratie plaatsvinden. Fier zorgt er daarna voor dat de facturatie van dienstverlening tijdig wordt uitgevoerd. Tevens is er veel aandacht voor de opvolging van de facturatie bij te late betaling.

BEGROTING

De begroting 2021 is opgesteld in samenwerking met de Raad van Bestuur en de Management Team-leden. De begroting is vervolgens vastgesteld door de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht.

GIFTEN, ONDERSTEUNING EN FONDSEN

Fier is een financieel gezonde organisatie. Toch is de (financiële) steun van fondsen, bedrijven, serviceclubs en particulieren essentieel voor de hulp die we bieden aan slachtoffers van geweld. De zorgbudgetten die Fier krijgt mogen uitsluitend besteed worden aan de zorg. Voor de niet-zorg gerelateerde activiteiten gaan en moeten wij blijvend op zoek naar andere en aanvullende financieringsmogelijkheden. Hiervoor doen we een beroep op fondsen, bedrijven, serviceclubs en particulieren.

GOVERNANCE CODE

Sinds 2009 hanteert Fier de Governance Code en heeft de organisatie de statuten in 2019 aangepast om te blijven voldoen aan de landelijke richtlijnen. Zoals uit bovenstaande blijkt, zijn we ons zeer bewust van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en zijn we transparant in onze bedrijfsvoering.

DE PROFESSIONALS VAN FIER

We zijn trots op onze medewerkers die zich ook in 2020, ondanks alle coronaperikelen, enorm hebben ingespannen om de best mogelijke zorg te blijven bieden aan onze cliënten. Alle collega's hebben, onder omstandigheden die verre van normaal waren, de schouders eronder gezet.

Op 31 december 2020 waren er 451 medewerkers in dienst bij Fier (347 fte). Onze medewerkers werken gemiddeld 29 uur per week. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers is 38 jaar.

FIERMEDEWERKERS (OP 31-12-2020)

Aantal medewerkers:	451
Aantal FTE:	347
Verzuimpercentage:	3,4%
Raad van Toezicht	6
Ingeleend personeel:	27
Stagiairs gestart in 2020:	41
- waarvan 9 mbo, 25 hbo, 7 wo	
Ondernemingsraad:	6

OPLEIDINGSPLEKKEN BIJ FIER IN 2020

Gezondheidszorgpsycholoog:	4
Systeemtherapeut:	1
Psychotherapeut:	4
Klinisch psycholoog:	1
Verpleegkundig specialist ggz:	4
Psychomotorisch therapeut:	1

VRIJWILLIGERS IN 2020

Vrijwilligers Leeuwarden:	197
Vrijwilligers Rotterdam:	42

Er waren in 2020 in totaal 27 externe professionals werkzaam bij Fier op basis van een ZZP-constructie (19) dan wel op detacheringsbasis (8). Hiervan werkten er 11 als behandelaar binnen het klinisch team dan wel een ambulant team, 9 bij het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE), 5 bij het bedrijfsbureau en en 2 in overige teams of op projecten (Fier school en onderzoeksteam).

DE FUNCTIES

Er zijn veel verschillende disciplines vertegenwoordigd bij Fier zodat we vanuit ieders expertise de juiste zorg kunnen bieden. Het grootste deel van de medewerkers van Fier is werkzaam in de residentiële opvang als groepsbehandelaar (152 medewerkers). Het aantal medewerkers dat werkt bij een ondersteunende dienst was in 2020 19,9% van het totaal aantal medewerkers.

Functie	aantal
Groepsbehandelaar	152
Ambulant hulpverlener	32
Nachtdienstmedewerker	28
Projectleider / projectmedewerker	16
GZ-psycholoog (+ GIOS en GIOP)	16
Allround medewerker residentieel	15
Orthopedagoog of psycholoog (+PIOG)	14
Casemanager Landelijk Steunpunt Extremisme	12
Onderzoeker	11
Raad van bestuur en managers	10
Consulent aanmelding en advies	9
Chatmedewerker	8
Klinisch Psycholoog	7
Systeemtherapeut	7

Psychotherapeut	7
Beeldend therapeut / psychomotorisch therapeut / dramatherapeut	7
Verpleegkundig Specialist (en VIOS)	6
Communicatieadviseur / communicatiemedewerker / filmmaker / vormgever	6
Crècheleider / crèchemedewerker	5
Casemanager Veiligheid	4
Consulent kenniscentrum zorgfinanciering	4
Orthopedagoog generalist	4
Psychiater	4
Leermeester	2
Zorgcoördinator	2
Ervaringsdeskundige	1
GGZ Arts	1
Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige	1
Ondersteunende diensten en overig	76

ARBEIDSVOORWAARDEN

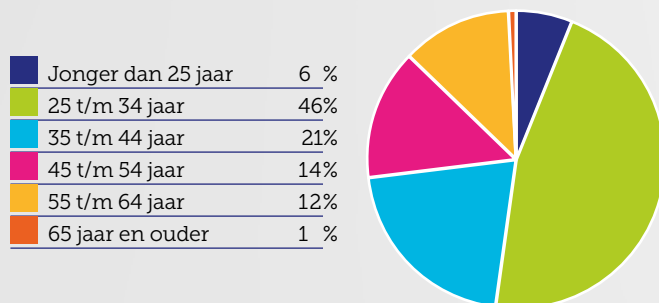
De medewerkers van Fier vallen onder de CAO Sociaal Werk. Sommige functies binnen Fier komen echter niet voor in deze CAO. Als referentiekader kijken we voor die functies naar de inschaling zoals deze wordt gehanteerd binnen de CAO GGZ.

RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur bestaat uit Linda Terpstra en Anke van Dijke. Hun bezoldiging bedraagt respectievelijk EUR 175.340,- en EUR 175.440,-. Dit is conform de Wet Normering Topinkomens, klasse IV Zorg en Jeugdhulp.

LEEFTIJD PERSONEEL

We streven naar variatie in de leeftijd van onze medewerkers. De leeftijdsverdeling van de medewerkers van Fier ziet er op 31-12-2020 als volgt uit:

VERZUIM

In 2020 was het verzuimpercentage 3,4%. Het verzuim is hiermee nog lager dan in 2019 (3,6%) en is zeer laag in vergelijking met het landelijke verzuimpercentage binnen de branche zorg en welzijn (voor de branche zat het gemiddelde verzuimpercentage t/m september gemiddeld op 6,2%, cijfers voor het 4e kwartaal zijn nog niet beschikbaar).

EVALUATIE EINDE DIENSTVERBAND

Iedere vertrekkende medewerker ontvangt na het afrondende gesprek met zijn of haar leidinggevende een digitale vragenlijst ter evaluatie van het dienstverband bij Fier. De informatie uit deze vragenlijsten wordt jaarlijks geanalyseerd en gebruikt als input om de tevredenheid van medewerkers en de werkprocessen te verbeteren.

STAGE LOPEN BIJ FIER

Fier biedt stageplaatsen op mbo-, hbo- en wo-niveau, voor zowel het primaire proces als bij de ondersteunende diensten.

Voor het primaire proces gaat het vooral om de volgende hbo-opleidingen:

- Maatschappelijk werk en dienstverlening
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening
- Pedagogiek

Fier is daarnaast via SBB een erkend leerbedrijf voor diverse mbo-opleidingen. Van ICT-beheerder tot horecamedewerker en van gespecialiseerd pedagogisch medewerker tot juridisch administratief medewerker.

FIER ALS PRAKTIJKOPLEIDINGSINSTELLING

Fier is praktijkopleidingsinstelling voor diverse post-hbo en postdoc opleidingen. Voor de opleidingen tot GZ-psycholoog, psychotherapeut en klinisch psycholoog wordt sinds 2019 in samenwerking met GGZ Friesland opgeleid. Dit om een brede en solide opleidingsbasis te bieden. Voor de opleiding tot verpleegkundig specialist blijft Fier als zelfstandig praktijkopleidingsinstituut optreden.

WERKKLIMAAT ONDERZOEK

In 2020 is het werkklimaat bij Fier opnieuw getoetst in het kader van de kwaliteitscyclus, waar ook het leef- en leerklimaatonderzoek deel van uitmaakt. De vragenlijsten zijn door een online systeem van Hogeschool Leiden uitgezet en verwerkt door onderzoekers van het lectoraat Residentiële Jeugdzorg om anonimiteit te waarborgen. De resultaten zijn vergeleken met een referentiegroep uit de Jeugdzorg en met de resultaten van de vorige meting uit 2019. Het overkoepelende beeld is dat het werkklimaat bij Fier over het algemeen als positief wordt ervaren. Het werkklimaat werd door werknemers beoordeeld met een gemiddeld rapportcijfer 7,4, een mooie stijging ten opzichte van 2019, toen we gemiddeld een 6,9 scoorden. De resultaten zijn op management- en

teamniveau teruggekoppeld en daar waar de resultaten nog ruimte boden voor verbetering is actie ondernomen om het werkklimaat ten positieve te beïnvloeden.

TEVREDENHEID STAGIAIRS

Om na te gaan hoe onze stagiairs hun stage bij Fier ervaren wordt iedere stagiair/stagiaire in de laatste weken van de stageperiode gevraagd een online vragenlijst in te vullen. Voor het schooljaar 2019-2020 zijn 47 vragenlijsten verzonden, daarvan hebben we 36 retour ontvangen, een responspercentage van 77%. Fier krijgt van de stagiairs gemiddeld het rapportcijfer 7,9, net als in schooljaar 2018/2019. Over het algemeen zijn stagiairs bij Fier tevreden tot zeer tevreden over hun stage. Stagelopen bij Fier wordt als positief en leerzaam ervaren. Stagiairs zijn met name tevreden over de ontvangst, de omgang met directe collega's en het inwerken.

KLACHTEN MEDEWERKERS

We vinden het belangrijk dat medewerkers geen drempel voelen om zaken bespreekbaar te maken. In de klachtenregeling voor medewerkers is opgenomen hoe Fier omgaat met klachten van medewerkers. Er is een onafhankelijke externe vertrouwenspersoon en daarnaast een onafhankelijke klachtencommissie van drie externen. Bovendien is een duidelijke procedure beschreven over de manier waarop een eventuele klacht wordt behandeld door de onafhankelijke klachtencommissie. Alle klachten en genomen maatregelen worden geregistreerd. De klachtencommissie rapporteert aan de Raad van Bestuur en het MT ten behoeve van het kwaliteitsmanagementsysteem. In 2020 zijn er door medewerkers geen klachten ingediend bij de klachtencommissie.

INTEGRITEIT EN ONGANGSVORMEN

Fier hecht zeer veel waarde aan een positief werk-, leef- en leerklimaat. We vinden het uitermate belangrijk dat onze medewerkers op een integere, respectvolle en prettige manier met elkaar en met cliënten omgaan. Integer gedrag staat aan de basis van alles wat wij doen, om zo ook recht te doen aan alle mensen voor en met wie wij werken.

Samen spannen we ons in om ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend gedrag binnen onze organisatie te voorkomen en tegen te gaan. Hier vloeit uit voort dat integriteit en omgangsvormen een belangrijk thema zijn tijdens de werving en selectie van medewerkers, maar ook tijdens de supervisie en werkbegeleiding van onze medewerkers.

Om continu scherp te blijven op omgangsvormen en integriteit hanteert Fier een integriteitssysteem dat onder meer bestaat uit de volgende onderdelen:

- Alle medewerkers en vrijwilligers van Fier worden uitgebreid gescreend voordat ze starten bij Fier (zo is een verklaring omtrent gedrag een vereiste om te mogen starten, worden referenties ingewonnen en tekenen nieuwe medewerkers en vrijwilligers een aanvullende verklaring over grensoverschrijdend gedrag).
- We hanteren een gedragscode (inclusief klachtenreglement en klokkenluidersreglement) en een huishoudelijk reglement voor zowel medewerkers als vrijwilligers. In deze documenten is expliciet beschreven welk gedrag binnen onze organisatie niet geoorloofd is. Medewerkers worden bij hun aanstelling op de hoogte gebracht van deze documenten. Ze zijn voor alle medewerkers beschikbaar en terug te vinden op het intranet van Fier.
- Er is een meldsysteem ten aanzien van niet-integer gedrag, dit meldsysteem is omschreven in de gedragscode.
- Er is een externe en onafhankelijke vertrouwenspersoon. Alle medewerkers en vrijwilligers kunnen zonder tussenkomst van een derde partij de vertrouwenspersoon benaderen. De gesprekken met de vertrouwenspersoon zijn volstrekt vertrouwelijk.
- Jaarlijks worden de meldingen in kaart gebracht door de kwaliteitsfunctionaris, daarnaast geeft de vertrouwenspersoon een terugkoppeling aan de Raad van Bestuur (niet op casusniveau), zodat aan de hand hiervan verbeterpunten kunnen worden opgepakt.
- Er is een onafhankelijke klachtencommissie met leden die niet werkzaam zijn bij Fier. Iedereen die werkzaamheden verricht ten behoeve van Fier, inclusief tijdelijke krachten, vrijwilligers en stagiairs - maar ook samenwerkingspartners-, en die in de werksituatie binnen Fier te maken krijgt met ongewenste omgangsvormen van collega's of het niet integer handelen van Fier of medewerkers van Fier kan zich wenden tot deze klachtencommissie.
- In ons jaarverslag besteden we ieder jaar aandacht aan de integriteit van onze organisatie en geven we informatie over ons beleid, eventuele meldingen van schendingen en de afhandeling hiervan in het lopende kalenderjaar en reflecteren we op ons eigen integriteitsbeleid.

OVERLEGGEN

De ondernemingsraad (OR) stelt de medewerkers en de organisatie centraal. Om goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen, heeft de OR iedere zes weken overleg met de Raad van Bestuur. Hierin worden alle ontwikkelingen besproken op het gebied van financiën, samenwerkingspartners, huisvesting en personele aangelegenheden. Naast gesprekken met de Raad van Bestuur heeft de OR ook een keer per jaar een gezamenlijk overleg met de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur.

De OR nodigt gasten uit voor de reguliere OR vergaderingen. Zo schuift bijvoorbeeld de HR-functionaris regelmatig aan om een update te geven over ontwikkelingen op het gebied van personeelsbeleid, cao wijzigingen, verloof en verzuim. En zo neemt de controller de jaarrekening en de begroting door met de OR. Ook heeft de OR feedback gegeven op het functioneren van de Raad van Bestuur door middel van een 360-graden evaluatie. Dit heeft een goede bijdrage geleverd aan de verbinding tussen de Raad van Bestuur, het Management Team en de OR.

INTERNE ORGANISATIE

In 2020 lag de focus op de interne organisatie van de OR. Er vonden wisselingen plaats in de bezetting van de OR, waardoor er een nieuwe voorzitter, vicevoorzitter en secretaris zijn benoemd. De OR heeft ervoor gekozen om in 2020 vooral energie te steken in het optimaliseren van de eigen interne organisatie. Procedures, richtlijnen, reglement en handboek zijn geactualiseerd waardoor er gestructureerd gewerkt en effectief vergaderd kon worden. Hierdoor is de OR er klaar voor om nieuwe leden te werven in 2021.

SAMENWERKING

De samenwerking met de Raad van Bestuur verliep in 2020 goed; de Raad van Bestuur wist de OR goed te vinden (en andersom). Er is structureel en regelmatig overleg geweest om ontwikkelingen binnen Fier en strategische vraagstukken te bespreken.

CORONA

2020 was het jaar waarin we geconfronteerd werden met corona. De OR is hierover in gesprek geweest met de Raad van Bestuur. Omdat Fier een crisisteam heeft ingericht en de medewerkers voldoende werden geïnformeerd over ontwikkelingen en maatregelen, heeft de OR hierin geen actieve rol gespeeld. Medewerkers met vragen en signalen werden (terug)verwezen naar de organisatielijn en naar het crisisteam.

MEDEZEGGENSCHAP

De OR heeft in 2019 een visiedocument op medezeggenschap geschreven. Hieruit voortkomend zijn doelen opgesteld om medezeggenschap binnen Fier te bevorderen. Er zouden bijeenkomsten worden georganiseerd, maar helaas gooide het coronavirus roet in het eten. Toch zijn er elf nieuwe 'ambassadeurs medezeggenschap' geworven. In 2021 gaan wij de bijeenkomsten met deze ambassadeurs digitaal voortzetten (zolang een fysieke bijeenkomst niet mogelijk is vanwege corona).

ADVIES EN INSTEMMINGSAAHVAGEN

De OR wil graag meedenken in zaken die de medewerkers van Fier raken. Niet alleen omdat dit wettelijk verplicht is, maar vooral omdat we daadwerkelijk het verschil willen maken voor de medewerkers.

In 2020 zijn de volgende advies- en instemmingsaanvragen door de OR behandeld:

- Aanpassing BHV training
- Functieprofielen online hulpverlener, medewerker compliance en eerste specialist GGZ
- Klachtenreglement medewerkers
- Aanpassing loopbaanbudget
- Lief- en leedbeleid & werkkostenregeling
- Onregelmatigheidstoelag
- Scholingsbeleid
- Verplichte vrije dagen 2021

Naast de formele advies- en instemmingsaanvragen is de OR onder andere betrokken geweest bij (de procedure t.a.v.) de aanstelling van de nieuwe leden van de Raad van Toezicht.

FIER ACADEMY

De Fier Academy is het voorlichtings- en opleidingsinstituut van Fier. De opdracht van de Fier Academy is om deskundigheid op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties te bevorderen onder professionals. Naast het bevorderen van deskundigheid zijn preventie, het doorbreken en bespreekbaar maken van taboes, het inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en agendasetting belangrijke opdrachten van de Fier Academy.

De activiteiten van de Fier Academy zijn dit jaar sterk beïnvloed door de coronacrisis. Waar mogelijk is de Fier Academy overgegaan van fysieke bijeenkomsten naar een online aanbod. Desondanks is er zowel in de interne als de externe activiteiten een terugloop te constateren. Deels omdat fysieke bijeenkomsten dus niet mogelijk waren. Deels omdat organisaties en scholen zelf druk waren met het hoofd bieden aan de coronacrisis en er daardoor minder ruimte was voor voorlichting.

EXTERNE SCHOLING

De Fier Academy verzorgt trainingen, gastlessen, ouderavonden en lezingen over geweld in afhankelijkheidsrelaties aan meerdere doelgroepen. De trainingen en lezingen zijn met name geschikt voor (zorg- en onderwijs) professionals op mbo-, hbo- en academisch niveau in diverse vakgebieden en verenigingen. De gastlessen en ouderavonden worden gegeven in alle soorten onderwijs, van basis tot en met universitair.

In overleg met de opdrachtgever en de spreker/trainer worden scholingsactiviteiten op maat aangeboden. Alle sprekers en trainers zijn bevlogen medewerkers van Fier in de functies van onder andere directie, (ambulant en residentieel) hulpverlener, onderzoeker, therapeut, manager, psychiater, psycholoog of ervaringsdeskundige.

Externe scholingsactiviteiten in 2020

Een greep uit het aanbod externe scholingsactiviteiten:

- Gastlessen over Fier als organisatie of werkgever
- Gastlessen en ouderavond (online) grensoverschrijdend gedrag
- Deskundigheidsbevordering (online) grensoverschrijdend gedrag
- Training Eergerelateerd geweld
- Training Mensenhandel (niet) op school
- Training Beroepsethiek Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ)

Aantal afgeronde scholingsactiviteiten: **33**

- **40%** ging over (online) grensoverschrijdend gedrag
- **60%** ging over diverse onderwerpen waaronder de visie en missie van Fier, mensenhandel, behandelmethoden, eergerelateerd geweld, huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel geweld en trauma

Aantal mensen bereikt: **1400**

- kinderen en jongeren in het onderwijs **56%**
- zorg- en onderwijsprofessionals **24%**
- ouders/verzorgers, directeuren en managers **15%**
- leden van een kerk-/service-/vrouwenvereniging **5%**

INTERNE SCHOLING

Binnen Fier werken verschillende disciplines onder één dak. Werken bij een expertisecentrum betekent dat het basiskennisniveau van de eigen hulpverleners hoger ligt dan dat van hulpverleners die werkzaam zijn buiten Fier. In ons geval rondom het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties en complex trauma. Om dit te kunnen realiseren is een gedifferentieerd scholingsaanbod vereist. Het interne scholingsaanbod krijgt op integrale wijze vorm en inhoud. De behoefte aan scholing en de daaraan gekoppelde formele leerinterventies

komen voort uit de werkplannen van de verschillende afdelingen. Daarnaast wordt tijdens het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden het leren en ontwikkelen op the job gestimuleerd; het informeel leren en samenwerken. Ontwikkeling en scholing maken ook onderdeel uit van de werkbegeleiding en jaargesprekken. Signalen en scholingsbehoeften van individuele medewerkers worden besproken, geïnventariseerd en daar waar nodig afgestemd met en opgepakt door de Fier Academy. Zo ontstaat er een dynamisch scholingsaanbod dat aansluit bij de ontwikkeling van de organisatie, het team én de individuele medewerker.

Interne scholingsactiviteiten in 2020

Een greep uit het aanbod interne scholingsactiviteiten:

Scholingsaanbod van Fier:

- StartFier introductietraining
- Medicatie training
- Scholing Geweld in afhankelijkheidsrelatie Trauma Assessment Pathway (GIA TAP)
- Training Beroepsethiek SKJ
- Verdiepingstraining Psychopathologie Kind en Jeugd
- E-module Huwelijksdwang (in samenwerking met Augéo)
- Basis cursus e-health

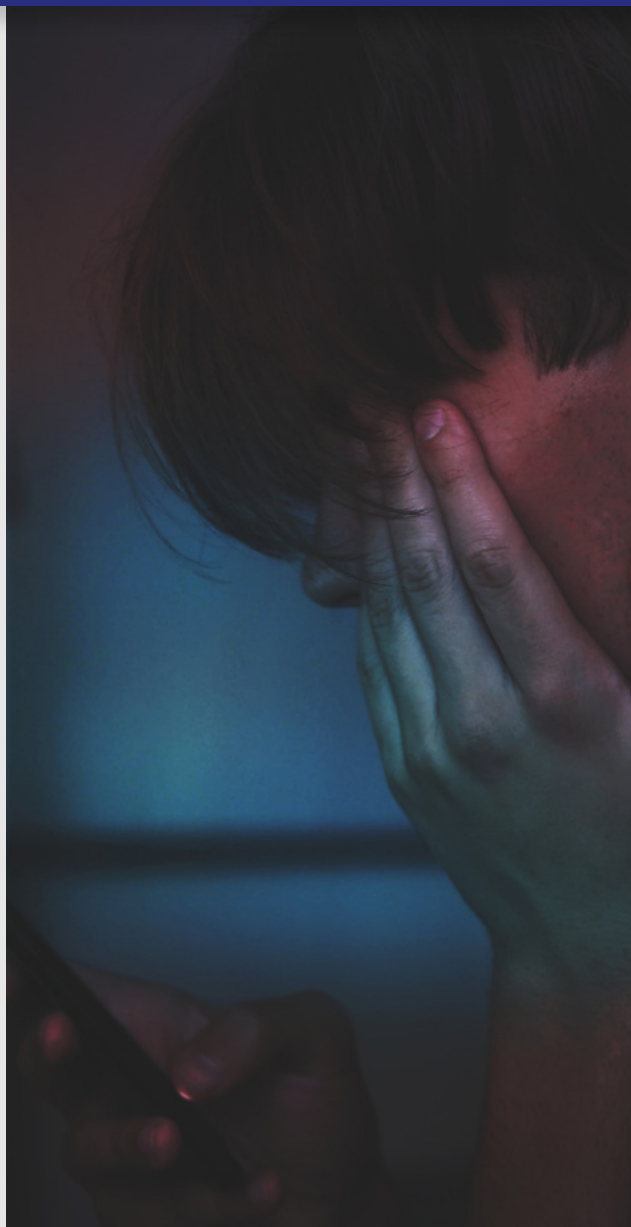
Incompany/ingekocht scholingsaanbod:

- Basis cursus BHV
- Herhalingscursus BHV
- Basis cursus Kinder-EHBO
- Herhalingscursus Kinder-EHBO
- Basis cursus, verdiepingscursus en supervisie EMDR
- E-module Kindcheck
- GGZ Ecademy (e-modules)

Aantal afgeronde scholingsactiviteiten in 2020: **67**

Aantal medewerkers en stagiairs bereikt: **497**

ONLINE HULPVERLENING - DE DIGITALE VESTE & CHAT MET FIER

HET PROBLEEM

Jaarlijks hebben duizenden kinderen, jongeren en volwassenen te maken met een vorm van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Denk aan (online) seksueel geweld, kindermishandeling, partnergeweld, maar ook eengerelateerd geweld en seksuele uitbuiting. Al deze vormen van geweld hebben grote gevolgen voor slachtoffers, maar ook voor hun omgeving en werken ondermijnend voor de maatschappij. Dit moet zo vroeg mogelijk en zo snel mogelijk worden aangepakt. Maar dit is moeilijk. Veel slachtoffers durven hier niet over te praten en hulp te zoeken. Ze ervaren bijvoorbeeld schuldgevoelens, angst, onveiligheid en schaamte. Dit zorgt ervoor dat slachtoffers veelal laat of helemaal niet praten over hun problemen en/of dat er niet naar wordt gevraagd. Als we deze vormen van geweld willen stoppen en in de toekomst willen gaan voorkomen, dan is het essentieel dat slachtoffers de ruimte, het vertrouwen en de veiligheid voelen om eerder over hun situatie te praten en in een zo vroeg mogelijk stadium hulp krijgen om geweld te stoppen en verder leed te voorkomen. Chat met Fier is er voor deze groep, de onzichtbare groep.

HET DOEL

Fier zet in op online hulpverlening om zo vroeg mogelijk in contact te komen met de onzichtbare groep slachtoffers die ons land kent en die hulp nodig heeft. Daarvoor heeft Fier een chatfunctie ontwikkeld die dit jaar al meer dan tien jaar bestaat. Deze online hulpverlening is er voor iedereen die te maken heeft (gehad) met een vorm van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Zij kunnen zich anoniem wenden tot de professionele hulpverleners die achter de chat zitten. Dit team van hulpverleners is speciaal opgeleid om via de chat met hen te spreken over wat ze meegemaakt hebben (luisterend oor), interventies toe te passen (denk bijvoorbeeld aan psycho-educatie en veiligheidsplanning) en, waar nodig, door te verwijzen naar de juiste hulp in de analoge wereld. Hierbij kun je denken

CENTRUM SEKSUEEL GEWELD EN NOC*NSF

Chat met Fier werkt met grote tevredenheid sinds 2019 samen met het Centrum Seksueel Geweld (CSG) en NOC*NSF en verzorgt ook voor hen de chat. Specifiek voor het CSG en het NOC*NSF betekent dit dat er aparte ingangen zijn gecreëerd*, zodat het chatteam weet dat hulpvragers met specifieke problematiek op de chat komen. Hoe de online hulpverleners hier vervolgens mee omgaan is afgestemd met de beide organisaties. Er is voor gekozen om in het jaarverslag in te gaan op de geaggregeerde cijfers en op de

* <https://centrumseksueelgeweld.nl/chat-met-het-centrum-seksueel-geweld/> en <https://centrumveiliggesport.nl/contact>

aan gespecialiseerde hulp, de politie, het Centrum Seksueel Geweld, Expertisebureau Online Kindermisbruik of Stichting 113 Zelfmoordpreventie.

Chat met Fier gaat om 16:00 uur in de middag open en is vervolgens de hele nacht open, oftewel op de tijdstippen waarop slachtoffers de meeste behoefte voelen om te praten en het meeste last hebben van herbelevingen of nachtmerries. Chat met Fier is er dan voor ze. Er wordt gewerkt vanuit de zelfregie en empowerment van het slachtoffer zelf.

WAT IS ER IN 2020 GEDAAN OM DAT DOEL TE BEREIKEN?

De online hulpverleners van Chat met Fier staan elke dag én nacht klaar voor kinderen, jongeren en volwassenen die geweld in afhankelijkheidsrelaties meegemaakt hebben of meemaken. Het primaire doel is om meer (onzichtbare)

slachtoffers te bereiken en te helpen. Secundair willen we bijdragen aan de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties op systeemniveau. Oftewel, we verzamelen data (kwantitatief en kwalitatief) om inzicht te krijgen in prevalentie, maar ook in trends en ontwikkelingen. Zo heeft onze hulpverleningstool het afgelopen jaar ook een belangrijke bijdrage geleverd om trends en ontwikkelingen zichtbaar te maken die veroorzaakt zijn door corona en de lockdown. Om uiteen te zetten wat we in 2020 concreet hebben gedaan om ons doel te bereiken, beschrijven we vier lijnen:

1. De organisatie en de ontwikkelingen binnen Chat met Fier, gericht op de doelstelling.
2. Corona en Chat met Fier: inzet geïntensiveerd.
3. Pilots van nieuwe manieren om de doelgroep (regionaal) te bereiken.
4. Digitale innovaties gericht op proactief contact met de doelgroep.

Na het beschrijven van de vier lijnen wordt ingegaan op de impact van het werk door middel van het uitzetten van de cijfers vergezeld van het beeld dat uit verschillende onderzoeken (uitgevoerd in 2020) is ontstaan.

1. De organisatie en de ontwikkelingen binnen Chat met Fier, gericht op de doelstelling.

Chat met Fier is ruim tien jaar geleden ontstaan, als een van de eerste in haar soort. Dit heeft ons de mogelijkheid gegeven om al meer dan tien jaar te investeren in ons personeel, de methodiek, in de applicatie, de dataverzameling en de samenwerking met andere organisaties in ons werkveld. Oftewel, er is een sterk fundament. Dit fundament hebben we, ondanks de uitdagingen die corona met zich meebracht, het afgelopen jaar nog verder kunnen versterken. Er is met hulp van het fonds SASS ACHMEA ingezet op de verdere ontwikkeling van de methodiek, het trainen van het personeel, op de

doorontwikkeling van de techniek en het aanscherpen van de variabelen waarop gescoord wordt met het oog op dataverzameling. Hierna wordt kort ingegaan op de doorontwikkeling van de methodiek en de werkwijze.

De doorontwikkeling van de methodiek

Chatten is een vak apart. Dat is zonder twijfel hetgeen we de afgelopen tien jaar geleerd hebben. Het vraagt om het (blijvend) opleiden van de hulpverleners op de chat, om constante aanscherping van de methodiek en om super- en intervisie. Hier is in 2020 expliciet op geïnvesteerd. In het project 'Spreek je uit', is onderzoek uitgevoerd om op basis van de data te bepalen welke verbeterpunten er zijn als het aankomt op de methodiek, de werkwijze van de professionals en welke samenwerkingen nog moeten worden gelegd. Dit interne onderzoek heeft de basis gevormd voor de volgende stap in het project, namelijk het aanscherpen van onze methodiek en werkwijze.

Onder leiding van Aafke Schaarlo, expert op het terrein van seksueel geweld, is in samenspraak met het team een nieuwe methodiek neergelegd genaamd de 'onthullingsmethodiek'. Leidend voor deze methodiek is de praktijk, dat veel slachtoffers voor het eerst hun verhaal doen op de chat (first disclosure). De online hulpverleners zijn derhalve degene die als eerste het verhaal horen en reageren (first responders). Vervolgens is er gekeken wat er verder bekend is over hoe in contact te komen en te zijn met deze doelgroep en zijn er wetenschappelijke inzichten verworven om de werkwijze te verbeteren en te staven.

Deze methodiek is medio 2020 met succes geïmplementeerd. Onder leiding van Aafke Scharlo vindt ook supervisie plaats, zodat er op een eenduidige manier en volgens de nieuwe methodiek gewerkt wordt. De methodiek wordt door het team omarmd en de eerste ervaringen zijn dat het leidt

tot kwalitatief betere gesprekken en tot meer inzicht in het (onderliggende) probleem en het bieden van de juiste hulp en bescherming.

Samenwerking met organisaties uit het werkveld

Chat met Fier is en mag geen eiland vormen binnen de online hulpverlening, maar vormt juist het startpunt voor vele slachtoffers naar hulp en bescherming. Het is daarom van evident belang dat het online hulpverleningsteam samenwerkt met organisaties binnen en buiten het zorgveld. Het afgelopen jaar is hier weer volop aan gewerkt. Zo is de samenwerking verdiept en/of aangegaan met on- en offline partners zoals het Centrum Seksueel Geweld, Expertisecentrum Online Kindermisbruik, Stichting 113 Zelfmoordpreventie, de Kindertelefoon, NOC*NSF, vraaghedepolitie.nl en Veilig Thuis.

Doorontwikkeling techniek

De stichtingen Het Diaconessenhuis, Femme van der Schaaf en Het Klaarkampster weeshuis hebben het mogelijk gemaakt dat de techniek achter de chat doorontwikkeld kan worden. Het is nu mogelijk om ook externe organisaties/personen uit te nodigen in een chatgesprek en/of groepsgesprekken te voeren. Voordeel hiervan is dat er met de samenwerkingspartners een warme overdracht gerealiseerd kan worden, oftewel de externe organisatie kan met toestemming van de chatter uitgenodigd worden in de veilige chatomgeving van Fier. Hiermee wordt in 2021 verder geëxperimenteerd, zodat het een vast onderdeel van de chat kan worden. Daarnaast worden groepsgesprekken gebruikt om chatters uit te nodigen voor themabijeenkomsten (dat kan anoniem), bijvoorbeeld met een ervaringsdeskundige. Ook dit wordt in 2021 doorontwikkeld.

Dataverzameling

De applicatie achter ChatmetFier.nl maakt het mogelijk dat er op gedegen wijze dataverzameling kan plaatsvinden in lijn met de privacywet- en regelgeving (AVG) en dat chatters

anoniem blijven. De variabelenlijst waarop gecodeerd wordt door de hulpverleners is aangepast en verduidelijkt door de onderzoeksgroep van Fier en het CKM. Deze variabelenlijst is eind 2020 ingebouwd in de applicatie en de hulpverleners zijn getraind op de variabelenlijst, zodat de cijfers die op geaggregeerd niveau verzameld worden, zo accuraat mogelijk zijn. Per 2021 wordt aan de hand van deze variabelenlijst gecodeerd. Hiertoe wordt samengewerkt met de onderzoeksgroep van Fier en het CKM als het gaat om seksuele en criminele uitbuiting.

2. Corona en Chat met Fier: inzet geïntensiveerd.

De intrede van het coronavirus in Nederland, en de daarmee gepaard gaande lockdown, heeft ook invloed gehad op de online hulpverleningstool van Fier. Uit de eerste ruwe cijfers bleek dat we een toename zagen van ongeveer 30% in het aantal chatters tijdens de eerste lockdown. Uit onderzoek dat is uitgevoerd over de maanden januari en februari (pre-corona) ten opzichte van maart en april (corona), moesten we dit nummer bijstellen naar bijna 40%. We zijn hier op twee manieren op ingesprongen: enerzijds hebben we ingezet op meer inzet van personeel en anderzijds hebben we de openingsuren verruimd. We zijn per 1 mei drie uur eerder opengegaan, namelijk al vanaf 16:00 in plaats van 19:00. Dat was nodig om spreiding te creëren, zodat dezelfde kwaliteit geleverd kon worden, maar ook om beter bereikbaar te zijn voor slachtoffers. Zie voor meer cijfers het kopje 'Impact', waarin ook expliciet ingegaan wordt op de gevolgen van corona.

Deze extra investering hebben we kunnen doen tot 31 december 2020 met behulp van een subsidie van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, de SET COVID-19 1.0.

3. Pilots van nieuwe manieren om de doelgroep (regionaal) te bereiken.

Het team dat achter de online hulpverleningstool van de chat

zit, heeft zich het afgelopen jaar ook ingezet om regionaal van waarde te zijn om de doelgroep gericht te bereiken. Hiertoe is de samenwerking aangegaan met de gemeente en verschillende organisaties binnen Rotterdam en Den Haag. Dit heeft geresulteerd in twee projecten die op accenten anders ingericht zijn.

Rotterdam: looptijd 2020 (wordt doorgezet in 2021) - opdrachtgever Gemeente Rotterdam

In Rotterdam heeft, in samenwerking met Humanitas en de Gemeente Rotterdam, de focus gelegd op het thema seksuele en criminele uitbuiting. Het plan was om zowel een digitale als een analoge campagne te voeren op scholen om de doelgroep te bereiken. Het coronavirus heeft er echter toe geleid dat er alleen digitaal campagne is gevoerd. De campagne sprak (mogelijke) slachtoffers direct aan en was erop gericht om de chat onder de aandacht te brengen. Om te peilen hoeveel Rotterdammers gebruik zouden maken van de chat, is ervoor gekozen om een apart portaal te bouwen op de chat, onder de naam www.chaterover.nl. Het opzetten van het portaal in combinatie met de campagne heeft ertoe geleid dat meer slachtoffers op de chat gekomen zijn, dat zij gesproken hebben over hun problemen (meestal in samenhang met mensenhandel) en dat hen hulp is aangeboden. De eerste resultaten zijn eind 2020 besproken met de Gemeente Rotterdam en de politie. De Gemeente Rotterdam heeft ervoor gekozen het project te verlengen tot in 2021.

Den Haag: looptijd 2020 - opdrachtgever Gemeente Den Haag

In Den Haag is ervoor gekozen om in te zetten op een bredere groep slachtoffers binnen geweld in afhankelijkheidsrelaties. Binnen dit project is samengewerkt met de gemeente, JIP Haaglanden en SHOP Den Haag. De inzet van het project is verder bijna gelijk geweest aan het project van Rotterdam, maar met andere uitkomsten. Hier is in vergelijking met

Uiting campagne Rotterdam

Rotterdam een minder grote toeloop op de chat geweest van mensen uit Den Haag of omgeving. Er wordt (intern) geëvalueerd welke lessen hieruit kunnen worden geleerd met het oog op een vervolg in de toekomst.

4. Digitale innovaties gericht op proactief contact met de doelgroep.

De online hulpverlening is momenteel reactief van aard, oftewel we positioneren de chat en voeren campagne, maar we treden niet proactief in contact met (mogelijke) slachtoffers. In 2020 hebben we het fundament gelegd om dit te veranderen. We hebben hierbij geleerd van hoe outreachend wordt gewerkt in de analoge samenleving door bijvoorbeeld jongerenwerkers, straatcoaches en/of prostitutie maatschappelijk werkers. Want wat analoog kan, kan ook digitaal. En dat moet ook, want slachtoffers bevinden zich meer en meer online. Ze worden in toenemende mate online gegroomd, misbruikt, mishandeld en/of uitgebuit. Om hier op in te springen, hebben we in 2020 besloten om ook een programma op te zetten om online outreachend te gaan werken. We gaan het team van online hulpverleners uitrusten met digitale tools (ontwikkeld samen met tech-bedrijven) om in contact te komen met (mogelijke) slachtoffers online. In 2020 is hiervoor het projectplan geschreven en is financiering

voor de eerste pilot verworven. In 2021 worden de eerste pilots gedraaid. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met het CKM.

IMPACT 2020

Het team van online hulpverleners heeft een grote impact gehad tijdens 2020, het coronajaar. Een jaar waarin de chat in tegenstelling tot traditionele hulp gewoon door kon gaan. Dit had een forse stijging gesprekken op de chat tot gevolg. Dat is het meest te merken in het aantal gebruikers van de chat, oftewel degenen die onze hulp zo hard nodig hebben. Het aantal chatters is gestegen met ongeveer 25% (!) ten opzichte van 2019, van 10.861 naar 13.935 unieke chatters.

Uit bovenstaand figuur blijkt dat de aantallen met name tijdens de periode van de lockdown gestegen zijn. Om hier meer zicht op te krijgen, hebben we gericht naar de periode voor corona (januari en februari 2020)* en de periode tijdens

* Voor het afzetten van deze periode is gekozen, omdat tijdens deze maanden geen extra campagnes zijn gevoerd om Chat met Fier onder de aandacht te brengen. Op deze wijze is getracht om de periode zo zuiver mogelijk te maken.

de coronalockdown (maart en april) gekeken. De resultaten hebben we gevat in het rapport 'Effecten van corona: een analyse op basis van de digitale hulpverlening verzorgd door Chat met Fier'. Dit waren de belangrijkste resultaten:

- Het aantal chatters met een hulpvraag is tijdens de eerste golf van corona, maart/april/mei in vergelijking met januari/februari, gestegen met 37%, van 1.815 naar 2.494 personen.
- De vorm van het geweld dat het meest gestegen is, betreft kindermishandeling.
- Ook is er een behoorlijke stijging waargenomen als het gaat om hands-on seksueel geweld, online seksueel geweld en seksuele uitbuiting**.
- Het aantal slachtoffers dat op de chat komt en zich in een acute onveilige situatie bevindt is tijdens corona fors toegenomen.

Het onderzoek toont een zorgelijk beeld tegen de achtergrond van een maatschappij, waar de lockdown ervoor gezorgd heeft en er nog steeds voor zorgt dat de traditionele hulpverlening, maar ook de 'eigenlijke oren en ogen' van de samenleving om geweld in afhankelijkheidsrelaties te herkennen, zoals leraren, huisartsen en (sport)verenigingen, op afstand zijn komen te staan. Het overkoepelende beeld gekoppeld aan de cijfers uit het onderzoek tonen aan dat het van evident belang is dat online hulpverleningsfuncties, zoals de chat, tijdens corona een unieke en daarmee uiterst belangrijke functie hebben in het helpen van slachtoffers.

** Momenteel voert het Centrum Kinderhandel en Mensenhandel een onderzoek uit naar seksuele uitbuiting en het effect van corona. Dit onderzoek wordt in het eerste deel van 2021 verwacht. Zie ook het hoofdstuk over het CKM.

Andere opvallende cijfers uit het jaar 2020:

- Het team van online hulpverleners heeft in totaal 19.927 chatgesprekken gevoerd.
- Er was meer behoefte aan langere gesprekken. Zo is de cumulatieve chattijd per maand gestegen van 1.430 uur in januari naar 2.436 uur in december 2020.
- De piekdruk ligt net als voorgaande jaren tussen 22:00 en 1:00 's nachts. De uitbreiding van openingstijden tussen 16:00 en 19:00 heeft er wel toe geleid dat er meer spreiding plaatsvindt van hulpvragers op de chat.

Deze cijfers geven een beeld van hulpvragers die meer en meer zijn gaan leunen op de chat voor hulp, hetgeen heeft geleid tot meer chatters, maar ook tot langere gesprekstijden. Hoe dit precies is te verklaren, wordt onderzocht en de verwachting is dat hier in de loop van 2021 meer duidelijkheid over komt.

Als gekeken wordt naar wie er op de chat komen, kan het volgende beeld worden geschetst***:

Geslacht	Aantal gebruikers	% van geheel
Man	2.009	14,4%
Vrouw	10.601	76,1%
Onbekend	1.325	9,5%
Totaal	13.935	100%

*** Let wel, de cijfers die in de tabellen worden genoemd kunnen worden gecorrigeerd na verdere analyse. De cijfers zijn gebaseerd op hoe het team van online hulpverleners de chats gescoord hebben op basis van het codeboek. Hier zit een foutmarge in. Er wordt blijvend gewerkt om deze foutmarge zo klein mogelijk te houden.

Leeftijd	Aantal gebruikers	% van geheel
Meerderjarig	6.873	49,3%
Minderjarig	5.895	42,3%
Onbekend	1.167	8,4%
Totaal	13.935	100%

Hoe lang geleden speelde het geweld zich af?	Aantal	% van geheel
Acuut (minder dan 7 dagen)	4.607	33,1%
7 dagen tot 3 maanden	1.049	7,5%
3 maanden tot een jaar	660	4,7%
Meer dan een jaar	2.953	21,2%
Onbekend	4.666	33,5%
Totaal	13.935	100%

Wie zijn de plegers?*	Aantal	% van geheel
Familie	3667	25,4%
Partner	1961	13,6%
Leeftijdsgenoten	762	5,3%
Volwassene uit de buurt	331	2,3%
Huisvriend	246	1,7%
Volwassene van school	115	0,8%
Hulpverlener	84	0,6%
Volwassene van sportvereniging	63	0,4%
Onbekend	7193	49,9%
Totaal	14422	100%

* Meerdere plegers per chatter mogelijk

Voor welke problematiek komen hulpvragers op de chat**	Absoluut 2020	Absoluut 2019	Stijging t.o.v. 2019
Huiselijk geweld inclusief kindermishandeling	2.680	1.696	58%
Seksueel geweld	4.203	2.279	84%
Relatieproblemen	1.419	843	68%
Uitbuiting	283	295	-4%
Online misbruik	376	222	69%
Eergerelateerd geweld	226	194	14%
Ongewenste zwangerschap	182	157	16%
Seksualiteit	149	131	14%
Totaal	9612	5814	100%

Impact en structurele financiering

Een gevolg van de grotere druk op het team van online hulpverleners tijdens corona, is dat de rek wordt bereikt van het aantal chats dat kwalitatief goed opgepakt kan worden. Om de kwaliteit te blijven bieden die nodig is en waar hulpvragers recht op hebben, is het van groot belang dat de chat structurele financiering gaat ontvangen. Chat met Fier werkt landelijk en heeft een pioniersfunctie, maar Fier legt elk jaar geld bij om de chat draaiende te houden. Dat is op de langere termijn financieel niet mogelijk. Om dezelfde impact te blijven behouden en deze stapsgewijs verder uit te bouwen, is het van groot belang dat er structurele financiering komt. Een

** Dit betreft de hulpvragen waarvan we de problematiek weten. Deze categorieën wijken af van de categorieën gebruikt in het rapport 'effecten van corona'. Dat komt omdat in het onderzoek met een nieuw codeboek is gewerkt. Dit codeboek is ingevoerd voor 2021.

basis waarop gebouwd kan worden en geïnnoveerd. Want we staan aan het begin van hoe technologie een positieve bijdrage kan leveren aan het bannen van (seksueel) geweld in onze samenleving. De chat is hier een krachtig voorbeeld van. De landelijke media hebben de rapporten die over de chat verschenen zijn dan ook groots opgepakt:

“ Om slachtoffers van seksuele uitbuiting beter in beeld te krijgen, moet de online hulpverlening en proactieve opsporing fors worden verbeterd. Dat concludeert het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) na een analyse van de resultaten van de chat van hulporganisatie Fier. In 2019 meldden zich via die online chat 265 slachtoffers die zeiden gedwongen te worden tot seks tegen betaling. Daarvan was de meerderheid minderjarig, een kwart zelfs vijftien jaar of jonger. Juist die jonge groep slachtoffers is slecht in beeld bij hulpverleners en politie. Volgens een schatting van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen krijgen in Nederland jaarlijks 1300 minderjarige meisjes te maken met seksuele uitbuiting. Van hen was in 2018 slechts 2 tot 3 procent bekend bij instanties, cijfers over vorig jaar worden binnenkort verwacht. Kijk je naar de contacten die Fier via de chat had met minderjarigen, dan kom je uit op 12 procent. ”

*** Artikel in Trouw op 18 oktober.

AMBITIES 2021

De ambities zijn onverminderd groot voor 2021. De primaire ambitie blijft om een zo laag mogelijk drempel neer te leggen voor al die slachtoffers die anders geen hulp durven te vragen, zodat zij geholpen en beschermd kunnen worden. Om deze ambitie kracht bij te zetten, hebben we een drietal doelen voor 2021:

Structurele financiering

Het is van groot maatschappelijk belang dat het online hulpverleningsteam dat schuilgaat achter Chat met Fier, de chat van NOC*NSF en CSG structureel gefinancierd gaat worden. Ten eerste zodat we er kunnen zijn en blijven voor al die slachtoffers die elke avond en nacht op ons rekenen. Maar ook zodat we verder kunnen bouwen aan onze werkwijze, de techniek achter de chat, en de innovaties die nodig zijn om een nog grotere impact te realiseren.

Proactief in contact met kwetsbare groepen/slachtoffers

Voor 2021 hebben we ook het doel geformuleerd om niet alleen af te wachten tot slachtoffers naar ons toekomen, maar om ons team van professionals uit gaan rusten met digitale tools om online proactief in contact te komen met kwetsbare groepen en/of slachtoffers. Waar analoog al veel outreachend werk wordt verricht, gebeurt dat online nog nauwelijks tot niet. Daar willen we in 2021 verandering in brengen! We gaan daarom experimenteren met het opzetten van een online outreachend team.

Specifieke aandachtsgebieden uitbouwen

Tot slot hebben we gemerkt in de pilots, die we op regionaal niveau gedraaid hebben afgelopen jaar, dat het van belang is om ons als Chat ook te richten op specifieke aandachtsgebieden. Denk hierbij aan huiselijk geweld en kindermishandeling, maar ook aan online (seksueel) geweld en seksuele en criminele uitbuiting. In samenwerking met onze partners gaan we uitzoeken hoe het team van online hulpverleners een nog grotere impact kan hebben op de verschillende deelgebieden.

CENTRUM TEGEN KINDERHANDEL EN MENSENHANDEL (CKM)

Iedereen moet weten dat er op dit moment in Nederland duizenden kinderen, jongeren en volwassenen worden uitgebuit door hun mensenhandelaar. 98% van de jonge, Nederlandse slachtoffers van seksuele uitbuiting (slachtoffermonitor mensenhandel 2014-2018) is nog onzichtbaar en krijgt daardoor niet de hulp die nodig is. Daarbij komt de 2% die wel wordt gesignaleerd veelal niet terecht bij de bestaande specialistische zorgcentra met erkende behandelprogramma's, specifiek voor deze doelgroep. Slachtoffers van criminele uitbuiting, bijvoorbeeld in de drugsgerelateerde criminaliteit, hebben we nog minder in beeld. Het gaat om kinderen en jongeren die iedere dag worden uitgebuit. Dat moet stoppen. Investeren in hen, betekent investeren in een mooiere wereld. CKM maakt zich ook hard voor verschillende groepen buitenlandse slachtoffers van seksuele uitbuiting. Uit onze onderzoeken blijkt dat er in ons land, nauwelijks vervolgingen en veroordelingen zijn van hun mensenhandelaars.

DOEL CKM

Het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) strijdt voor een wereld die vrij is van seksuele en criminele uitbuiting. CKM is een aanjager, innovator en een activist. Met maar één doel: het stoppen van uitbuiting in Nederland. CKM wil dat geen slachtoffer onopgemerkt blijft, dat mensenhandelaars en hun klanten worden aangepakt en dat de maatschappij weerbaar genoeg is om uitbuiting voor eens en voor altijd te stoppen. CKM participeert, het liefst met andere partijen, in diverse spraakmakende (internationale) pilots, proeftuinen en projecten die betrekking hebben op de bestrijding van mensenhandel en de bescherming van en de hulpverlening aan slachtoffers.

Het CKM is onderdeel van Fier en werkt nauw samen met, met name, de onderzoeksgroep van Fier. In het volgende hoofdstuk van dit jaarverslag staan de onderzoeken van de

onderzoeksgroep van Fier beschreven. Er zijn drie onderzoeken die het CKM samen met de onderzoeksgroep van Fier heeft uitgevoerd: Trajectbenadering slachtoffers seksuele uitbuiting, Effectiviteit zorgprogramma's voor slachtoffers van loverboys en Seksuele uitbuiting van jongens. Er is voor gekozen om deze onderzoeken te beschrijven in dit hoofdstuk over het CKM. In het hoofdstuk over de Onderzoeksgroep wordt voor deze drie onderzoeken verwezen naar dit hoofdstuk.

WAT DOET CKM OM DIT DOEL TE BEREIKEN?

Het CKM heeft in het jaar 2020 een forse impact kunnen maken in de strijd tegen mensenhandel. Onder meer binnen de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting, een samenwerkingsverband met Defence for Children-ECPAT en Fier, zijn er mooie stappen gezet. Ondanks de coronacrisis is het CKM erin geslaagd om de project-, onderzoeks- en lobbywerkzaamheden met succes te continueren.

1. Minderjarige slachtoffers

Het CKM heeft zich sterk gemaakt om de aanpak van de grootste en meest onzichtbare groep slachtoffers op de politieke agenda te krijgen. Het CKM heeft aangetoond dat het wel degelijk mogelijk is om deze onzichtbare groep in beeld te krijgen én te helpen; de analyse van de anonieme chat met Fier heeft onder meer aangetoond dat met bescheiden middelen en capaciteit het is gelukt om tot vier keer meer slachtoffers in beeld te krijgen (en hulp aan te bieden) dan de 2 tot 3% van de slachtoffers die in beeld zijn bij de officiële instanties. Deze constatering heeft ertoe geleid dat er een motie is aangenomen waarin het kabinet wordt verzocht een plan van aanpak te maken om juist deze groep te helpen. De komende jaren zal het CKM zich hiervoor blijven inzetten. Naast dit onderzoek en lobby is er meer gedaan om de groep minderjarige slachtoffers in beeld te krijgen. Zo zijn we gestart

met een project om slachtoffers op middelbare scholen beter te beschermen. Ook is onderzocht welke effecten corona heeft op de groep slachtoffers.

- **Onzichtbare slachtoffers van mensenhandel in 2019 - Afgerond onderzoek CKM:** In oktober 2020 publiceerde het CKM het aantal slachtoffers van seksuele uitbuiting dat in 2019 in beeld was bij Chat met Fier. Uit het onderzoek bleek dat 299 unieke slachtoffers van mensenhandel in beeld waren bij de online hulpverleningstool. Het betreft hier allemaal meisjes die slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, waarvan ruim een kwart 15 jaar of jonger is. Meer dan de helft wordt bovendien al langer dan een jaar uitgebuit. In het onderzoek werd de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid opgeroepen om te investeren in online outreach om slachtoffers van seksuele uitbuiting proactief te signaleren. Het rapport werd groot opgepakt in de landelijke media en naar aanleiding van het onderzoek werden Kamervragen gesteld. Inmiddels zijn we met het ministerie in gesprek over het opzetten van online outreach.
- **Mensenhandel (niet) op school - Gestart project:** Het CKM, Fier en het Nederlandse Rode Kruis hebben een training ontwikkeld voor docenten in het voortgezet onderwijs. Docenten kunnen namelijk een cruciale rol spelen in het signaleren van minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting. De docenten zijn na de training opgeleid om signalen van mensenhandel te herkennen, handvatten te geven om signalen op te volgen en zijn in staat om het thema in de klas te bespreken. 650 middelbare school docenten worden getraind in de periode 2021-2022. Looptijd 2020-2022.
- **De effecten van corona - Afgerond onderzoek Fier:** In september publiceerde Fier een rapport over het aantal bezoekers dat tijdens de lockdown de online hulpver-

leningstool Chat met Fier bezocht. Er was niet alleen een forse toename van 40 procent te zien in het aantal unieke (vooral minderjarige) bezoekers. Er was met name een stijging te zien in het aantal slachtoffers van kindermishandeling en seksueel geweld. Ook het aantal slachtoffers van online seksueel geweld en seksuele uitbuiting was fors gestegen. Meer dan de helft van de slachtoffers die met een hulpverlener chatte, gaf aan dat ze zich in een acuut onveilige situatie bevonden. Vaak ging het om 'first disclosure', dat wil zeggen dat slachtoffers niet eerder over de problemen hadden gesproken. Het rapport werd breed opgepakt in de landelijke media.

- **Platform H.O.P.E. - Gestart project:** Vanuit de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting is een platform met ervaringsdeskundigen opgezet: platform H.O.P.E. Het platform bestaat uit 10 gemotiveerde en ambitieuze ervaringsdeskundigen (in spé). Komende jaren draagt het CKM bij aan de ondersteuning van het platform en de individuele ervaringsdeskundigen om als gewaardeerde en structurele partner bij te dragen aan verbeteringen van beleid en aanpak en op te komen voor de collectieve belangen van slachtoffers. Looptijd: 2020-2022.
- **Fieldlabs - Doorlopende participatie:** Vanuit het Openbaar Ministerie zijn er een aantal werkgroepen belegd, zogenaamde fieldlabs. Verschillende expertises, perspectieven en organisaties (zowel vanuit de opsporing als maatschappelijke organisaties) werken hierin samen om de zogenaamde wicked problems, complexe problematiek, aan te pakken en om toe te werken naar effectieve en innovatieve oplossingen. Het CKM neemt op dit moment deel aan verschillende fieldlabs die te maken hebben met de bestrijding van seksuele en criminele uitbuiting van minderjarigen.

2. Jongensslachtoffers

Jongensslachtoffers blijven vaak buiten beeld van de autoriteiten en de hulpverlening. Met een duidelijker beeld van de aard en omvang van de problematiek kunnen er adequate interventies komen voor de hulpverlening en de opsporing van daders. Fier en het CKM voeren daarom projecten en onderzoeken uit om kennis te maken op te vullen en preventie, opsporing en zorg te verbeteren.

- **Seksuele uitbuiting van jongens - Gestart onderzoek Fier:** Samen met Koraal, Sterk Huis, Best Men en Lumens doet Fier onderzoek naar de achtergrond van jongensslachtoffers en hun behoeften. Op basis van deze informatie worden behandelmethode en zorgprogramma ontwikkeld. In het onderzoek komt ook de vraag aan bod waarom zo weinig jongensslachtoffers in beeld komen bij de hulpverlening. Verwachte oplevering: Q1 2022 en Q2
- **(Gedwongen) seks tegen betaling onder jongens in Nederland - Gestart onderzoek CKM:** Het CKM en het Expertisecentrum Mensenhandel & (jeugd)prostitutie van Lumens bundelen de krachten en voeren een onderzoek uit naar jongensslachtoffers van seksuele uitbuiting in Nederland. Verwachte opleverdatum: Q2 2020.
- **Onderzoek jongensslachtoffers op Chat met Fier - Gestart onderzoek CKM:** Het CKM participeert in een consortium, bestaande uit Fier, Sterk Huis, Lumens, Koraal en Pretty Women, dat onderzoek doet naar jongensslachtoffers inzake het voorkomen en behandelen van jongens/(jong)volwassen mannen die te maken hebben (gehad) met seksueel geweld en/of seksuele uitbuiting. Voor dit consortium wordt onderzoek gedaan naar jongensslachtoffers bij Chat met Fier met als doel het hulpaanbod beter op hun behoeften te laten aansluiten. Verwachte resultaten: Q4 2021.

3. Pro-ana

In mei 2019 heeft het CKM nadrukkelijk aandacht gevraagd, met de tussentijdse resultaten van het onderzoek, voor de risico's van de zogenaamde pro-ana coaches. De minister van Justitie heeft toegezegd zich persoonlijk in te zetten voor dit onrecht en er was een plenair debat gepland. Bij het aanbieden van het definitieve onderzoeksrapport in maart 2020 was er echter nog amper iets waargemaakt. Het CKM heeft toen de lobby-inspanningen geïntensiveerd. De Kamer heeft toen besloten dit onderwerp met spoed op de plenaire agenda te zetten. De kwestie moest echter geschrapt worden door de uitbraak van corona. Ondertussen zaten de onderzoekers van CKM niet stil; er is opnieuw een lokprofiel uitgezet. Anderhalf jaar na het eerste onderzoek waren een aantal van dezelfde coaches nog actief! Dit nieuws creëerde ophef in de Kamer en heeft uiteindelijk geleid tot enkele aangenomen moties. Het CKM is nu met het ministerie in gesprek over de uitvoering van deze moties.

- **Onderzoek naar Pro-ana coaches - Afgerond onderzoek CKM:** In maart publiceerde het CKM, in samenwerking met GGZ Rivierduinen Eetstoornissen Ursula haar onderzoeksrapport 'De Wereld van Pro-ana Coaches'. Uit het onderzoek kwam dat met name volwassen mannen (20 - 30 jaar) zich voordoen als afvalcoach en (minderjarige) meisjes met een eetstoornis 'helpen' om verder af te vallen, met het doel het verkrijgen van seksueel expliciet materiaal en/of seksueel misbruik. Aanbevelingen zijn gedaan op drie domeinen: preventie en bewustwording, opsporing en vervolging, en vervolgonderzoek. In juli kwam het CKM met een klein vervolgonderzoek. Beide onderzoeken werden breed opgepakt in de media.

4. Klanten

De aanpak van seksuele uitbuiting van minderjarigen heeft zich van oudsher gericht op de bescherming van slachtoffers

en op de opsporing en vervolging van mensenhandelaren. De vraagzijde is echter lange tijd buiten schot gebleven. En dat is opmerkelijk nu klanten een cruciale rol spelen en mensenhandel financieel lucratief maken. Voor het CKM was dit één van de redenen dat leidde tot zorgen over de Rutte-3 kabinetsplannen tegen mensenhandel. Positief is dat de Kamer onze zorgen deelde en met een motie het kabinet heeft opgeroepen om in de kabinetsaanpak mensenhandel 'klanten' een integraal onderdeel te maken. Inmiddels trekken we samen met het Ministerie Justitie en Veiligheid op om dit beleid nader vorm te geven. Een van onze vurige wensen betreft een wijziging van de nieuwe zedenwet. Dit lijkt de goede kant op te gaan, de staatssecretaris heeft aangegeven een dergelijke aanpassing te overwegen en heeft de Kamer, middels een aangenomen motie, verzocht het wetsvoorstel aan te passen. Daarnaast is het CKM begonnen met een eigen onderzoek waar strafdossiers van klanten die seks kopen van minderjarigen worden geanalyseerd. Op deze wijze hoopt het CKM een verdere bijdrage te leveren aan de aanpak van deze klanten.

- **Klanten die seks kopen van minderjarigen - Gestart onderzoek CKM:** Dit onderzoek richt zich op het aantal klanten dat tussen 2015 en 2019 vervolgd en veroordeeld is voor het kopen van seks van een minderjarige, en de straf die zij daarvoor hebben gekregen. Ook wordt er gekeken naar de achtergrond en werkwijze van klanten. Daarnaast is de opsporing en vervolging onderwerp van onderzoek. Verwachte oplevering: Q4 2021.

5. Opsporing

De opsporing van mensenhandel is nog altijd niet waar het moet zijn. Dit zorgt voor minder verdachten in mensenhandel, minder veroordelingen en mogelijk ook voor lagere straffen. Om deze reden heeft het CKM er nadrukkelijk voor gepleit dat de lancering van de genoemde kabinetsplannen ook gepaard zouden gaan met een kapitaalinjectie in de vorm

van extra middelen. Uiteindelijk werd deze breed uitgedragen roep beantwoord door de Kamer wat zorgde voor structureel meer budget (10 miljoen euro) voor de mensenhandelpolitie.

Mensenhandel werd, parallel aan bovenstaand proces, opgenomen als prioriteit in de Veiligheidsagenda. Hierdoor konden er concrete kwantitatieve doelstellingen worden gesteld aan het aantal OM-verdachten mensenhandel, hetgeen ook jaarlijkse gestaag zou toenemen. Echter werd al snel duidelijk dat de doelstellingen al het eerste jaar niet zouden worden gehaald en dat de ambitie om ze wel te behalen ook voor het volgende jaar zou worden losgelaten. In de Kamerbrieven stond zelfs expliciet aangegeven dat men de ambities wilde loslaten. Het CKM heeft, vanaf de eerste verontrustende signalen, erop aangedrongen dat de afgesproken ambities wel waargemaakt moeten worden. Door een aangenomen kamer motie geeft de staatssecretaris nu aan dat het ook haar inzet is om vast te houden aan de afspraken. Wordt vervolgd dus.

Naast dat er meer mensenhandelaren vervolgd kunnen worden, is het ook belangrijk dat er blijvend geïnvesteerd wordt in expertise. Daaraan draagt het CKM actief bij. Enerzijds door kennisontwikkeling over daders. Anderzijds door te werken aan het scheppen van goede voorwaarden voor het doen van aangiften. De aangiftebereidheid van minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting is laag. Belangrijke oorzaken daarvan kwamen aan het licht in het onderzoek naar aangiftebereidheid 'Aangifte doe je niet' van het CKM in 2018.

- **Daders van seksuele uitbuiting - Lopend onderzoek (start '19) CKM:** In opdracht van de Nationale Politie heeft het CKM onderzoek gedaan naar daders van binnenlandse seksuele uitbuiting. Voor het onderzoek zijn 25 opsporingsdossiers, van minderjarige slachtoffers van binnenlandse seksuele uitbuiting, geanalyseerd en zijn er

verschillende interviews en focusgroepen gehouden. Het onderzoek richtte zich op drie thema's: het daderprofiel, de modus operandi van daders en de netwerken waarin zij mogelijk opereren. De uitkomsten van het onderzoek helpen in de ontwikkeling van preventieve interventies, het opsporen en vervolgen van mensenhandelaren en klanten en het horen van slachtoffers. Verwachte oplevering: Q1 2021.

- **Proeftuin aangiftebereidheid - Lopend project (start '19) CKM:** Het CKM voert in opdracht van de politie, en in nauwe samenwerking met het OM, de proeftuin aangiftebereidheid uit. Het doel is om te experimenteren met een werkwijze die zich richt op het vergroten van contact tussen slachtoffers van mensenhandel en de politie, én het versterken van opsporingsonderzoeken. In 2020 zijn er, in samenwerking met diverse stakeholders uit de strafrecht-keten en de zorg, interventies ontwikkeld die beogen secundaire victimisatie (in het strafproces) te voorkomen en het gevoel van veiligheid bij slachtoffers te vergroten. De proeftuin is onlangs verlengd met anderhalf jaar. De eerste interventies starten volgens planning in Q1 2021.

6. Digitale innovatie

Een ander punt dat volgens het CKM ontbreekt in het kabinets-programma mensenhandel is dat er te weinig wordt gedaan aan innovatie. Dit terwijl deze innovatie broodnodig is, zowel in de opsporing als in de hulpverlening. Veel slachtoffers zijn vaak online actief en worden online benaderd door daders. Er wordt al jaren gewerkt aan innovatieve opsporingstechnieken zoals de webcrawler en de inzet van lokprofielen, maar deze zijn om verschillende redenen nog altijd niet operationeel. Het risico dreigt dat we op deze manier de digitale wedloop gaan verliezen van mensenhandelaren. De lobby van het CKM was er dan ook op gericht om de digitale aanpak van mensenhandel te versterken. Dit heeft er mede toe geleid dat de Kamer

inmiddels heeft aangedrongen op 1) een versnelde inzet van de webcrawler en lokprofielen 2) het opzetten van een online outreach programma waarbij slachtoffers proactief en online benaderd kunnen worden door hulpverleners.

Daarnaast wil het CKM een constructieve bijdrage hieraan leveren door innovatieve oplossingen te bedenken en uit te werken, die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de strijd tegen mensenhandel.

- **Digitale Veste - Lopend project (start '19) CKM:** Het CKM brengt experts uit het mensenhandelveld samen met toonaangevende ICT-partijen om te kijken hoe technologie een rol speelt binnen seksuele uitbuiting en hoe technologie kan worden ingezet om dit zichtbaar te maken of zelfs te voorkomen. De geplande bijeenkomsten in 2020 zijn uitgesteld tot 2021 door corona. Het CKM heeft echter niet stilgezeten en is in samenwerking met andere organisaties een aantal ideeën gaan uitwerken tot proof-of-concepts, zoals het Online Outreach Program en de Digitale Kluis.
- **Optimalisatie en dataverzameling Chat met Fier - Gestart project Fier en CKM:** Chat met Fier is natuurlijk geen nieuw project, maar is al jaren met bescheiden middelen en capaciteit succesvol in het leveren van professionele hulpverlening aan (anonieme) slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties, en meer specifiek ook op het terrein van misbruik en uitbuiting. De informatie en data die hieruit voortvloeien op het terrein van uitbuiting worden sinds vorig jaar in de samenwerking tussen Fier en het CKM effectief opgepakt. Deze samenwerking zorgt voor een kruisbestuiving die ertoe heeft geleid dat vorig jaar twee rapporten zijn uitgekomen 'Corona en de effecten' en 'Chatmetfier over mensenhandel'. Voor beide rapporten was veel media-aandacht en in de politiek zijn de aanbevelingen goed opgepakt. Het hoofdstuk Chat met Fier gaat

meer gedetailleerd in op deze vorm van online hulpverlening.

- **Online Outreach Programma - Gestart project CKM:** De bestaande hulpverlening is vooralsnog reactief; een slachtoffer moet zelf de stap zetten om hulp te zoeken. Een grote groep onzichtbare slachtoffers van seksueel geweld en uitbuiting wordt hierdoor niet bereikt. Met gerichte online zoektochten op basis van wetenschappelijk onderbouwde indicatoren kan deze groep worden benaderd. Het CKM werkt hier een pilot voor uit die in 2021 getest wordt. In samenwerking met het hoger onderwijs en ICT-partners wordt een beproefde methode van Seattle Against Slavery omgezet naar de Nederlandse situatie – en natuurlijk aangepast aan de strenge Europese privacywetgeving.
- **Digitale Kluis - Gestart project CKM:** Slachtoffers van seksuele uitbuiting die aangifte doen, wachten daar vaak jaren mee. Om allerlei redenen is bewijs voor de uitbuiting moeilijk te geven, jaren wachten helpt daar niet aan mee. Vaak is relevant bewijs gewist. Na overleg met een aantal officieren van justitie, rechercheurs en hulpverleners werkt het CKM aan een prototype van een digitale kluis waarin slachtoffers steekhoudend (digitaal) bewijs op een veilige plaats kunnen opslaan. Verwachte oplevering prototype: Q1 2021.
- **Voorbij de pixels; verkenning naar gedwongen webcams - Afgerond CKM:** Door de huidige coronamaatregelen, en het landelijk verbod op fysieke seksuele dienstverlening, is het aantal sekswerkers dat de overstap naar webcamseks heeft gemaakt in 2020 enorm toegenomen. Reden voor het CKM om een verkennend onderzoek uit te voeren naar de aard en omvang van de webcam-seksindustrie in Nederland, en de mogelijke verwevenheid met mensenhandel. Voor het onderzoek is een analyse ge-

maakt van vonnissen waarin een persoon is veroordeeld voor het dwingen van een ander tot het verrichten van seksuele handelingen voor de webcam. Daarnaast zijn er interviews verricht met politiemedewerkers die betrokken zijn bij de aanpak van mensenhandel. Het onderzoek heeft tot de nodige aandacht in de media geleid en de Kamer heeft om een reactie gevraagd van de staatssecretaris. Opgeleverd: Q1 2021.

7. Criminele uitbuiting

In het Verenigd Koninkrijk is er een specifieke aanpak voor minderjarigen die geronseld worden voor criminele activiteiten. Het CKM kreeg signalen dat ook in Nederland sprake was van dergelijke praktijken en vroeg zich daarom af of er sprake zou kunnen zijn van een toename van criminele uitbuiting onder Nederlandse minderjarigen. Tot nu toe werd criminele uitbuiting vrijwel alleen besproken in relatie tot gedwongen bedelarij en zakkenrollen binnen de Romagemeenschap. Het CKM heeft daarom in 2020 onderzoek laten doen onder Nederlandse scholen waarbij de volgende vraag centraal stond: speelt het thema criminele uitbuiting onder Nederlandse minderjarigen? Die vraag werd voor een groot deel positief beantwoord. Het CKM heeft als reactie hierop uitdrukkelijk de publiciteit opgezocht. Dit heeft onder meer geleid tot een reportage van NOS op 3 die inmiddels honderdduizenden keren is bekeken. Het CKM heeft binnen de lobby criminele uitbuiting succesvol gepleit voor een specifieke aanpak naar Brits model om deze relatief nieuwe vorm van mensenhandel in Nederland te bestrijden. Dit heeft onder meer geleid tot verschillende Kamermoties waarbij ook de samenwerking wordt gezocht met scholen.

- **Criminele uitbuiting op middelbare scholen - Afgerond onderzoek CKM:** In februari 2020 publiceerde het CKM een onderzoek naar de ervaring met criminele uitbuiting op Nederlandse middelbare scholen en mbo-in-

stellingen. Voor het onderzoek werden bijna 300 onderwijsinstellingen bevraagd. De resultaten lieten zien dat criminele uitbuiting van minderjarigen ook in Nederland een wijdverspreid fenomeen is. Het onderzoek geeft een belangrijk eerste inzicht in de omvang van criminele uitbuiting in Nederland en werd besproken met de Kamer en Task Force Aanpak Mensenhandel.

8. Verbeteren van de (toegang tot de) specialistische behandelprogramma's

Meisjes die (vermoedelijk) slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting leggen vaak een lang en moeilijk traject af, terwijl goede behandeling onontbeerlijk is om hun leven weer in eigen hand te krijgen. Deze slachtoffers – als ze al in beeld komen van zorginstanties – krijgen te maken met verschillende hulpverleners van verschillende instanties, bijvoorbeeld voor psychische hulp, woonbegeleiding of op school. De hulp voor deze meisjes komt echter vaak te laat, verschillende trajecten sluiten niet op elkaar aan of de hulp is onvoldoende. Wanneer meisjes niet de benodigde zorg krijgen, kan er een patroon ontstaan van wegllopen, doorverwijzingen en overplaatsingen, waardoor de meisjes steeds opnieuw faalervaringen opdoen. Daarnaast is het risico op revictimisatie groot wanneer de hulpverlening onvoldoende effect sorteert. Fier wil voor deze meisjes en jonge vrouwen de best mogelijke zorg bieden. Met onderzoek, projecten en pilots werkt Fier aan vernieuwing en verbetering van zorgprogramma's.

- **Trajectbenadering slachtoffers loverboys - Lopend onderzoek (start 2019) Fier:** Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met Praktikon, Sterk Huis, Hogeschool Leiden en Via Jeugd. Het is erop gericht om tot succesvolle hulpverleningstrajecten (inclusief onderwijs en maatschappelijke participatie) te komen voor slachtoffers van seksuele uitbuiting. Door het in kaart brengen van de levenslijn, inclusief het doorlopen zorgtraject, wordt ge-

tracht zicht te krijgen op succesfactoren en knelpunten in de zorgtrajecten en op school. In 2019-2020 is een behoefte-onderzoek gedaan onder (ex)cliënten, hun ouders en andere belangrijke naasten, en de betrokken hulpverleners. Met de uitkomsten van het onderzoek zijn vier pilots gestart in september 2020. De pilots hebben een looptijd van anderhalf jaar en zijn gekoppeld aan effectonderzoek. Fier doet een pilot over het verbeteren van integratie tussen zorg, onderwijs en maatschappelijke participatie. Er wordt onder andere met een toekomstplan gewerkt en aan preventie van schoolverzuim. Verwachte oplevering: Q1 2022.

- **Effectiviteit van zorgprogramma's voor slachtoffers van loverboys - Lopend project (start '19) Fier:** Samen met het Nederlands Jeugdinstituut doet Fier onderzoek naar de effectiviteit van zes zorgprogramma's voor slachtoffers van loverboys/mensenhandelaren, waaronder het landelijk erkende zorgprogramma van Fier: Asja. Slachtoffers vullen periodiek vragenlijsten in en er wordt bijgehouden welke behandelingen zij krijgen. Verwachte oplevering: Q1 2022.

9. Buitenlandse slachtoffers

Verschiedende groepen buitenlandse slachtoffers van seksuele uitbuiting verdienen meer aandacht. Zo is er een groeiende groep mogelijke slachtoffers van West-Afrikaanse (met name Nigeriaanse) afkomst, die onvoldoende bescherming krijgt. Er zijn nauwelijks vervolgingen en veroordelingen van mensenhandelaren. Maar het grootste probleem is dat slachtoffers geen aangifte durven te doen, en als ze al aangifte doen, vertellen ze geen gedetailleerd verhaal, waardoor er geen opsporing kan plaatsvinden. Als gevolg daarvan worden mogelijke slachtoffers versneld het land uitgezet zonder dat er gedegen onderzoek is gedaan. Wat zit er achter de massale toename van de instroom van deze specifieke

groep naar Nederland? En wat kan gedaan worden om deze mogelijke slachtoffers beter te beschermen? Het CKM voerde in 2020 verschillende onderzoeken uit om op deze vragen antwoorden te vinden. Ondertussen voerde het CKM lobby om politieke aandacht te vragen voor meer bescherming.

- **West-Afrikaanse Slachtoffers in kaart gebracht - Lopend project (start '20) CKM:** In een proof-of-concept verkent het CKM hoe in Nigeria veelgebruikte social media kunnen worden ingezet om mensenhandelstromen over Europa naar Nederland inzichtelijk te maken en of aan de hand van die informatie patronen kunnen worden ontdekt. Dit project levert veel inzichten over de potentie van Open Source Intelligence in de strijd tegen mensenhandel. Verwachte oplevering: Q2 2021.
- **Religie- en mensenhandel - Lopend onderzoek CKM:** het CKM wil meer kennis vergaren over de rol en betekenis van religie in de levens van West-Afrikaanse slachtoffers van mensenhandel. Hiervoor is in samenwerking met de Universiteit voor Humanistiek, het Afrika-Studiecentrum Leiden en het Leger des Heils, etnografisch onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van het onderzoek worden gebruikt in een trainingsmodule voor actoren, zoals hulpverlening en politie, die in hun functie te maken hebben met West-Afrikaanse slachtoffers. Verwachte oplevering: Q1 2021.
- **Mensenhandel en medisch onderzoek - Lopend onderzoek CKM:** Het beoordelen van het slachtofferschap mensenhandel in een verblijfsrechtelijke aanvraag is een complexe taak. Daarom zijn alle mogelijkheden die hieraan kunnen bijdragen van belang. Dit verkennend onderzoek geeft inzicht in de meerwaarde van medische rapportages ten aanzien van slachtoffers van mensenhandel in de verblijfsregeling mensenhandel. Er is een dossieronderzoek

uitgevoerd bij het Instituut voor Mensenrechten en Medisch onderzoek (iMMO) waarvan de resultaten zijn verwerkt in een artikel en geaccepteerd voor publicatie in Q1 2020.

DE AMBITIES VOOR 2021

In 2021 gaat het CKM onvermoeid door op de ingezette weg. 2021 is een verkiezingsjaar. Bovendien staat een wetswijziging rondom sekswork op stapel. Het CKM heeft de inzet om beide kansrijke lobbymomenten aan te grijpen om de bestrijding van mensenhandel te versterken.

Verschiedende onderzoeken worden afgerond en gepubliceerd in 2021. Aandacht vragen voor de uitkomsten van die onderzoeken en de aanbevelingen, zijn belangrijke activiteiten van het CKM. Verder zal gewerkt worden aan de diverse onderzoeken en projecten die nog lopen en zullen er ongetwijfeld weer nieuwe onderzoeken worden opgestart.

In 2021 gaat ook speciale aandacht uit naar criminele uitbuiting van minderjarigen. Er starten verschillende onderzoeken om kennisvelden op te vullen:

- Criminele uitbuiting in Rotterdam
- Haalbaarheidsonderzoek hulplijn gedwongen criminaliteit
- Landelijk onderzoek criminele uitbuiting

Met deze onderzoeken wil het CKM meer te weten komen over de daders en slachtoffers van criminele uitbuiting. De onderzoeken vormen een belangrijke stap in het verkrijgen van meer en beter inzicht in de aanpak van criminele uitbuiting in Nederland. Ook leveren de onderzoeken belangrijke inzichten voor de hulpverlening aan slachtoffers. Omdat criminele uitbuiting nog een relatief nieuw fenomeen is in ons land, worden slachtoffers niet altijd herkend en worden zij soms eerder gezien als dader en crimineel dan als slachtoffer. Het is daarom belangrijk om hier beter inzicht in te krijgen.

METEN IS WETEN: DE ONDERZOEKSGROEP VAN FIER

Geweld dat plaatsvindt in een afhankelijkheidsrelatie kent verschillende vormen, zoals kindermishandeling, huiselijk geweld, seksueel geweld, eengerelateerd geweld, loverboy-problematiek, conflictscheidingen, ouderenmishandeling en radicalisering/extremisme. In Nederland komen deze vormen van geweld op grote schaal voor. Een aantal voorbeelden: geschat wordt dat 26 tot 37 op de 1.000 kinderen te maken krijgen met kindermishandeling (Nationale Prevalentiestudie, 2017). Jaarlijks worden tussen de 5.000 en 7.500 personen in Nederland slachtoffer van mensenhandel, voornamelijk in de seksindustrie. Bijna de helft van alle slachtoffers van seksuele uitbuiting is minderjarig (NRM, 2019). In 2016 kwamen in totaal 2344 zaken binnen bij de lokale politie met betrekking tot eengerelateerd geweld (LEC EGG, 2018). Slechts een deel van de slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties meldt zich bij politie of hulporganisaties.

De missie van Fier is om deze vormen van geweld te voorkomen, te stoppen en hulp te bieden bij de gevolgen ervan. Om dit goed te (blijven) doen is inzicht in en kennis over vraagstukken omtrent geweld in afhankelijkheidsrelaties nodig.

DOEL

De onderzoeksgroep draagt bij aan de expertisefunctie van Fier door kennis te verzamelen, te ontwikkelen en te delen. De onderzoeksgroep tracht een brug te slaan tussen praktijk en onderzoek. Het uiteindelijke doel is om de beste zorg aan slachtoffers, daders en getuigen mogelijk te maken. Onze praktijkspecialisten hebben jarenlange ervaring met het werken op deze verschillende gebieden. Daarmee is kennis opgebouwd over verschillende doelgroepen en diverse sociale, maatschappelijke en psychi(atri)sche problematiek. Hoe halen we deze kennis op en bundelen we deze om uiteindelijk geïntegreerd te kunnen worden in de werkwijze van de organisatie? Hoe delen we deze informatie buiten Fier?

Daarnaast bestaat de noodzaak om zorgprogramma's, methodieken en behandelingen continu te blijven evalueren en eventueel door te ontwikkelen. Onder andere vanuit knelpunten die zich in de zorg voordoen, ook buiten Fier. Slachtoffers komen bijvoorbeeld vaak te laat in beeld, het is de vraag of de hulp die ze krijgen duurzaam is (ook langetermijneffecten heeft) en hoe patronen van slachtofferschap voorkomen kunnen worden (revictimisatie, maar ook over generaties heen).

Cruciaal is om daarbij te kijken naar de maatschappelijke context. Geweld vindt plaats in de privésfeer maar is geen individuele kwestie. Welke rol speelt de inrichting van onze samenleving bij het in stand houden van de verschillende vormen van geweld? Fier is nodig om slachtoffers, daders en getuigen van geweld op te vangen en te behandelen. Maar wat is in de maatschappij nodig (van het rijk, van gemeenten, van religieuze gemeenschappen, van bureaus) om geweld in afhankelijkheidsrelaties zoals seksuele uitbuiting, huiselijk geweld of eengerelateerd geweld uit te bannen?

WAT DOET DE ONDERZOEKSGROEP OM DIT DOEL TE BEREIKEN?

De onderzoeksgroep schrijft onderzoeksplannen op de vraagstukken die zich in de praktijk voordoen. Deze plannen worden ingediend bij subsidieverstrekkers zoals ZonMw, ministeries of fondsen.

De onderzoeksgroep voert de projecten niet alleen uit. We doen dit met professionals binnen en buiten Fier. We zoeken, waar mogelijk, samenwerking met instellingen die zorg bieden aan een vergelijkbare doelgroep. Dit biedt de mogelijkheid om van elkaar te leren, tot representatieve resultaten te komen en opbrengsten breed te delen. Binnen de organisatie werken we met de praktijkspecialisten van Fier, zoals teamleiders en hulpverleners. Omdat de onderzoeksgroep zich bevindt bin-

nen het breed georiënteerde expertise- en behandelcentrum Fier, heeft het een unieke positie bij het verrichten van onderzoek ten opzichte van academische onderzoeksgroepen en andere praktijkcentra. We hechten zowel belang aan gedegen onderzoeksmethodologie als toepasbaarheid van resultaten. Door een nauwe samenwerking tussen onderzoek en praktijk wordt een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en verspreiding van expertise op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. De onderzoeksgroep werkt nauw samen met het CKM. Een aantal van de onderzoeken van de onderzoeksgroep zijn dan ook terug te vinden in het hoofdstuk over het CKM. Het gaat om de onderzoeken Trajectbenadering slachtoffers seksuele uitbuiting, Effectiviteit zorgprogramma's voor slachtoffers van loverboys en Seksuele uitbuiting van jongens.

IMPACT IN 2020

Onze onderzoeken in 2020 betroffen de volgende onderwerpen:

1. Geweld en trauma
2. Ontwikkeling
3. Participatie en onderwijs

1. Geweld en trauma

Zoals bekend uit onderzoek, kan het meemaken van (structureel) geweld, mishandeling en verwaarlozing leiden tot complexe traumagerelateerde problematiek. De negatieve gevolgen van het meemaken van geweld, misbruik of mishandeling worden mede bepaald door de ernst en duur van het geweld, de leeftijd waarop het geweld plaatsvindt en het ervaren van steun uit de omgeving. Mishandeling, misbruik of verwaarlozing vindt vaak plaats in de vertrouwde (thuis)omgeving en dus in een afhankelijkheidsrelatie.

- **Voorkomen van vroegkinderlijke traumatisering (VVT):** Project gericht op het voorkomen van problematiek bij de allerkleinsten in kwetsbare gezinnen.

Impact: Binnen het project zijn de afgelopen jaren diverse inzichten opgedaan vanuit onderzoek (interviews), methodiekontwikkeling en lobby. Op basis van deze inzichten worden praktische tools ontwikkeld voor professionals en wordt een eindpublicatie geschreven, met als overkoepelende doelstellingen: 1) aanjagen dat ouders en jonge kinderen uit de onzichtbaarheid worden gehaald, dat we ze echt gaan 'zien' in de breedste zin van het woord, 2) dilemma's beschrijven vanuit de huidige zorgstructuur die maken dat de doelgroep niet goed of niet op tijd zichtbaar wordt.

- **Multidisciplinaire aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld (MDA++):** Dossieronderzoek naar de MDA++ werkwijze in samenwerking met het Regiecentrum Bescherming en Veiligheid, met als hoofdvraag: draagt de wijze waarop invulling wordt gegeven aan regievoering, rol- en taakverdeling en afstemming binnen het MDA++ bij aan geweldsafname en toename van veiligheid? Aanvullend worden interviews gehouden met ouders, kinderen en professionals om hun perspectief op de werkwijze van het MDA++ in kaart te brengen.

Impact: Meer zicht krijgen op wat werkt in de samenwerking van verschillende partijen uit de zorg- en justitieketen in het bereiken van veiligheid in gezinnen. Het middels een training breed beschikbaar stellen van de werkwijze.

- **Doorbreken intergenerationele overdracht van geweld (Verwey-Jonker):** Met behulp van vragenlijsten worden de effecten van de zorg binnen de LTA voorzieningen bekeken: is er bij deze doelgroep een toename van emotionele veiligheid en een afname van trauma te zien? Dit onderzoek is een uitbreiding van het onderzoek dat het Verwey-Jonker Instituut uitvoert naar de effecten van de aanpak huiselijk geweld binnen gezinnen. Centraal staat hoe de intergenerationele overdracht van geweld voor-

komen en doorbroken kan worden. Met andere woorden: hoe te voorkomen dat deze kinderen zelf mogelijk daders worden of dat zij opnieuw slachtoffer worden van geweld in intieme relaties?

Impact: In kaart brengen wat residentiële plaatsing en behandeling doet voor de meisjes en hun ouders op het gebied van trauma, klachten, kwaliteit van leven en gezinsfunctioneren.

2. Ontwikkeling: Het meemaken van geweld en trauma kan stagnaties of achterstanden met zich meebrengen in de cognitieve, sociaal- emotionele en persoonlijkheidsontwikkeling. Daardoor kan er sprake zijn van een disharmonische ontwikkeling.

- **Effectiviteit van zorgprogramma's voor slachtoffers van seksuele uitbuiting:** Dit onderzoek staat beschreven in het hoofdstuk van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel.
- **Seksuele uitbuiting van jongens:** Dit onderzoek staat beschreven in het hoofdstuk van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel.
- **High Intensive Care, High Safety & Intensive Education (HIC-HS-IE):** Project gericht op de doorontwikkeling van de HIC-HS-IE aanpak voor jongeren in residentiële setting opdat een beschermend en positief alternatief kan worden geboden voor doorplaatsen naar de gesloten jeugdzorg. Het project bestaat uit verschillende activiteiten:
 - » Onderzoek naar meiden die vanuit Fier gesloten zijn geplaatst: wat waren de redenen om cliënten gesloten te plaatsen en (hoe) had dit voorkomen kunnen worden?
 - » Bijeenkomsten van Commissie Stop de Carroussel:

meiden die risico lopen om (gesloten) doorgeplaatst te worden, worden in de interne commissie van experts besproken. Wat is er nodig om het meisje bij Fier te houden?

- » Bijeenkomsten met medewerkers en meedenkers: professionals vanuit de politiek, wetenschap, justitie, gemeente denken mee over 'out-of-the-box' oplossingsrichtingen en de haalbaarheid hiervan m.b.t. het stoppen van (gesloten) doorplaatsingen.

Impact: Doorontwikkeling van de HIC-HS-IE aanpak en daarmee (gesloten) doorplaatsingen voorkomen.

- **Onderzoek leef-, leer-, en werkklimaat:** Onderzoek naar het leef- en leerklimaat van cliënten die residentiële behandeling krijgen bij Fier en het werkklimaat onder medewerkers.

Impact: Leef-, leer- en werkklimaat binnen Fier verbeteren.

3. Participatie en onderwijs

Achterstanden in de cognitieve, sociaal-emotionele en persoonlijkheidsontwikkeling, die zijn opgedaan door het meemaken van geweld of trauma, staan niet op zichzelf. Ze vallen vaak samen met problemen op een of meerdere levensgebieden. Zo kan het door ontwikkelingsachterstanden bijvoorbeeld moeilijker zijn voor mensen om vriendschap-pen/relaties aan te gaan en te behouden, kan het leiden tot moeilijkheden op school (falen, schooluitval) of op het werk en kan het lastiger zijn de financiën op orde te houden, waar-door eventuele schulden kunnen ontstaan.

- **Onderzoek: Trajectbenadering slachtoffers seksuele uitbuiting.** Dit onderzoek staat beschreven in het hoofdstuk van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel.

LANDELIJK STEUNPUNT EXTREMISME (LSE)

Sinds 2015 draagt het LSE bij aan de veiligheid en leefbaarheid in Nederland door het bieden van specialistische hulp aan burgers en professionals op het gebied van radicalisering en extremisme. Het LSE geeft advies, duiding van risico's, en aangrijpingspunten voor begeleiding van personen die betrokken zijn bij extremistische netwerken. Daarnaast richten we ons op kennisopbouw en kennisdeling. De opgedane ervaring uit de praktijk en de kennis vanuit wetenschappelijk onderzoek wordt gebundeld, beschikbaar gesteld en uitgeleerd. Het LSE vervult hiermee een publieke taak, met als hoofdopdrachtgever de Nationaal Coördinator Terrorisme-bestrijding en Veiligheid (NCTV).

Wij begeven ons op het snijvlak van veiligheid en zorg. Ons verhaal gaat over een veilige samenleving én het gaat over mensen. Het gaat over contact maken en houden, onbevooroordeeld. Vanuit een professionele houding en met kennis van zaken. Betrokken bij onze cliënten en bevlogen in ons werk. Daarbij zijn mensenrechten, de kaders van de Nederlandse wet en de nationale veiligheid leidend. We baseren ons op de laatste wetenschappelijke inzichten en diepgaande kennis over radicaliseringsprocessen.

DOEL VAN HET LSE

We dragen bij aan de preventie van (verdere) radicalisering en verhogen de weerbaarheid van personen die gevoelig zijn voor beïnvloeding uit radicale netwerken. De opgedane kennis en ervaringen integreren we in onze methodiek. We werken methodisch, maar tegelijkertijd gaat het altijd om maatwerk: we kijken bij iedereen die we begeleiden naar de verschillende leefgebieden en stellen samen met de cliënt een plan van aanpak op. Deze aanpak wordt voortdurend besproken in ons multidisciplinaire team dat bestaat uit hulpverleners, psychologen, religiewetenschappers en geestelijk verzorgers.

We helpen professionals om signalen te interpreteren en deze in de juiste context te plaatsen. Hiermee ontstaat een beter begrip van het verschil tussen vreemd en gevaarlijk gedrag. We bieden begeleiding, hulpverlening en advisering bij alle vormen van extremisme en werken daarbij altijd samen met de lokale professionals. We geven advies op maat, trainingen, verrichten onderzoeken en organiseren seminars. Het doel hiervan is het versterken van de handelingsbekwaamheid en verdiepen van het kennisniveau bij elke professional waarvoor dit relevant is.

Vanzelfsprekend staat in ons werk de veiligheid in Nederland centraal, maar ook de veiligheid van onze medewerkers. De casuïstiek is ingewikkeld, maar door onze jarenlange ervaring en ons brede netwerk weten we door te dringen tot de betrokken persoon en de onderliggende problematiek. We werken vanuit een unieke combinatie van uitvoering, onderzoek en kennisopbouw en -borging. Op die manier dragen we bij aan een veilige en leefbare samenleving.

WAT DOET HET LSE OM DIT DOEL TE BEREIKEN?

Het LSE bestaat uit drie onderdelen:

- Consultaties en trajectadvisering voor burgers en professionals
- Trajectbegeleiding van personen betrokken bij extremisme en hun familieleden
- Kennis en expertise opbouwen en delen

Daarnaast is het LSE actief in verschillende samenwerkingsprojecten:

- Het LSE werkt samen met de ministeries van SZW en VWS, het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalise-

ring, het Nederlands Jeugd Instituut, de Stichting School en Veiligheid, het Platform Jeugd preventie van Extremisme en Polarisatie en de Expertise-unit Sociale Stabiliteit. Internationaal participeert het LSE in het Radicalisation Awareness Network van de Europese Unie.

- Onderdeel van het LSE is het Landelijk Interventieteam Vreemdelingenketen (LIV), in samenwerking met het COA en de IND. Dit team verricht duidingen in de asielketen.
- Experts van het LSE nemen deel aan het Landelijk Advies-team minderjarige Terugkeerders (LAT), samen met Raad voor de Kinderbescherming, Arq en Centrum '45.
- LIV en LAT hebben een gezamenlijke expertpool van psychologen, psychiaters, orthopedagogen en duidings-experts. De coördinatie daarvan wordt gedaan door het LSE.

WAT WAS DE IMPACT VAN HET LSE IN 2020?

Consultaties

Consultaties zijn vragen om hulp of advies door iemand in de omgeving van een persoon waarover zorgen zijn op het gebied van mogelijke radicalisering.

De aard van de consultaties loopt sterk uiteen. Soms leidt een consultatie tot een intake voor een traject. Andere keren zijn er diverse gesprekken met de aanvrager van een consultatie waarbij de aanvrager bijvoorbeeld:

- advies krijgt over nog uit te zoeken punten om een goed beeld van de situatie te krijgen
- advies krijgt over de te benaderen partijen in een casus
- advies krijgt over de wijze van benadering van een radicaliserend/geradicaliseerd persoon of zijn/haar familie en/of op welke manier ondersteuning kan worden georganiseerd.

Uitgangspunten bij consultatievragen zijn dat deze binnen maximaal twee contactmomenten beantwoord kunnen wor-

den en dat het niet mogelijk of wenselijk is dat er persoonlijk contact is met de familie of betrokkene. In het geval er meer dan twee contactmomenten nodig zijn dan spreken we van trajectadvies. Via de frontoffice zijn er in 2020 53 consultaties gevraagd en gegeven.

Trajectadvisering

Wanneer bij een consultatie blijkt dat er meervoudig advies en begeleiding van een professional vanuit het LSE nodig is, dan valt dit onder trajectadvies. Daarnaast kan na een intake bij Forsa (zie volgende kopje) besloten worden om niet door te gaan met Forsa-begeleiding, maar om trajectadvies aan te bieden. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer er geen zorgen meer zijn over betrokkenheid bij een extremistisch netwerk, maar de persoon in kwestie nog wel kwetsbaar en zoekend is.

In trajectadvies worden professionals, veelal werkzaam bij ketenpartners, geadviseerd en gecoacht in de begeleiding/aanpak van een individu waarover zorgen zijn. Deze professionals staan vaak in direct contact met het individu en/of diens familie. De professionals kunnen, voorafgaand en na afloop van die contacten, overleggen met de trajectadviseur van het LSE, bespreken wat de beste volgende stap is en waar aandacht aan dient te worden gegeven.

In 2020 liepen er **23** trajectadviezen.

Trajectbegeleiding

- **Forsa:** Forsa vindt plaats vanuit een vrijwillig kader en is gericht op het stimuleren van intrinsieke motivatie tot het verlaten van het gewelddadig extremisme. Belangrijke onderdelen binnen de methodiek zijn het versterken van persoonlijke stabiliteit en beschermende factoren, zoals de binding met en participatie in de maatschappij. Daarnaast is er aandacht voor kritische gespreksvoering over ideologie of extremistische netwerken. In de trajectbege-

leiding wordt gekeken naar hoe het referentiekader van de deelnemer zich verhoudt tot wat toelaatbaar is binnen de Nederlandse rechtstaat. Vervolgens worden daar gesprekken over gevoerd vanuit een gelijkwaardig perspectief/ evenmenselijkheid en ondersteunen we in het creëren van beschermende factoren voor veiligheid en duurzame ontwikkeling van het individu.

In 2020 liepen er in totaal **18** Forsa begeleidingstrajecten.

- **Familieondersteuning (FO):** Het LSE biedt systemische begeleiding en advies aan families met zorgen en problemen rondom radicalisering van een familielid. De families die we ondersteunen hebben bijvoorbeeld zorgen over de extreme ideologie van een familielid, een familielid dat in een strijdgebied is (geweest) of een familielid dat verdacht wordt van terrorisme. Vanaf 2019 heeft het LSE ervoor gekozen om in sommige gevallen ook kortdurende ondersteuningstrajecten in te zetten voor families met een meer preventief karakter.

In 2020 liepen **38** FO-trajecten (systemisch en kortdurend).

Kennis & expertise

Sinds 2019 is het LSE, in opdracht van de NCTV, een kennisfunctie gaan vormgeven die gericht is op de opbouw en deling van kennis over het omgaan met personen die betrokken zijn bij extremisme. Het LSE heeft de unieke positie dat het de uitvoering (casuïstiek) rechtstreeks kan verbinden aan wetenschappelijke onderzoeken, trainingen en andere vormen van kennisoverdracht. Enerzijds dragen de onderzoeken die het LSE verricht bij aan methodische behandeling en begeleiding van cliënten, alsmede aan professionele en beleidsmatige ontwikkeling. Anderzijds worden onderzoeken en kennisoverdracht gevoed door systematische registratie van data uit de casussen. Middels deze kennisleermischaat worden praktische

ervaring en wetenschappelijke inzichten voortdurend gebundeld, beschikbaar gesteld en uitgeleerd.

In 2020 is het trainingsaanbod van het LSE doorontwikkeld. Momenteel biedt het LSE de volgende trainingen aan voor professionals:

- Masterclass Basishouding & Gespreksvoering
- Begrip van Radicaliseringsprocessen en Interventies in de praktijk (verdiepend)
- Begeleidende Casusbespreking (specialistisch)
- Intervisie (specialistisch)
- Richtlijnen en Handvatten in Duiding en Analyse (specialistisch)
- Religie, ideologie, geweld en extremisme (specialistisch)

Naast trainingen heeft het LSE ook voor deskundigheidsbevordering gezorgd door kennisuitwisselingssessies, het geven van interviews, presentaties en workshops.

In 2020 hebben er **93** kennisoverdrachten plaatsgevonden.

AMBITIES 2021

Voor 2021 zet het LSE in op het verder ontwikkelen van de kennis en expertisefunctie. En natuurlijk blijven we gaan voor kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening. We bouwen verder aan een solide multidisciplinair team en investeren in de bestaande samenwerkingsverbanden. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden voor nieuwe (internationale) samenwerkingsverbanden.

LEREN EN MEEDOEN: EDUCATIE & PARTICIPATIE

De doelgroep van Fier staat op achterstand als het gaat over onderwijs, werk, maatschappelijke participatie. En fors ook. Cliënten hebben vaak geen werk, gaten in hun onderwijs-traject, geen diploma's, financiële problemen, een beperkt steunend sociaal netwerk, een negatief zelfbeeld en ernstige psychische problemen als gevolg van hun geweldservaringen, vaak al vroeg in hun jeugd.

DOEL

Bij Fier zetten we alles op alles om deze beschadigde levens te herstellen. Dat kan alleen als we aan de slag gaan op alle levens-terreinen. De problemen zijn vaak zo complex, dat het weinig zin heeft om één probleem aan te pakken en de rest te laten zitten. We zetten daarom in op én én én: we werken niet alleen aan problemen en trauma's, maar ook aan scholing, een gezonde leefstijl, sporten, stages lopen, met projecten aan de slag en werkervaring opdoen. Een normaal leven opbouwen, gezonde relaties aangaan, een community om je heen creëren waarvan steun uitgaat. Wij bereiken dit met de unieke integrale en holistische aanpak van Fier. Alles gericht op een betere toekomst. Bij Fier geloven wij: de toekomst is voor iedereen.

WAT DOEN WE OM HET DOEL TE BEREIKEN?

Vanuit de holistische visie zet Fier in op:

- High Safety
- High Intensive Care
- High Education/Participation

Deze samenwerking wordt onderbouwd door de kernvragen van Jim van Os*: Wie ben je? Wat is er met je gebeurd? Wat is je

kwetsbaarheid en weerbaarheid? Waar wil je naar toe? Wat heb je nodig? Deze kernvragen vragen samenwerken als specialisme, om werkelijk aan te kunnen sluiten op wie de cliënt en zijn/haar omgeving is, om te leren en om te kunnen participeren. Leren en meedoen (= onderwijs en participatie) zijn aan elkaar gekoppeld en versterken elkaar:

- We streven naar excellent onderwijs met, zodra het kan, een soepele doorstroming naar regulier vervolgonderwijs. We gaan met elke leerling of student voor een zo hoog mogelijke opleiding en diploma of certificaat.
- De mogelijkheden van de afdeling Leren en Meedoen helpen het 'leren' te verbeteren, bijvoorbeeld in projecten met kunst, persoonlijke (talent)ontwikkeling en huiswerkbegeleiding. De projecten dienen tevens als interne en externe praktijkmogelijkheden voor het onderwijs, bijvoorbeeld in onze sociale ondernemingen Blooming Bakery en L.A.P. Atelier.

Onderwijs 2019/2020

Onderwijs versterkt het toekomstperspectief en heeft daardoor een sterk effect op de behandeling. De jongeren van Fier gaan daarom vanaf dag één of zo snel mogelijk naar school. Waar het regulier kan gaan zij regulier naar school. Waar veiligheid (nog) niet gewaarborgd kan worden, gaan ze naar de interne Fierschool. Deze biedt voortgezet onderwijs en mbo op alle niveaus.

Voortgezet onderwijs

Voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs geldt dat de informatie van de school van herkomst wordt gebruikt om ervoor te zorgen dat zij gedurende hun verblijf bij Fier een doorgaande leerontwikkeling kunnen doormaken. In sommige gevallen, vooral wanneer de betreffende leerling lang niet naar school is geweest, betekent dit dat er eerst een goede beginsituatie moet worden vastgesteld, via een CITO of IQ-test, om een goede aansluiting te kunnen vinden.

* Van Os (2017). De DSM voorbij!! Persoonlijke diagnostiek in een vernieuwde GGZ. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Voortgezet onderwijs Leeuwarden

- Dit wordt intern in de Fierschool verzorgd door RENN4 in samenwerking met het Instituut voor Individuele Ontwikkeling (IVIO). RENN4 biedt onderwijs in alle vmbo-richtingen en de eerste klas havo en vwo. Havo en vwo vanaf de tweede klas worden online verzorgd door IVIO. Docenten van RENN4 begeleiden de leerlingen die online onderwijs volgen bij hun planning en voortgang.
- Jongeren uit klas 3 en 4 vmbo-basis en vmbo-kader volgen praktijklessen bij OSG Piter Jelles (regulier onderwijs). In afstemming met de Inspectie Onderwijs wordt voor hen een pakket op maat samengesteld waarmee de leerlingen kunnen aantonen dat ze onderdelen van het examenprogramma hebben. Hierdoor kunnen ze bij terugkeer naar het reguliere voortgezet onderwijs laten zien dat ze deze vakken hebben afgesloten en doorgaan voor het behalen van een volledig vmbo-diploma.
- Als een jongere praktijkonderwijs volgt, stert RENN4 af met OSG Piter Jelles en wordt een traject op maat samengesteld.

Voortgezet onderwijs Rotterdam

Bij Fier in Rotterdam kennen we een zelfde samenwerking tussen het voortgezet onderwijs en IVIO. Het Passer College Rotterdam biedt onderwijs in alle vmbo-richtingen en de eerste klas havo en vwo. Havo en vwo vanaf de tweede klas worden verzorgd door IVIO. Fier in Rotterdam heeft geen interne onderwijslocatie, de meiden gaan onder begeleiding van een mentor naar een locatie van het Passer College.

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo) Leeuwarden

- Alle mbo-niveaus worden bij de interne Fierschool in Leeuwarden aangeboden door het Friesland College.
- Het Friesland College biedt praktijkgestuurd onderwijs vanuit de visie dat de praktijk de mogelijkheden en motivatie tot leren biedt. Dit betekent dat studenten vanuit, een voor hen aansprekende praktijk, gemotiveerd wor-

den om het 'goed' te doen en te ontdekken welke kennis en vaardigheden nodig zijn om het nog beter te doen. Een leerproces waarbij samenwerkend leren in interessante praktijkomgevingen centraal staat.

- Fier is een officieel leerbedrijf en beschikt tevens over twee sociale ondernemingen, Blooming Bakery en L.A.P. Atelier. Hierdoor kunnen de jongeren een aantal praktijkgerelateerde vakken binnen Fier behalen. Daarnaast zijn er mogelijkheden om bij externe bedrijven ervaring op te doen.

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo) Rotterdam

Wanneer een jongere die is opgenomen in Rotterdam mbo doet, dan worden er afspraken gemaakt met de school van herkomst of met een reguliere mbo-school. Wanneer de jongere om veiligheidsredenen niet regulier naar school kan wordt een pakket op maat samengesteld dat intern gevolgd kan worden.

Hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo)

Jongeren van Fier die hbo of wetenschappelijk onderwijs volgen, maken afspraken met hun school van herkomst en werken zelfstandig aan hun studie, al dan niet gecombineerd met een andere dagbesteding.

IMPACT

Cijfers Fierschool - schooljaar 2019/2020

1. Mbo Fierschool (Friesland College)

- **Aantal begeleide leerlingen:** in schooljaar 2019/2020 hebben **66 studenten** onderwijs gevolgd bij de mbo Fierschool.
- **Niveau instroom:**
 - » **33 studenten (50%)** kwamen binnen op de mbo Fierschool zonder diploma. In het algemeen geldt dat

we binnen deze groep veel leerlingen zien met een verbroken schoolcarrière, vanuit speciaal onderwijs of vanuit de internationale schakelklas. Voorbeelden: van in ieder geval één student is bekend dat zij meerdere jaren geen onderwijs heeft gevolgd voordat zij naar Fier kwam. Een andere leerling is op haar zestiende door de rechter vrijgesteld van de leerplicht. Een derde leerling heeft drie keer de derde klas gevolgd. Een andere leerling heeft in vier jaar tijd op drie verschillende scholen gezeten.

- » **4 studenten (6,1%)** hadden een diploma vmbo basis beroepsgerichte leerweg.
- » **6 studenten (9,1%)** hadden een diploma vmbo kaderberoepsgerichte leerweg.
- » **3 studenten (4,5%)** hadden een diploma vmbo gemengde leerweg.
- » **6 studenten (9,1%)** hadden een opleiding vmbo theoretische leerweg afgerond.
- » **2 studenten (3%)** hadden een overgangsbewijs van 3 vwo of 3 havo.
- » **7 studenten (10,6%)** hadden een diploma mbo entree.
- » **4 studenten (6,1%)** hadden een diploma mbo 2.
- » **1 student (1,5%)** had mbo 4 afgerond.
- » **5 studenten (7,6%)** hadden bij binnenkomst al een startkwalificatie (niveau mbo 2 of hoger).
- **Niveau uitstroom:**
 - » In schooljaar 2019/2020 zijn er **54 studenten** uitgestroomd.
 - » **16 studenten** zijn uitgestroomd op niveau mbo 1, 9 op mbo 2, 5 op mbo 3 en 10 op mbo 4.
 - » **1 student** was contractstudent en volgde voorbereiding op instroom naar het hbo.
 - » **13 studenten** zijn na de intake bij Fier toch andere trajecten gaan volgen, tegen het professionele advies in weggegaan, hebben het onderwijs tijdelijke beëindigd, of zijn gesloten geplaatst.

- **Diploma's en certificaten:**

- » **4 studenten** hebben een diploma niveau 1 behaald, **1 student** heeft een diploma niveau 4 behaald en verder gestudeerd. Verder hebben **2 leerlingen** hun diploma behaald kort na uitstroom bij Fier (een leerling op niveau 1 en een leerling op havo niveau via vavo).
- » Verder zijn er **17 keuzedelen afgerond** door **14 studenten**.
- » In juli 2020 zijn er **2 mbo-verklaringen uitgereikt**. De mbo-verklaring is waardevol voor studenten die halverwege hun opleiding verhuizen en al wel onderwijs-onderdelen hebben afgerond in hun periode bij Fier. Zodoende kunnen de afgeronde onderdelen geborgd worden.
- **Praktijkervaring: alle uitgestroomde studenten** hebben praktijkervaring opgedaan: een merendeel van hen bij de interne leerbedrijven Blooming Bakery of het L.A.P. Atelier of bij interne afdelingen zoals financiën, facilitair en communicatie. 9 studenten hebben zowel intern als extern stage gelopen. 2 studenten volgden enkel een externe stage. Externe stages werden bijvoorbeeld gedaan bij Bristol, een uitzendbureau, Bakker Bart, de thuiszorg en Paris2Day.
- **Voortijdig vertrek: 9 studenten** zijn voortijdig vertrokken tegen het advies van Fier in. Met een aantal van hen was gedurende kortere of langere tijd geen contact, wat het moeilijk maakt het onderwijstraject goed uit te zetten. Met 2 van hen is het traject naar vervolgonderwijs uiteindelijk geslaagd. 3 studenten zijn gestopt met leren en gaan werken. Met de anderen is geen contact meer tot stand gekomen.

2. RENN4

- **Aantal begeleide leerlingen:** in schooljaar 2019/2020 hebben **63 leerlingen** deelgenomen aan het onderwijs door RENN4.
- **Niveau instroom:**
 - » Uiteenlopend van basisonderwijs groep 8 tot 6 vwo.
 - » Het overgrote deel, 47 van de 63, oftewel 75% van de leerlingen, is afkomstig uit het vmbo.
 - » 30 van de 63 leerlingen zijn ingestroomd vanuit vmbo niveau basis of kaderberoepsgerichte leerweg.
- **Niveau uitstroom:**
 - » Er zijn **63 leerlingen** uitgestroomd.
 - » **2 leerlingen** gingen naar het praktijkonderwijs.
 - » **1 leerling** ging naar de internationale schakelklas (isk).
 - » **5 leerlingen** gingen naar voortgezet speciaal onderwijs.
 - » **28 leerlingen** gingen naar het vmbo.
 - » **18 leerlingen** stapten over naar het mbo.
 - » **3 leerlingen** gingen naar de havo.
 - » **5 leerlingen** gingen naar het vwo.
 - » **1 leerling** ging verder op universitair niveau.
- **Diploma's en certificaten:**
 - » **6 leerlingen** hebben afgelopen schooljaar een diploma behaald, al dan niet in samenwerking met hun school van herkomst. Eén voor vmbo kader, 2 voor vmbo theoretisch, 1 leerling is geslaagd met een havo 5 diploma en 2 leerlingen zijn geslaagd voor het vwo.
 - » **1 leerling** heeft certificaten behaald van het Piter Jelles, waardoor ze kon instromen op een mbo opleiding. 3 andere leerlingen hebben ook certificaten behaald.

3. Rotterdam

- In schooljaar 2019/2020 volgde **27%** van de meiden van behandelgroep **Asja** in Rotterdam onderwijs via het Passer College. Zij stroomden in op niveau praktijkonderwijs, vmbo basis en havo.
- Bij uitstroom volgde **1 leerling** praktijkonderwijs, een tweede heeft haar diploma behaald voor het praktijkonderwijs en de laatste heeft de havo voortgezet.
- **De rest van de meiden** van Asja Rotterdam volgden regulier onderwijs.
- **Alle meiden** van behandelgroep **Gaja** Rotterdam volgden regulier onderwijs.

BLOOMING BAKERY EN L.A.P. ATELIER

Blooming Bakery en L.A.P. Atelier zijn twee sociale ondernemingen die vanaf januari 2020 zijn ondergebracht bij de Stichting Future Factory. Deze nieuwe stichting is een zelfstandige dochteronderneming van Fier.

Het doel van de sociale ondernemingen: jongeren en (jong) volwassenen die slachtoffer zijn van geweld in afhankelijkheidsrelaties en die een afstand hebben tot de maatschappij, weer praktijk- en werkervaring op laten doen in een veilige en leerzame omgeving. Achterliggend doel is om hen toe te leiden naar duurzaam werk en onderwijs op het hoogst mogelijke niveau en hen zo een springplank naar economische en sociale zelfredzaamheid te bieden.

Blooming Bakery had in 2020 twee vestigingen: Leeuwarden en Rotterdam. Ten gevolge van de coronacrisis hebben we in augustus 2020 helaas de vestiging in Rotterdam moeten sluiten. In Leeuwarden is Blooming Bakery open gebleven tijdens de coronacrisis. Doordat we in Leeuwarden een eigen bakkers-werkplaats hebben konden we, met in achtneming van de RIVM richtlijnen, open blijven voor onze deelnemers. Onze

productie voor vaste zakelijke klanten kwam vanaf maart 2020 stil te liggen. Met creatieve steun van Social Enterprise zijn we in april gestart met een campagne van kleine taartjes met een boodschap. Door deze campagne is het gelukt om open te kunnen blijven en zijn we ons steeds meer gaan richten op de particuliere markt. Inmiddels bezorgen we door heel Nederland koekpakketjes via de brievenbuspost.

Ook zijn we dit jaar gestart met het behalen van het certificaat Voedselveiligheid en Hygiëne, uitgegeven door het Nederlands Bakkerij Centrum. Alle deelnemers hebben dit certificaat behaald.

En vanaf november 2020 voldoet Blooming Bakery aan de eisen van de Hygiëncode voor de Brood- en Banketbakkerij met de score: zeer goed. En daar zijn we trots op! Het certificaat is geldig tot en met december 2021.

De coronacrisis heeft met name voor de deelnemers van L.A.P. Atelier gevolgen gehad. De werkplaats van L.A.P. Atelier is gehuisvest in het pand van A House of Happiness. In verband met de tijdelijke sluiting en beperkte toegang van het aantal deelnemers op de werkvloer zijn we in het najaar van 2020 op zoek gegaan naar een extra productieplek. Op een van de locaties van Fier kregen we gelukkig de kans om een werkruimte in te richten. Hierdoor konden we alsnog continuïteit bieden voor onze deelnemers.

1. Jaarcijfers Blooming Bakery 2020

- **Aantal deelnemers: 115**
- **Gemiddelde leeftijd: 20**
- waarvan de jongste 13 jaar en de oudste 46 jaar.
- **Gemiddelde duur deelname: 15 weken**
- loopt uiteen van enkele weken tot meer dan een jaar.
- **Leerdoel:** de leerdoelen lopen uiteen. Zie hieronder de resultaten per doelgroep.

55% Praktijkleren 10 - 16 weken

Meiden die bij Blooming Bakery werken om het verplichte praktijkdeel van hun mbo-opleiding te voltooien. Zonder de mogelijkheid om dit deel van hun opleiding in een veilige omgeving te voltooien, zouden zij opnieuw studievertraging oplopen.

Bij uitstroom had **61%** een diploma of volgde onderwijs op mbo2-niveau of hoger (niveau startkwalificatie). Ter vergelijking: bij instroom was dit slechts **7,6%**. Bovendien hebben alle uitgestroomde leerlingen praktijkervaring opgedaan in de vorm van interne of externe stages.

37% Dagbesteding Gemiddeld 17 weken

Niet-Nederlandse vrouwen, die vaak nog in onzekerheid verkeren over hun verblijfsstatus werken op de bakkerij als dagbesteding. Velen van hen zijn slachtoffer van mensenhandel. Een deel werkt op de bakkerij naast het volgen van intensieve trauma behandeling (ITB).

Bij uitstroom is **30%** met een opleiding gestart en **37%** met Nederlandse les of inburgering gestart. **7%** is gaan werken. De overigen zijn uitgestroomd bij Fier, omdat hun behandeling afgelopen was en/of omdat hun verblijfsstatus is afgewezen.

8% Toeleiding naar werk/opleiding Gemiddeld 16 weken

Volwassen vrouwen die al een opleiding hebben afgerond of al werkervaring hebben, werken op de bakkerij als opstap naar een vervolgstudie of werk.

56% is een (vervolg)studie gaan doen; **22%** heeft betaald werk gevonden.

2. Jaarcijfers L.A.P. Atelier 2020

- **Aantal deelnemers: 42**
- **Gemiddelde leeftijd: 25**
 - waarvan de jongste 16 jaar en de oudste 59 jaar.
- **Gemiddeld duur deelname: 25 weken**
 - loopt uiteen van enkele weken tot meer dan een jaar
- **Leerdoel:** de leerdoelen lopen uiteen. Zie hieronder de resultaten per doelgroep.

31% Praktijkleren Gemiddeld 12 weken

Meiden die bij het L.A.P. Atelier werken om het verplichte praktijkdeel van hun mbo-opleiding te voltooien. Zonder de mogelijkheid om dit deel van hun opleiding in een veilige omgeving te voltooien, zouden zij opnieuw studieovertraging oplopen.

Bij uitstroom had **61%** een diploma of volgde onderwijs op mbo2-niveau of hoger (niveau startkwalificatie). Ter vergelijking: bij instroom was dit slechts **7,6%**.

50% Dagbesteding Gemiddeld 27 weken

Niet-Nederlandse vrouwen, die vaak nog in onzekerheid verkeren over hun verblijfsstatus, werken in het naaiatelier als dagbesteding. Veel van hen zijn slachtoffer van mensenhandel.

50% Toeleiding naar werk/opleiding Gemiddeld 40 weken

Nederlandse vrouwen die al een opleiding hebben afgerond of al werkervaring hebben, werken bij het L.A.P. Atelier als opstap naar een vervolgstudie of werk. Vaak betreft het slachtoffers van huiselijk geweld.

Bij instroom waren bijna alle deelnemers (**98%**) uit bovenstaande twee doelgroepen (dagbesteding en toeleiding naar werk/opleiding) werkloos en ontvingen op een enkeling na een uitkering: WWB, weekgeld via het COA of WW. Resultaten na werken bij het L.A.P. Atelier:

- **33%** heeft betaald werk gevonden
- **6%** doet vrijwilligerswerk
- **6%** volgt een opleiding
- **De zelfredzaamheidsscore** steeg gemiddeld met **1,4**

3. Programma 'meedoen, samen uit de armoede'

Sinds 2018 neemt Fier deel aan het vierjarige programma 'Meedoen, samen uit de armoede'. Dit programma van het Oranje Fonds biedt deelnemers het volgende:

- Kennis/expertise: intensief en inspirerend programma van trainingen, workshops en coaching.
- Tijd: uren om in te zetten voor de versterking en de doorontwikkeling van het initiatief.
- Financiering: een financiële bijdrage gedurende programmadeelname.
- Netwerk & communicatie: uitwisseling met andere programmadeelnemers en steun om de eigen zichtbaarheid te vergroten. De sociale ondernemingen Blooming Bakery en L.A.P. Atelier doen beide mee met dit programma.

Inzet Jobcoach

De jobcoach ondersteunt cliënten in de stappen die nodig zijn om betaald werk te vinden. Daarbij wordt ingezet op economische zelfstandigheid en duurzame verandering in het leven van de cliënt. Het is heel waardevol dat de jobcoach de doelgroepen kent en begrijpt wat zij nodig hebben om hun arbeidsvermogen te vergroten. De jobcoach heeft de volgende taken:

- Coördineert de inzet van cliënten binnen de sociale ondernemingen.
- Leidt de training De Nieuwe Toekomst.
- Ondersteunt vrouwen uit de prostitutiedoelgroep wanneer zij uitstappen en een baan zoeken.
- Onderhoudt contacten met samenwerkingspartners zoals het onderwijs en werkgevers uit de regio om doorstroom naar reguliere arbeid te bewerkstelligen.

4. Training 'De Nieuwe Toekomst'

Training De Nieuwe Toekomst stimuleert vrouwen, die te maken hebben gehad met (huiselijk) geweld, om actief stappen te zetten op weg naar opleiding, werk of andere vormen van participatie in de maatschappij, ondersteund door een vrijwillige coach.

Vanwege de coronacrisis heeft er in 2020 geen training plaatsgevonden.

- 3 vrouwen die in 2019 hebben deelgenomen aan De Nieuwe Toekomst, hebben in 2020 betaald werk gevonden.
- 1 deelnemer is gestart met een leerwerkbaan om haar mbo 3 diploma te behalen en ondertussen werkervaring op te doen en iets te verdienen.
- Een andere uitstromer heeft haar wens om een huis voor haar en haar kinderen te vinden kunnen realiseren en zal binnenkort weer starten met een opleiding.
- Ook de vijfde deelnemer heeft voor haar en haar kinderen een huis gevonden en volgt Nederlandse les.

5. Fier Community: vrijwillige ondersteuning

Binnen Fier zijn we vanaf begin 2020 gestart met Fier Community. De Fier Community is een groep betrokken mensen/professionals die hun talent en expertise willen delen met de cliënten van Fier (positive influencers). Waar we voorheen binnen Fier ook al veel met vrijwilligers werkten, die vooral als maatje of big sister werden ingezet, is de visie achter de Fier Community om een year-round programma aan te bieden. Het programma bevat ondersteunende en leerzame workshops, dagbesteding, ontspanning en sport en is geïntegreerd in het zorgprogramma en afgestemd op de leerdoelen van de cliënten. Met dit programma bedienen we cliënten doelgerichter, door ze skills te leren waar ze echt iets aan hebben in de praktijk. Dit draagt wezenlijk bij aan hun welzijn en een positieve gemoedstoestand. Voor de vrijwilligers van Fier betekent dit dat er naast het maatjestragect veel meer opties zijn om bij te dragen, waarbij er rekening gehouden wordt met wat iedere individuele vrijwilliger te bieden heeft. Dit zorgt voor een meer duurzame verbinding en het creëren en behouden van vrijwillige energie: de vrijwilliger voelt zich gezien en gewaardeerd en kan zijn eigen talenten inzetten. Momenteel leveren vrijwilligers vanuit Fier Community onder andere op de volgende gebieden ondersteuning aan onze cliënten:

- Begeleiding van cliënten in Blooming Bakery (bakmaatje, taalmaatje).
- Workshops rond financiën, budgetteren en schulden georganiseerd door een groep vrijwilligers die is opgeleid door onze samenwerkingspartner JIP.
- Taalondersteuning door vrijwilligers die worden opgeleid door onze samenwerkingspartner Stichting Lezen en Schrijven. Toepassing gebeurt in de praktijk in Blooming Bakery en tijdens individuele begeleiding.
- Workshops rond het thema hechting van moeder en kind, verzorgd in samenwerking met een vrijwilliger die gespecialiseerd is op dit terrein.

- Kinderactiviteiten ter ondersteuning van (jonge) kinderen, door middel van verhalen vertellen, toneel, spelletjes en creativiteit.
- Maatjes: koppeling tussen een vrijwilliger en een cliënt, met als doel het leren aangaan van gezonde sociale relaties, angsten overkomen en hechting.
- Huiswerkbegeleiding en ondersteuning bij examens.
- Motivators geven een steuntje in de rug bij het doen van een opleiding, het maken van een planning etcetera.
- Ondersteuning bij solliciteren.
- Het delen van kennis tijdens de Summerschool (zie hierna).

In 2020 waren er in Leeuwarden **188** vrijwilligers actief betrokken.

6. Maatschappelijke verbinding en toekomstperspectief

De verankering van Fier in de wereld is van groot belang voor het toekomstperspectief van onze cliënten. Door het netwerk van serviceclubs, samenwerkingspartners, vrijwilligers, bedrijven en gemeenten bieden we onze cliënten de beste kans op een veilige en blijvende terugkeer in de maatschappij. Daarmee komen we telkens een stap dichterbij het doorbreken van de vicieuze cirkel van kwetsbaarheid en geweld, en bij het creëren van kansen voor hen die dat het hardst nodig hebben.

7. De Nederlandse les

Er wordt in de sociale leerbedrijven op de werkvloer Nederlandse les gegeven aan de cliënten die dat nodig hebben. Het is enorm waardevol om de Nederlandse taal te leren gebruiken in het dagelijks leven en op de werkvloer. De lessen worden gegeven door vrijwilligers.

Daarnaast wordt er een dagdeel per week grammaticales gegeven door een docent van het Friesland College (Nederlands als Tweede Taal (Nt2)).

8. Summer-Art-School

In 2020 hebben we onze Summerschool omgedoopt naar Summer-Art-School. Waarom? Omdat de jongens en meiden die bij Fier verblijven vaak niet of nauwelijks in aanraking zijn geweest met kunst en cultuur. Omdat er thuis niets mee gedaan werd, omdat er te veel trauma's waren, omdat ze veel te veel van hun opleiding hebben gemist, omdat hun hoofd er gewoonweg te vol voor zat, omdat er niemand was die hen de schoonheid van kunst en cultuur heeft laten zien, omdat het niet mocht. De meeste van onze jongens en meiden zijn nog nooit in een museum geweest, hebben nog nooit een muziekinstrument bespeeld, nog nooit gedanst (écht gedanst) of een toneelstuk gezien, nog nooit hun innerlijke wereld omgezet in iets tastbaars. Andersom blijft het leven van deze kwetsbare en getraumatiseerde jongens en meiden vaak verborgen voor kunstenaars. Het lukt kunstenaars niet

goed genoeg om deze groep jongeren met hun kunst te bereiken en daarmee misschien wel levens te veranderen. Hun werelden liggen gewoonweg te ver uiteen.

De kunstenaars zijn door de maatregelen omtrent het coronavirus hard geraakt. Door de Summerschool in 2020 geheel op kunst en cultuur te richten, hebben we deze kunstenaars een hart onder de riem kunnen steken. Waar Summerschool normaal gesproken wordt gedraaid door vrijwilligers die een workshop komen geven, hebben we per kunstenaar een kleine vergoeding kunnen geven. Als teken: we zien jullie en jullie zijn van belang – óók voor onze jongens en meiden.

Een vergoeding geven aan de kunstenaars is mogelijk gemaakt door: Noodfonds Corona van de Stichting bevordering van Volkskracht, serviceclubs Zonta Rotterdam en Zonta Rotterdam aan de Maas, Crisisfonds voor kwetsbare kinderen en Stichting Old Burger Weeshuis.

79 meiden en jongens uit Leeuwarden en Rotterdam hebben meegedaan aan de Summer-Art-School. Zij hebben allemaal drie weken deelgenomen en elke week vier dagdelen workshops gevolgd. Er waren bijvoorbeeld workshops kunstschilderen, dans, beats maken en rappen, zang, teksten schrijven, fotografie en graffiti kunst.

Na het afronden van de Summer-Art-School hebben de deelnemers een vragenlijst ingevuld, waarin zij konden aangeven wat zij van de Summer-Art-School vonden, wat zij hebben geleerd, wat hen het meest is bevallen en of zij suggesties ter verbetering hebben.

De resultaten van die vragenlijsten zijn vastgelegd in een rapportage. Hieruit bleek dat ook in 2020 het overgrote deel van de deelnemers positief was over de

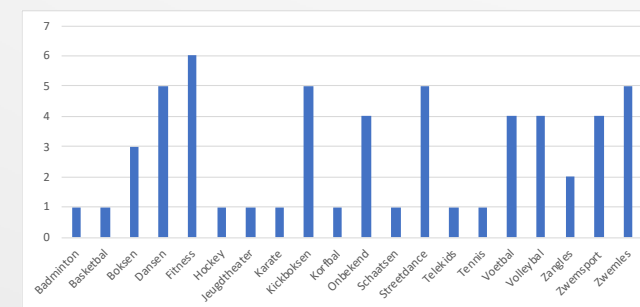
Summer-Art-School en dat de doelen die hieraan gekoppeld waren behaald werden. Ook op het gebied van sociale context en persoonsvorming hebben de meiden en jongens veel baat bij de Summer-Art-School. Er waren in totaal 83 workshopbegeleiders.

9. Sport & cultuur

In 2020 hebben 56 meiden, jongens en vrouwen gesport en/of culturele activiteiten ontplooid met ondersteuning van de afdeling Leren en Meedoen.

- 51 jongeren hebben gesport of muziekles gevolgd dankzij het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Vijf jongeren hebben zwemles gehad met steun van het Fonds Kinderhulp en Jeugd en Welzijn.
- 2 meiden hebben gekaatst met een vrijwilliger.
- Deze aantallen zijn lager dan vorig jaar, omdat zwembaden en andere sportfaciliteiten periodes gesloten zijn geweest vanwege de coronamaatregelen. Daarom heeft de afdeling, met name tijdens de eerste golf, zelf extra interne activiteiten georganiseerd.

Onderstaande grafiek geeft de variatie aan sporten weer.

10. Nadines Fiere Farm

In januari 2020 hebben we besloten om te stoppen met het mini-boerderijtje op het terrein van de Veilige Veste

in Leeuwarden. De ervaring heeft inmiddels geleerd dat er slechts een kleine groep (ex)cliënten van Fier is, die veel steun en plezier beleefden aan de dieren. Dit terwijl de dieren wél elke dag liefde en verzorging nodig hebben, en er dus zeven dagen in de week een dierenverzorger moet zijn. Oftewel: de kosten en de baten waren al een lange tijd niet meer in balans. De dieren hebben inmiddels allemaal een liefdevolle plek gevonden.

De stal met het logo "Nadines Fier Farm" blijft intact en wordt onderdeel van het nieuwe plan voor de inrichting van het terrein van de Veilige Veste in Leeuwarden.

11. Een vogelvriendelijke tuin

Met het vertrek van de dieren bij Fier hebben we besloten om een vogelvriendelijke tuin te gaan aanleggen. In mei 2020 heeft een vrijwilliger van Fier die tevens tuinvogelconsulent is een mooi advies geschreven voor de aanleg van een vogelvriendelijke tuin. Als organisatie willen we graag bijdragen aan het herstel van biodiversiteit. Dat doen we door het terrein van de Veilige Veste in Leeuwarden mooier en natuurvriendelijker in te richten en aantrekkelijk te maken voor vogels, vlinders en bijen. De tuin kan ook een bijdrage leveren bij het herstel van de cliënten van Fier. Onderzoek wijst uit dat het werken in een tuin helend en herstellend is en men meer vertrouwen krijgt in het eigen vermogen ergens bovenop te komen. We zijn nog op zoek naar financiële middelen of een bijdrage in natura in de vorm van appelbomen of struiken om de vogelvriendelijke tuin aan te leggen. En de appels uit de appelboomgaard? Die gaan we natuurlijk gebruiken bij de Blooming Bakery om heerlijke appeltaarten van te maken!

AMBITIES LEREN EN MEEDOEN 2021

De jongeren van Fier staan op achterstand. Ze zijn slachtoffer van geweld. Iedere schoolklas in Nederland telt

gemiddeld één ernstig getraumatiseerd kind. Kinderen die worden mishandeld, misbruikt, verwaarloosd. Vaak door mensen van wie ze afhankelijk zijn. Dit zijn jongeren en jongvolwassenen die hun gevoel hebben uitgeschakeld en vrijwel zonder uitzondering een negatief zelfbeeld hebben. Ze weten niet meer wat een gezonde relatie inhoudt en ze kunnen niet rekenen op een steunend netwerk. Het zijn bijvoorbeeld jongeren die zich niet meer konden concentreren op school en slechte cijfers haalden, waardoor ze ervan overtuigd zijn geraakt dat ze niet kunnen leren. Tijdens het opgroeien was er meestal géén aandacht voor de mogelijkheden, interesses en toekomstperspectieven van deze jongeren. Ze hebben vaak geen idee wat ze willen en kunnen.

Bij Fier zetten we alles op alles om deze beschadigde levens te herstellen. Dit betekent, naast behandeling, werken aan het toekomstperspectief. Behandeldoelen moeten daarom aansluiten bij het toekomstplan. Hulpverlening moet ten dienste staan van het gewone leven. Hoe draagt behandeling bijvoorbeeld bij aan het schooltraject?

En dit is waar de ambitie ligt van Leren en Meedoen: een toekomstplan voor elk kind. Onderdeel daarvan is regulier onderwijs volgen waar dat kan. En voor de jongeren binnen de Fierschool geldt de ambitie om onderwijs te volgen op het hoogst mogelijke niveau. Er wordt naar gestreefd om de cliënten een zo stevig mogelijke positie op de arbeidsmarkt te geven. De samenwerking tussen Fier en het Friesland College wordt nog intensiever en binnen de leerbedrijven wordt alles op alles gezet om te zorgen dat er voldoende praktijkmogelijkheden op het beoogde onderwijsniveau zijn.

In 2020 is er intern onderzoek uitgevoerd waaruit bleek dat cliënten positief zijn over de hulp van Fier, maar op bepaalde vlakken graag meer ondersteuning hadden gewild in de uitstroomb fase. Niemand mag bij Fier vertrekken

zonder een toekomstperspectief. Dit betekent ook dat iedere cliënt in beeld gebracht wordt bij Leren en Meedoen: geen 'onzichtbare' cliënten meer. Samen met hen stippelen we een plan uit, dat biedt houvast. Een van de stappen hiertoe is om met het Friesland College pilots te draaien om jongeren met een afstand tot onderwijs, te prikkelen om hun talenten en interesses te (her)ontdekken. De aanpak is uitgewerkt in het Werkplan Leren en Meedoen.

Ondersteunend aan de ambitie is ook het toewerken naar een meer integraal medewerker- en vrijwilligersbeleid. Sport, kunst en cultuur zijn belangrijke pijlers. Mensen uit de brede leefomgeving van cliënten, mensen die het verschil kunnen maken zoals burens, leerkrachten, teamgenoten uit de sportvereniging, zij worden betrokken. Signalen uit de gemeenschap om de cliënt heen zijn belangrijk. Waarom kwam de jongere te laat op school? Waarom is ze vaak boos? Blinkt ze uit in sport? Wat betekent muziek voor hem? Wat leert hij in het werken op de bakkerij? Deze holistische benadering is nodig om jongeren weer goed op de rit te krijgen: samen werken aan toekomstperspectief!

SAMENWERKEN ALS SPECIALISME

Onze opdracht - het voorkomen van geweld, stoppen van geweld en hulp bieden bij de gevolgen van geweld - kunnen we niet alleen realiseren. Hiervoor zoeken we samenwerking in de keten.

REALISATIE VEILIGE VESTE CAPELLE AAN DEN IJSSEL

We willen graag beginnen met het benoemen van de bijzondere samenwerking bij de totstandkoming van de tweede Veilige Veste in Capelle aan den IJssel met onze partners KAW architecten en Dura Vermeer. En natuurlijk veel dank aan de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij. Met steun van de Nationale Postcode Loterij konden wij het pand aankopen en er een prachtige en duurzame Veilige Veste van maken.

ZORGFUNCTIE

Fier werkt zorginhoudelijk nauw samen met de zorg- en justitieketen en het onderwijs:

- Politie, Openbaar Ministerie/reclassering, het Veiligheidshuis, het Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld, het Stelsel Bewaken en Beveiligen (SBB), de Nationale Politie, de KMAR, en de NCTV.
- Veilig Thuis, huisartsen, gecertificeerde instellingen, wijk- en gebiedsteams, (jeugd)GGZ, forensische GGZ, de GGD, het Leger des Heils, Medisch Centrum Leeuwarden (MCL), aanbieders van Specialistische Jeugdhulp en Hoog Specialistische Jeugdhulp, collega vrouwenopvang instellingen, Sterk Huis, Koraal, Lumus, Pretty Woman, en Levvel.
- Basisscholen in Leeuwarden en Rotterdam, Het Friesland College, RENNA, IVIO, OSG Piter Jelles, Het Passer College.

EXPERTISEFUNCTIE

In het kader van haar behandel- en expertisefunctie werkt Fier intensief samen met onder andere de volgende landelijke partners:

- NOC*NSF
- de landelijke Centra Seksueel Geweld
- de Nationale Ombudsman
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
- de Landelijk Officier van Justitie Mensenhandel
- Family Justice Centra België (Europees)
- Ministerie VWS
- Ministerie J&V
- VNG

Ook werken we samen met academische werkplaatsen, kennis- en onderzoeksinstituten, universiteiten en hogescholen en financiers van onderzoek. Onder meer:

- het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie
- het Nederlands Jeugdinstituut (NJI)
- het Verwey-Jonker Instituut
- Praktikon
- Kenniswerkplaats Jeugd Noord Nederland
- ZonMw
- Avans Hogeschool
- Hogeschool Leiden
- Tilburg University
- Vrije Universiteit

Verder werkt Fier samen met lectoren en hoogleraren, zoals:

- Peer van der Helm: lector Residentiële Jeugdzorg - Hogeschool Leiden
- Ron Scholte: bijzonder hoogleraar Effectiviteit en Professionalisering van de Jeugdzorg - Radboud Universiteit
- Janine Janssen: bijzonder hoogleraar Rechtsantropologie - Open Universiteit; lector Veiligheid en Geweld in

Afhankelijkheidsrelaties – Avans Hogeschool

- Arno van Dam: bijzonder hoogleraar Antisociaal gedrag, psychiatrie en maatschappij – Tilburg University
- Francien Lamers: emeritus bijzonder hoogleraar Preventie en Hulpverlening inzake Kindermishandeling – Vrije Universiteit
- Prof. dr. Eric van Furth – LUMC
- Prof. dr. Laurens ten Kate – Universiteit van Humanistiek
- Prof. dr. R.A. van Dijk – West-Afrika studiecencentrum van de Universiteit Leiden

DEELNAME AAN STUURGROEPEN & SAMENWERKINGSVERBANDEN

Als landelijk expertisecentrum worden we veel gevraagd om te participeren in (boven)regionale en landelijke expertiegroepen, stuurgroepen, denktanks en overlegtafels.

- Stuurgroep (en dagelijks bestuur) Multi Disciplinaire Aanpak bij huiselijk geweld en kindermishandeling Friesland (MDA++)
- Stuurgroep Centrum Seksueel Geweld Friesland
- Raad van Toezicht CSG (voorheen Stuurgroep Centra Seksueel Geweld) (landelijk)
- Expertgroep Aanpak Loverboyproblematiek (landelijk)
- Stuurgroep Integrale Specialistische Jeugdhulp (landelijk)
- Stuurgroep Kennisplatform Kind en (Echt)Scheiding in Noord Nederland (KEES) (bovenregionaal)
- Jeugdexpertisenetwerk Noord Nederland (bovenregionaal)
- Regionaal Expertisenetwerk Jeugd (Friesland)
- Samenwerkingsverband Hoog Specialistische Hulp Friesland
- Mensenhandel Field Labs van het Openbaar ministerie en de politie
- Oceans13 – expertmeeting op het terrein van criminele uitbuiting
- Strategisch Overleg Mensenhandel (SOM)
- Landelijke Taskforce Mensenhandel namens het SOM

FIER IS LID VAN

- De Nederlandse ggz (voorheen GGZ Nederland)
- Vereniging Valente (voorheen Federatie Opvang)
- Sociaal Werk Nederland
- Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie (KJP)
- Girls not Brides

KONINKRIJKBREDE AANPAK VAN GEWELD IN AFHANKELIJKHEIDSRELATIES

- Casa Cuna Progreso - kinderreus
- Ministerie van Sociale Zaken Aruba, dienst sociale zaken
- FjC Aruba
- Aliansa Curacao – geweldshulpverlening

VASTE DOCENTSCHAPPEN

Fier vindt het belangrijk om bij te dragen aan de kennis van professionals over geweld in afhankelijkheidsrelaties. Wij hebben daarom een aantal vaste docentschappen:

- Politie Academie: diverse trainingen, bijvoorbeeld gericht op het herkennen van signalen bij geweld in afhankelijkheidsrelaties
- Studiecentrum Rechtspleging (SSR): mensenhandel
- VluchtelingenWerk Nederland: workshops over mensenhandel en loverboys
- Jeugdhulp Friesland: trainingen over conflictscheidingen
- Kadera: trainingen over intensieve traumabehandeling
- De Vereniging voor Aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kinder-mishandeling (LVAK): workshops over ouderenmishandeling
- GGZ Friesland: training over beroepsethiek

WE VORMEN STRATEGISCHE ALLIANTIES MET:

- ECPAT/Defence for Children in de coalitie Systemic Change. Deze coalitie heeft als doel bij te dragen aan het stoppen van seksuele kinderuitbuiting in Nederland.
- Sterk Huis en Koraal in de landelijke positionering van de specialistische landelijke functies voor (potentiële) slachtoffers van seksuele uitbuiting.

MOOIE DINGEN BOUW JE SAMEN

Graag willen we hier onze dank uitspreken aan alle fondsen, serviceclubs, bedrijven, maatschappelijke organisaties, kerken en particulieren die ons in 2020 hebben gesteund. Wij kunnen als organisatie veel betekenen in het leven van slachtoffers van geweld en in de maatschappij. Dat doen wij niet alleen, maar met hulp van heel veel anderen. Want mooie dingen bouw je samen.

De verankering van Fier in de wereld is van groot belang voor het toekomstperspectief van onze cliënten. Fier heeft een groot netwerk van serviceclubs, samenwerkingspartners, vrijwilligers, bedrijven en gemeenten. Door dit netwerk steeds meer te laten groeien en te verduurzamen, bieden we onze cliënten de beste kans op een veilige en blijvende terugkeer in de maatschappij. Daarmee komen we telkens een stap dichterbij het doorbreken van de vicieuze cirkel van kwetsbaarheid en geweld, en bij het creëren van kansen voor hen die dat het hardst nodig hebben.

Fier doet veel en wil veel, onze ambities zijn groot. Veel van wat we doen en willen valt echter niet binnen de reguliere zorg en wordt dus niet gefinancierd. Voor die taken en onze expertise-tak zijn we daarom afhankelijk van donaties van fondsen, bedrijven, serviceclubs en particulieren.

FIER BEDANKT...

Al onze vrijwilligers

Wij prijzen onszelf elke dag gelukkig met alle vrijwilligers die zich inzetten voor Fier. Wij willen alle vrijwilligers ontzettend bedanken voor hun inzet en enthousiasme.

Nationale Postcode Loterij

Het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM)

van Fier strijdt tegen mensenhandel in Nederland. In 2016 is het CKM vaste beneficiënt geworden van de Nationale Postcode Loterij. Wat een enorme erkenning en waardering voor het belangrijke werk van het CKM! Dankzij de steun van de Nationale Postcode Loterij heeft het CKM ook in 2020 weer veel kunnen betekenen in de strijd tegen mensenhandel. En dankzij een eenmalige extra bijdrage van de loterij konden wij de tweede Veilige Veste in Capelle aan den IJssel realiseren.

Adessium Foundation

De Adessium Foundation leverde een belangrijke bijdrage aan het programma Systemic Change van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) van Fier in de strijd tegen seksuele uitbuiting van minderjarige kinderen in Nederland. Ook maken zij het project Onzichtbare Kinderen mogelijk. Een project gericht op de allerkleinsten in geweldsituaties, van ongeboren baby's tot kinderen van zeven jaar. Er wordt onderzoek gedaan en er worden interventies ontwikkeld en lobby gevoerd.

Oranje Fonds

Op 1 januari 2020 ging het derde jaar van start van het vierjarige programma 'Meedoen, samen uit de armoede', een programma van het Oranje Fonds. We doen met de sociale ondernemingen Blooming Bakery en het L.A.P. Atelier mee aan dit programma.

Stichting Kinderpostzegels Nederland

Dankzij de bijdrage van Kinderpostzegels konden wij in Capelle aan den IJssel een aantal kindvriendelijke ruimtes inrichten. Het gaat hierbij om een tuin met speeltoestellen en een chillplek, een serre en ook een binnenruimte waar gespeeld kan worden. Ook is er een therapieruimte voor kinderen en gezinnen gemaakt en zijn er plekken gecreëerd waar kinderen zich even terug kunnen trekken om tot rust te komen. Deze ruimtes zullen in het voorjaar van 2021 in gebruik genomen worden.

Voor het mogelijk maken van de bouw en inrichting van onze Veilige Veste Capelle aan den IJssel:

Stichting Kinderpostzegels, Sint Laurensfonds, Stichting Dura Charity Foundation, Dura Vermeer, Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe, M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, Rotterdams Vrouwenfonds, Stichting Boschuyzen, Stichting Elise Mathilde Fonds, Van Cappellen Stichting, Konferentie Nederlandse Religieuzen, Stichting Physico, Stichting Zonnige Jeugd, Stichting Sociaal-Medische Hulp, Stichting Kinderfonds van Dusseldorp, Stichting Bevordering van Volkskracht, Soroptimistclub Rotterdam, Zonta Rotterdam, Zonta Rotterdam aan de Maas, Stichting Weeshuis der Doopsgezinden, Stichting Steunfonds Jeugdbescherming Rotterdam, Stichting Kinderzorg Den Haag-Rotterdam, Soroptimistclub Voorne Putten en Rozenburg, Soroptimistclub Goeree-Overflakkee, Stichting Bevordering Maatschappelijke Dienstverlening Rotterdam, Avinty, Stichting van Zinloos Geweld naar Zinvol Gedrag, Christine Bader Stichting Irene Kinderziekenhuis, Dirk Bos Fonds, Stafford Capital Partners, De Groot Fonds, Hélène de Montigny Stichting, The Body Shop, Soroptimisten Rotterdam, Ikea Barendrecht.

Crisisfondsen voor kwetsbare kinderen thuis. Een initiatief van Augeo Foundation, Stichting Kinderpostzegels en Stichting Het Vergeten Kind:

- Middelen om het schoolprogramma te kunnen volgen en (digitaal) contact te kunnen hebben met vrienden
- Spelletjes en spelmateriaal (voor binnen en buiten)
- In de zomervakantie financiële steun voor de Summer-Art-School

Stichting voor de bevordering van Volkskracht

Donatie uit het corona noodfonds van Stichting voor de bevordering van Volkskracht voor het aanschaffen van laptops ten behoeve van schoolwerk voor onze cliënten in Rotterdam.

Rabobank Foundation

Rabobank Foundation steunde ook in 2020 onze sociale onderneming Blooming Bakery. Dit jaar niet alleen met financiële steun, maar ook door de inzet van een externe adviseur.

Stichting DOEN

Stichting DOEN steunt Blooming Bakery in Rotterdam-Rijnmond.

Het Kansfonds

Het Kansfonds steunde ook in 2020 onze sociale onderneming L.A.P. Atelier.

A House of Happiness

Wij bedanken ook A House of Happiness als inspirerende partner van het L.A.P. Atelier. En dank voor het mooie bedrag dat is opgehaald tijdens het 100-jarige bestaan van A House of Happiness.

MIJOU

MIJOU blijmakers is een initiatief van JADOE geschenkenmakers. Fier was ook in 2020 een van de goede doelen waar MIJOU aan heeft bijgedragen. De prachtige opbrengst is naar onze sociale ondernemingen gegaan.

Aan alle bedrijven die het mogelijk maken dat onze cliënten werkervaring opdoen:

Kruidvat, Sloobest, Brasserie Spiegelaar, Nieuw Mellens, Fidea het Visserhus, Gastouder Klavertje Vier, Brownies en Downies, Eten in de Molen, A House of Happiness

Summer-Art-School

De Summer-Art School werd mogelijk gemaakt door: Stichting het Old Burger Weeshuis, de Fokko Pompstra Stichting Crisisfonds voor kwetsbare kinderen en Zontavrouwen Rotterdam en Zontavrouwen Rotterdam aan de Maas.

Fonds Kinderhulp

Afgelopen jaar hebben we meerdere kinderen en jongeren die opgroeien in armoede kunnen helpen dankzij Fonds Kinderhulp! Ook hebben de kinderen een sinterklaascadeau gekregen dankzij de Actie Pepernoot.

Vitus Stichting

Voor het mooie bedrag dat ze jaarlijks ter beschikking stellen voor reiskosten, zodat ouders bij systeemgesprekken kunnen zijn en jongeren op verlof kunnen. Daarnaast maken ze het behalen van een zwemdiploma mogelijk voor cliënten van Fier.

Linda Foundation

Voor het ondersteunen van gezinnen, moeders en kinderen met cadeaubonnen van winkels als Albert Heijn en HEMA.

Samenwerking Noodfonds Fonds Slachtofferhulp

Voor het bijstaan van slachtoffers in nood in de vorm van een uitkering in geld, natura of expertise.

Stichting Urgente Noden

Voor het beroep dat we op hen kunnen doen voor cliënten die het financieel moeilijk hebben.

Alle kerken en diaconieën die ons werk in 2020 steunden met een mooie gift.

Betsy Perk-Opleidingsfonds

Voor de financiële ondersteuning van de studiekosten van een cliënte voor haar mbo studie.

Janivo

Voor hun bijdrage aan het programma Systemic Change van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, waarmee ze een bijdrage leveren aan het tegengaan van seksuele uitbuiting van minderjarige kinderen in Nederland.

Stichting Hubertine

Voor hun jaarlijkse bijdrage waarmee we cliënten kunnen helpen die zelf niet voldoende geld hebben om medische kosten te betalen, zoals bijvoorbeeld een bezoek aan een tandarts.

Het Troostdekentje-Gelderland en omstreken

Dank voor de prachtig gehaakte dekentjes en knuffels voor onze cliënten.

Hartverwarmende acties en campagnes:

- Body Shop: in het voorjaar 2020 donatieprogramma maandverband en eind van het jaar 2020 de kerstcampagne 'come together act together'.
- Wibra Cammingaburen Leeuwarden, sinterklaas-snoepgoed.
- Particuliere sinterklaasactie van twee inwoners uit Leeuwarden.
- Taartenactie door serviceclubs om Blooming Bakery tijdens de coronacrisis in productie te houden: Soroptimistclub Friesland Zuidwesthoek (initiatiefnemer) Soroptimistclub Zuid West Friesland; Soroptimistclub Leeuwarden Noorderlicht, Soroptimisten Voorne-Putten / Rozenburg en Zontavrouwen Rotterdam.
- Bugaboo donaties kinderwagens.
- Soap Treatment Store.
- Post-Plaza Hotel & Grand Café donatie spreien en bedrokkjes.
- Vakmedianet doneerde advertentieruimte voor het bestrijden van de coronacrisis. In het najaar 2020 advertenties in vakbladen en online campagne ten behoeven van L.A.P. Atelier en het maken van mondkapjes.
- Social Enterprise NL bood gratis online advies om de sociale ondernemingen 'in de lucht te houden' tijdens de coronacrisis
- Giving Tree van Microsoft. Vanwege corona was het in

2020 een digitale actie. In totaal hebben 162 kinderen bij Fier hun wenslijstje in de boom kunnen hangen. De medewerkers van Microsoft hebben uit de wensenlijstjes cadeaus gekocht voor de kinderen van Fier.

- Bakkerswereld voor de steun aan Blooming Bakery tijdens de coronacrisis door o.a. gratis beschikbaar stellen van machines.
- Tijdens de campagne 'Orange the World' hebben de Zon-tavrouwen Rotterdam en Rotterdam aan de Maas aan actie uitgezet met 'een tikkie tegen geweld voor Fier' en dat leverde weer een mooi bedrag op.

Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie

In samenwerking met een aantal kunstenaars, het Fries Museum en andere culturele instellingen in Friesland wilde Fier in het najaar van 2020 de 10-daagse 'Kunst is dichterbij dan je denkt' organiseren. In deze 10-daagse trekken kunstenaars tien dagen met onze jongens en meiden op. Workshops, bezoeken aan voorstellingen of exposities en eigen presentaties zijn de belangrijkste ingrediënten van deze 10-daagse. Helaas is dit programma vanwege de coronacrisis verplaatst naar 2021.

Tenslotte bedanken wij

Stichting serviceprojecten.nl, Stichting Achmea Slachtoffer en Samenleving, Universiteit voor Humanistiek, Stichting SIDN Fonds, Stichting Het Klaarkampster Weeshuis, Stichting Het Diaconessenhuis, Stichting Femme van der Schaaf, Yspeert Advocaten, Impulse Info Systems, Sips Consulting, De Kleine Keizerin, Koor Wijnjewoude.

ZORGFUNCTIE

LANDELIJKE CONTRACTEN	
VNG	Landelijk Transitie Arrangement Jeugd (LTA)
Centrumgemeente Leeuwarden	Specialistische Vrouwenopvang
Centrumgemeente Rotterdam	Opvang slachtoffers mensenhandel en multiproblematiek
NCTV	Landelijk Steunpunt Extremisme
Ministerie van SoZaWe	Landelijk Steunpunt Extremisme
REGIONALE CONTRACTEN	
Centrumgemeente Leeuwarden	Centrum Seksueel Geweld
	DUUP / Uitstapprogramma's Prostituees
Sociaal Domein Fryslân	Hoog Specialistische Jeugdhulp
	Specialistische Jeugdhulp
	Beschermd Wonen
	Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang
Centrumgemeente Rotterdam	Crisisopvang Huiselijk Geweld
	WMO
RIGG Groningen	Jeugdhulp
Gemeente Alkmaar	Jeugdhulp
Gemeente Amsterdam	Jeugdhulp
Zorgkantoor Friesland	WLZ
Zorgkantoor Rotterdam-Rijnmond	WLZ
LOKALE EN SUB-REGIONALE CONTRACTEN	
Dienst Noordwest Fryslân	WMO
Noardeast Fryslân	WMO
Smallerland	WMO
Sudwest Fryslân	WMO
Gemeente Heerenveen	WMO
Gemeente Achtkarspelen & Tytsjerksteradiel	WMO

ZORGVERZEKERINGEN	
Regeling Medische Zorg Asielzoekers	Specialistische GGZ
	Begeleiding
	Beschermd Wonen
De Friesland / Achmea	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
VGZ	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
Menzis	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
CZ	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
Caresq	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
ENO	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
Zorg en Zekerheid	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
ONVZ	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
ASR	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
DSW	Specialistische GGZ - ambulante
	Specialistische GGZ - klinisch
CAK	Subsidieregeling onverzekerbare vreemdelingen t.b.v. ambulante en klinische GGZ

EXPERTISEFUNCTIE

CENTRUM TEGEN KINDERHANDEL EN MENSENHANDEL

Adessium Foundation
Janivo
Nationale Postcode Loterij
Politie
SIDN Fonds
Stichting Porticus

ONDERZOEKSGROEP

ZonMW
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

FUTURE FACTORY

A House of Happiness
Appeltjes van Oranje
Kansfonds
Mijou
Oranje Fonds
Rabobank Foundation
Soroptimist
Start Foundation
Stichting Doen
Subsidie van Ommeren
Zonta

LANDELIJK STEUNPUNT EXTREMISME

ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

CHAT MET FIER

Gemeente Den Haag
Gemeente Rotterdam
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Zorginstituut Nederland

FIER ACADEMY

Nederlandse Zorgautoriteit

JAARREKENING

In deze financiële paragraaf:

- Balans per 31 december 2020
- Resultatenrekening over 2020*

*Zoals al eerder vermeld in dit jaarverslag, heeft Fier in 2020 het CBF-keurmerk gekregen. Het jaarverslag én de jaarrekening zijn daarom dit jaar opgedeeld in twee onderdelen:

- **Zorg van Fier** - bedrijfsonderdelen die gefinancierd worden vanuit de reguliere zorg-geldstromen
- **Kennis en innovatie van Fier** - bedrijfsonderdelen die gefinancierd worden vanuit fondsen, bedrijven en particulieren en dus vanaf nu onderhevig zijn aan de richtlijnen voor de verantwoording die gelden voor NGO's en conform de voorwaarden van het CBF.

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-dec-20	€	31-dec-19	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa	16.083.568		10.569.572	
Totale vaste activa	16.083.568		10.569.572	
Flottende activa				
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	2.360.914		2.620.632	
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	-		2.334	
Debiteuren en overige vorderingen	7.056.705		9.648.830	
Liquide middelen	4.854.059		4.541.901	
Totaal flottende activa	14.271.678		16.813.698	
Totaal activa	30.355.246		27.383.270	

PASSIVA	31-dec-20	€	31-dec-19	€
Eigen vermogen				
Kapitaal	94.975		94.975	
Bestemmingsreserves	-		7.586.092	
Bestemmingsfondsen	8.654.366		11.624.600	
Algemene en overige reserves	8.667.018		702.006	
Totaal groepsvermogen	17.416.359		20.007.673	
Voorzieningen	600.851		331.822	
Langlopende schulden (nog voor meer dan 1 jaar)	4.312.450		547.500	
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)				
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	7.430		-	
Overige kortlopende schulden	8.018.156		6.496.275	
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	8.025.586		6.496.275	
Totaal passiva	30.355.246		27.383.270	

RESULTATENREKENING FIER TOTAAL

FIER TOTAAL	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	96.884		145.840	
Baten van bedrijven	-		-	
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-		60.404	
Baten van andere organisaties zonder winststreven	723.808		1.244.659	
Baten van loterijorganisaties (excl. Nationale Postcode Loterij)	-		-	
Nationale Postcode Loterij reguliere bijdrage	500.000		500.000	
Baten van subsidies van overheden	8.492.807		7.305.832	
Opbrengsten zorgprestaties	21.296.130		19.882.794	
Som der bedrijfsopbrengsten	31.109.629		29.139.528	
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	26.204.339		25.904.362	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	730.268		818.283	
Overige bedrijfskosten	6.364.636		3.224.295	
Totaal besteed aan doelstelling	33.299.243		29.946.940	
Wervingskosten	85.614		71.540	
Kosten beheer en administratie	232.182		201.020	
Som der bedrijfslasten	33.617.039		30.219.501	
BEDRIJFSRESULTAAT	-2.507.410		-1.079.972	
Financiële baten en lasten	-83.904		-69.133	
RESULTAAT BOEKJAAR	-2.591.314		-1.149.105	

RESULTATENREKENING - ZORG VAN FIER

ZORG VAN FIER	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	96.884		145.840	
Baten van bedrijven	-		-	
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-		-	
Baten van andere organisaties zonder winststreven	-15.101		422.986	
Baten van loterijorganisaties (excl. Nationale Postcode Loterij)	-		-	
Nationale Postcode Loterij reguliere bijdrage	-		-	
Baten van subsidies van overheden	5.855.837		4.510.156	
Opbrengsten zorgprestaties	21.074.271		19.526.398	
Som der bedrijfsopbrengsten	27.011.891		24.605.379	
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	21.929.330		22.254.362	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	657.253		761.921	
Overige bedrijfskosten	5.735.001		2.696.387	
Totaal besteed aan doelstelling	28.321.584		25.712.670	
Wervingskosten	73.113		55.604	
Kosten beheer en administratie	232.182		194.940	
Som der bedrijfslasten	28.626.879		25.963.214	
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.614.988		-1.357.834	
Financiële baten en lasten	-83.904		-69.133	
RESULTAAT BOEKJAAR	-1.698.893		-1.426.967	

RESULTATENREKENING - KENNIS EN INNOVATIE VAN FIER

Kennis delen: Fier Academy

FIER ACADEMY	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	-	-	-	-
Baten van bedrijven	-	-	-	-
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	16.917	47.830		
Baten van loterijorganisaties	-	-	-	-
Baten van subsidies van overheden	70.453	68.721		
Opbrengsten zorgprestaties	11.170	48.872		
Som der bedrijfsopbrengsten	98.540	165.424		
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	152.118	127.922		
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	4.579	3.488		
Overige bedrijfskosten	23.312	29.020		
Totaal besteed aan doelstelling	180.008	160.430		
Wervingskosten	14	-		
Kosten beheer en administratie	-	-		
Som der bedrijfslasten	180.022	160.430		
BEDRIJFSRESULTAAT	-81.482	4.994		
Financiële baten en lasten	-	-		
RESULTAAT BOEKJAAR	-81.482	4.994		

Online hulpverlening

De online hulpverlening van Fier kent geen structurele financiering. Het gevolg is dat elk jaar wordt gezocht naar dekkende financiering voor de chat; een blijvende uitdaging. De resultatenrekening bevat een aantal kosten niet, omdat de online hulpverlening hiervoor leunt op andere bedrijfsonderdelen van Fier die elders opgenomen staan in de overkoepelende resultatenrekening. Dit is het voordeel van het feit dat de online hulpverlening is ingebed binnen Fier. Zo is de manager van de online hulpverlening, het multidisciplinair overleg en de aanvragen van fondsen en financiën niet verdisconteerd in de kostenkant van de online hulpverlening.

ONLINE HULPVERLENING	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	-	-	-	-
Baten van bedrijven	-	-	-	-
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-	60.404		
Baten van andere organisaties zonder winststreven	300.464	66.350		
Baten van loterijorganisaties	-	-	-	-
Baten van subsidies van overheden	278.606	344.868		
Opbrengsten zorgprestaties	54.069	65.505		
Som der bedrijfsopbrengsten	633.139	537.127		
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	479.406	357.028		
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	12.838	12.400		
Overige bedrijfskosten	135.233	128.795		
Totaal besteed aan doelstelling	627.477	498.222		
Wervingskosten	199	140		
Kosten beheer en administratie	-	-		
Som der bedrijfslasten	627.675	498.362		
BEDRIJFSRESULTAAT	5.464	38.765		
Financiële baten en lasten	-	-		
RESULTAAT BOEKJAAR	5.464	38.765		

Stoppen van seksuele en criminele uitbuiting

Het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) en de onderzoeksgroep van Fier zijn twee organisatieonderdelen van Fier die werken aan de doelstelling om seksuele en criminele uitbuiting te stoppen, waarbij de onderzoeksgroep zich primair richt op het verbeteren van zorg, behandeling en bescherming van de slachtoffers en het CKM zich primair richt op het verbeteren van de aanpak van seksuele en criminele uitbuiting in het geheel. De teams werken vanzelfsprekend intensief samen, maar elk team heeft zijn eigen projecten en onderzoeken die afgebakend zijn, ook financieel. Derhalve is ervoor gekozen om de jaarrekening ook apart te tonen.

Een opmerking vooraf, is dat er voor Fier breed voor is gekozen om over te stappen naar een andere verantwoordingssystematiek. Dit heeft ertoe geleid dat er in 2020 een (financiële) correctie heeft plaatsgevonden. Bij het CKM is de correctie gering, bij de onderzoeksgroep is het effect groter. Deze correctie is ingecalculeerd. In 2021 worden geen effecten van de correctie meer verwacht.

Stoppen van seksuele en criminele uitbuiting - CKM

In lijn met de eerdere toelichting valt op dat er in 2020 minder baten zijn dan in 2019. Dit is echter gekleurd door de correctie die heeft plaatsgevonden in 2020. Daar staat tegenover dat meer fondsen hebben bijgedragen aan het CKM in 2020 afgezet tegen voorgaande jaren. In 2021 zet deze stijgende lijn zich naar verwachting voort.

CKM	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	-	-	-	-
Baten van bedrijven	-	-	-	-
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	245.334	442.730		
Baten van loterijorganisaties (excl. bijdragen van de Nationale Postcode Loterij)	-	-	-	-
Nationale Postcode Loterij reguliere bijdrage*	500.000	500.000		
Baten van subsidies van overheden	-	-	-	-
Opbrengsten zorgprestaties	-	-	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	745.337	942.730		

BEDRIJFSLASTEN

Personeelskosten	734.033	563.501
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	-
Overige bedrijfskosten	86.862	204.124
Totaal besteed aan doelstelling	820.895	767.625
Wervingskosten	102	613
Kosten beheer en administratie	-	-
Som der bedrijfslasten	820.997	768.238

BEDRIJFSRESULTAAT**

Financiële baten en lasten	-	-
RESULTAAT BOEKJAAR	-75.662	174.492

Baten Nationale Postcode Loterij als % totaal baten	67%	53%
Baten Nationale Postcode Loterij als % van baten particulieren + bedrijven + organisaties zonder winststreven	67%	53%

* De bijdrage van de Nationale Postcode Loterij is specifiek voor het CKM bedoeld en daarom niet opgenomen in de resultatenrekeningen van de andere bedrijfsonderdelen van Fier.

** Er is een klein verlies te noteren bij het CKM over 2020, waar in 2019 nog een postief verschil te noteren viel van 174.492. Zoals gezegd, speelt de correctie hierin een grote rol. Een correctie die is ingecalculeerd. Het verlies wordterekend met de reserve van het CKM. Deze betrof op 1 januari 2020 246.331 euro. Op 1 januari 2022 betreft dit 170.669.

Stoppen van seksuele en criminele uitbuiting - Onderzoeksgroep

ONDERZOEKSGROEP	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	-	-	-	-
Baten van bedrijven	-	-	-	-
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	3.788	161.589		
Baten van loterijorganisaties	-	-	-	-
Baten van subsidies van overheden	252.413	169.471		
Opbrengsten zorgprestaties	156.620	177.968		
Som der bedrijfsopbrengsten	412.820	509.029		
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	460.725	435.960		
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	8.636	7.789		
Overige bedrijfskosten	166.508	1.631		
Totaal besteed aan doelstelling	635.869	445.380		
Wervingskosten	148	478		
Kosten beheer en administratie	-	-		
Som der bedrijfslasten	636.017	445.858		
BEDRIJFSRESULTAAT*	-223.196	63.171		
Financiële baten en lasten	-	-		
RESULTAAT BOEKJAAR	-223.196	63.171		

* Er is een verlies te noteren bij de onderzoeksgroep over 2020, waar in 2019 nog een positief verschil te noteren viel van 63.171 euro. Zoals gezegd, speelt de ingecalculerde correctie hierin een grote rol. Het verlies wordt verrekend met de reserve waarover Fier beschikt.

Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE)

LSE	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	-	-	-	-
Baten van bedrijven	-	-	-	-
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	-	33.750		
Baten van loterijorganisaties	-	-	-	-
Baten van subsidies van overheden	1.805.716	2.028.382		
Opbrengsten zorgprestaties	-	-		
Som der bedrijfsopbrengsten	1.805.716	2.062.132		
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	2.086.285	1.826.220		
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	27.700	19.075		
Overige bedrijfskosten	151.842	127.415		
Totaal besteed aan doelstelling	2.265.827	1.972.710		
Wervingskosten	11.831	14.353		
Kosten beheer en administratie	-	6.080		
Som der bedrijfslasten	2.277.658	1.993.142		
BEDRIJFSRESULTAAT	-471.942	68.990		
Financiële baten en lasten	-	-		
RESULTAAT BOEKJAAR	-471.942	68.990		

Leren en meedoen: Educatie & Participatie

EDUCATIE & PARTICIPATIE	2020	€	2019	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN				
Baten van particulieren	-	-	-	-
Baten van bedrijven	-	-	-	-
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	172.407	69.423		
Baten van loterijorganisaties	-	-	-	-
Baten van subsidies van overheden	229.781	184.234		
Opbrengsten zorgprestaties	-	64.050		
Som der bedrijfsopbrengsten	402.188	317.706		
BEDRIJFSLASTEN				
Personeelskosten	362.442	339.370		
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19.262	13.610		
Overige bedrijfskosten	65.879	36.924		
Totaal besteed aan doelstelling	447.583	389.904		
Wervingskosten	208	353		
Kosten beheer en administratie	-	-		
Som der bedrijfslasten	447.791	390.256		
BEDRIJFSRESULTAAT	-45.603	-72.550		
Financiële baten en lasten	-	-		
RESULTAAT BOEKJAAR	-45.603	-72.550		

FIER

VEILIGE VESTE LEEUWARDEN

HOLSTMEERWEG 1
8936 AS LEEUWARDEN

VEILIGE VESTE ROTTERDAM-RIJNMOND

BURGEMEESTER SCHALIJLAAN 70
2908 LS CAPELLE A/D IJSSEL

FIER GRONINGEN

LAAN CORPUS DEN HOORN 102-2
9728 JR GRONINGEN

ALGEMENE VRAGEN: 058 - 215 70 84

E-MAIL: INFO@FIER.NL

ADVIES & AANMELDINGEN: 088 - 20 80 000 OF

AANMELDINGEN@FIER.NL (24/7 BEREIKBAAR)

WWW.FIER.NL